

ZALAI KÖZLÖNY

M. M. MUZEUM KÖNYVTÁR
Helyi Könyvtár
Növekedéskönyvtár
Nádor-utca 7.
1909. évi 655

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
Hirdetések díjazásában szíveskedjenek.

Zalai Közlöny.

— Negyvennyolcadik évfolyam —

Újévtől kezdve lapunk hetenkint kétszer hétfőn és csütörtökön jelenik meg. Az újításal régi óhaját teljesítjük lapunk előfizetőinek. Tettük ezt ama reményben, hogy közönségünk célunkat helyesli, munkánkat méltányolja.

A „Zalai Közlöny” előfizetési ára

kétszeri megjelenés esetén is marad:

Negyedévre	2 kor. 50 fill.
Félre	5 „ — „
Egészévre	10 „ — „

Előfizetések így címzendők:

Zalai Közlöny kiadóhivatala

Nagykanizsa.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

A nagykanizsai pénzügyi intézetek tőkeszaporítása 1908. évben.

Irta: BOKOR GYULA,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának főnökhelyettese.

Az 1907. évi pénzügyi válság a pénzügyi intézetek erőpróbája volt, és aki elfogulatlan szemmel bírálja az eseményeket, megnyugvással konstatálhatja, hogy hazai pénzügyi intézeteink eme erőpróbát derekasan kiállották. Ha voltak is itt-ott aggodalomra okot adó momentumok, egészben véve kevés esetben volt szükség nagyobb bajok elkerülése okából kívülről jövő hathatósabb támogatásra. Nem utolsó helyen említendő a nagyfővárosi intézetek buzgólkodására, éber gondoskodására, hogy ez a vihar nagyobb károk nélkül vonuljon el fejük felett.

A nagy válságnak meg vannak a maga tanulságai. Az első és legfőbb tanulság, hogy legkevésbé érezték meg a válság kellemetlenségeit, az üzletük terjedelmével arányban álló és elég saját tőkével rendelkező intézetek, azok, melyek legkevésbé vannak ráutalva az idegen hitelre s melyek ennél fogva nem voltak annyira kiteve a nagy pénzügyi válság és ennek következményeként előálló kamattalbi fluctuációk okozta bizonytalanságoknak. A másik nagy tanulság, hogy a legnagyobb pénzügyi válság idején, mikor évtizedek óta nem tapasztalt magas kamattételek mellett is csak nehézségekkel sikerült a támasztott igényeknek megfelelni, a legkönnyebben boldogultak a kellőleg mobil

befektetésekkel rendelkező intézetek, értem e befektetések alatt a nagyobb értékpapír-készleteket, a rövid lejáratú és esedékeséggel befolyó követeléseket képviselő váltóanyagot — és idesorozhatom, ha szorosan nem is befektetés, az idegen intézeteknél elhelyezett kisebb-nagyobb készpénzkészleteket.

Sok más tanulság mellett, e két nagy tanulságot meríthették hazai pénzügyi intézeteink az elmúlt válságos időkből, mert alig hogy a vihar elült és la-san-lassan normális napok virradtak reánk, tőkeemelési mozgalmat tapasztalhattunk intézeteinknél. Ez évben körülbelül 140 pénzügyi intézet emelte föl alap-tőkéjét, mintegy 25 millió koronával gyarapítva saját tőkéjét.

Ami a nagykanizsai pénzügyi intézeteket illeti, úgy hiszem az országban nem sok intézet érezte meg oly kevéssé az elmúlt válságot, mint a miénk, a miénk magyarázata a fentebb előadottak igazolása: tekintélyes saját tőkével és elég mobil befektetésekkel rendelkeznek. Dicséretükre szolgál, hogy alig vonult el a vihar felettünk, elsőek voltak, akik levonták magukra nézve a válság tanulságait, tőkefelemelés útján újabb és újabb tőkeerőt vonva magukhoz.

Az első volt a Néptakarékpénztár, mely még tavaszkor szaporította alap-tőkéjét 250.000 koronáról 400.000 koronára. Ezen intézetnek tartaléktőkéje alig van, midősze 10.000 korona; kár, hogy a tőkeemelést nem használta föl tartalék alapjának nagyobb dotálására. A szakavatott és gondos vezetés, mely az idén, mint halljuk szép méreletet fog produkálni, minden valószínűség szerint gondoskodni fog mihamarabb e szepen fejlődő fiatal intézetünk üzleti terjedelmének és alap-tőkéjének megfelelő tartalékok teremtéséről.

A Néptakarékpénztárt követte sorban a Zalamegyei gazdasági takarékpénztár. Alap-tőkéjét, mely eddig 500.000 korona volt, felemelte 1.000.000 koronára, gondoskodva egyben a tartalékokról is, melyek eddig is 200.000 koronára rúgtak és melyek a tőkeszaporítás után ca. 350.000 koronát fognak kitenni, úgy hogy ezen intézetünk saját tőkéjével K. 1.350.000-t reprezentál. Üzletének terjedelme: ernyedetlen munkásságnak, mostani tőkeemelése: bölcs előrelátásnak bizonyossága. Kár, hogy az új részvénykibocsátásnál nem maradt meg az eddigi 200 koronás típusnál. Az olcsó típus előmozdítója a részvények szélesebb körű elterjedtségének és közvetve egy tágabb érdekelttség keletkezésének, viszont a nagyobb típus akadályozza a részvények könnyebb továbbadását és egy korlátoltabb kereslet folytán könnyen nyomja azokat arát.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár után következett a Délzalai takarékpénztár, melynek tőkeemelése folyamatban van. Alap-tőkéje eddig 375.000 korona volt, mely

az emelés után 500.000 koronára szaporodik fel, 501.000 korona tartaléka pedig 776.000 K fog kitenni. Tőkefelemelését az intézet hagyományos konzervatívizmusa mellett indokoltá teszi üzletének nagy terjedelme. Több mint 4 millió korona betétet kezel és befektetései között számszerint a legnagyobb tétel a 2.198.000 K-t kitevő értékpapír-készlet. Oly mérelettel ez, mellet kevés intézet büszkélkedhetik. Új tőkái az üzleti forgalom még nagyobb kifejlését fogják eredményezni és tevékenységének szélesebb kereteket fognak adni.

Legrégibb és legnagyobb intézetünk a Nagykanizsai takarékpénztár, úgy halljuk, elvben szívesen már elhatározta alap-tőkéjének felemelését, melyet azonban csak tavasszal fog végrehajtani. Intézeteink közül a legnagyobb, mérlegadatai csupa nagy számot mutatnak minden egyes üzletágban. Körülbelül 6 1/2 millió koronát kitevő jelzálogkölcsön állománya, melyből ca. 1 millió korona van engedményezve és 7 millió koronára rugó betétei mellett a tervbe vett tőkeszaporítást az intézeti vezetőség ama gondok és előrelátó igyekezetének tulajdoníthatjuk, hogy befektetéseiben épen a cikkünk bevezetésében felemlített szempontokra lévén tekintettel, egyes üzletágokban a többivel harmóniában álló kereteket óhajt teremteni. Hogy a tervezett tőkeszaporítás minden nehézség nélkül fog lebonyolodni, ahhoz kétség nem férhet.

A felsorolt tőkefelemelések, mondhatjuk játszi könnyedséggel és mint halljuk a betétállományok megcsappanása nélkül voltak végrehajthatók, világos jelöl Nagykanizsa város és környéke tőkeerőjének.

Az immár nagyobb tőkével rendelkező intézeteink még inkább megfognak felelhetni kitűzött céljuknak: a város és a környék gazdasági élete kifejlésének, a közjólét előmozdításának.

A gyermekórház kérdése.

(v.) Valahányszor a jótékonykodás órangyalai házról-házra járnak, hogy emberbaráti célokra, a nőtársaknak, a József szanatóriumnak, népkonyháknak gyűjtsenek, mindannyiszor megelégteltem mondja a közönség: „No, hál’ Istennek, nálunk gondoskodnak a szegényekről.” „Talán már sok is, amit csinálnak!” Ez ilyenkor, amikor se torok gyík, se skarlát se más fertőző betegség nem tizedeli a kisdedeket, nem szedi áldozatait a gyermekek között ez az önelégültség részünkről nem alaptalan. De valahányszor a gyermekhalál rémit bennünket, mindannyiszor annak fájdalmas tudására ébredünk, hogy a szegényeknek ilyen válságos-bajban segítségére nem lehetünk, mert a közkórházzal kapcsolatban nincsen elkülönített osztályunk gyermekek részére, vagyis röviden: nincs gyermekórházunk.

Valahányszor a közegészségügyi bizottságban tárgyalják a járványos gyermekbetegségek terjedés-

nek megállítására célzó intézkedéseket, mindannyiszor dr. Szekeres József szájából hallottuk a fogantatandó intézkedések sorozatát, de mindannyiszor hozzátette, hogy addig, amíg gyermekórház nincs, minden intézkedés csak félintézkedés és dr. Rácz Kálmán városi orvos mindig avval védekezett, hogy a törvény nem ad a városi orvos kezébe olyan hatalmat, hogy valakinek gyermekét a családi ápolás alól kivonassa még akkor sem, hogy ha ott a családban a többi családtagot is a betegség esirával fertőzi.

A ragályos gyermekbetegségek ügye egyszer, de csak is egyszer egy városi közgyűlésen is magára vonta a városi képviselők figyelmét. 1906. november 10-én dr. Schwarz Adolf kérdést intéz a polgármesterhez, mennyiben terheli felelősség a közegészségügyi bizottságot abban az ügyben, amit a „Nagykanizsa“ c. lap irt egy fazekas három gyermekének haláláról.

Egy más városi képviselő kimutatja, hogy sem a közegészségügyi bizottságot, sem a városi orvost nem terheli ez esetben mulasztás.

Dr. Pillitz Soma a közkórház mellett felállítandó gyermekjárványosztály, szükségét vitatja. Csak egyedül ez szolgálná a kívánt célt.

A gyermekórház ügye ezután még néhány felíratot eredményezett a közegészségügyi bizottság részéről és egyéb látható mozgalom ez ügyben nem történt és mivel most a fertőző betegségek sötéti réme Nagykanizsán nem kísért, minden csendes, mint a Siphászorosban.

Ebben a stádiumban van az ügy ma is. A szegény családok ember az ügyet nem sűrgeti, a vagyonos osztályt most nem rémíteti a kaszás ember (mert ez bizony nemcsak a járdán megy, hanem még a gyerekek hálósobájába is betolakodik), azért elült minden mozgalom.

De ne ringassuk magunkat azért biztonságban. Ha a fertőző gyermekbetegségek okozói el is távoztak, mondjuk szerencsénkre eltávoztak, más vidékre, ők visszajönnek és akkor majd újból kezdik romboló munkájukat. Akkor megint csak gyermekórház nélkül talál bennünket.

Kit lehet kötelezni a gyermekórház felállítására? A rendezett tanácsú várost nem. A fővárosokban is társadalmi akciónak köszönheti a legtöbb gyermekórház létesítését, állami segítséggel, vagy anélkül. Várható tehát, hogy Nagykanizsa városa belátható időben felépíteti ezt a kórházat? Illetékes helyen szó róla nem volt. De ha egy nagyobb szabású társadalmi akció nyomása alatt állnánk, Nagykanizsa város közönsége elhatározhatja, hogy gyermekórházat épít kapcsolatban a közkórházzal. Azt hiszem akkor, mikor fegyverszünet van, kellene a gyermekórház ügyét előkészíteni. A gyermek-patronagenak ez a neve minden szülő ösztönözterü érdeke. Aki szeretettel öleli keblére gyermekét, azt mindig aggasztja az a gondolat, hogy féltett kincsét el is veszítheti. Nos, ha a villamos világitás kérdését már nem ráncigáljuk, avval a kérdéssel is célszerű lesz foglalkozni. Nemes ambícióból, emberszeretetből szerepelni minden rátermett embernek vágya. A gyermekórház létesítésének kérdésében ezek a vágyak kielégítést nyerhetnének Piccoló mellett valót bemondani is kellemes dolog. Az altruizmus létjogosultságát is nem bánom tagadhatják a cinikusok, de a gyermekélet védelmében az önzés is közreműködik és ha az önzés egy gyermekórház létesítésében kiveszi a részét, hadd vegye ki. Az önzés is sokszor a rosszat óhajtja és jót alkot.

— A város költségvetése. Amit betekkel ezeldt jeleztek, már bekövetkezett Nagykanizsa város költségvetése nem készült el. Az ok a pénzügyi bizottság ismert elnökválságában keresendő. A késésnek a város gazdasági életében nincs jelentősége. Az 1909. évi pótdadó, mint velünk közlik, 74% lez.

A változatlan Kanizsa.

— Oh rossz ember, maga is hazajött ebbe a városunkba?

— Csókolom a kezét, haza hozott a honvágy.

— Egyéb semmi?

— Más okot hamarjában nem tudnék.

— Jó színben van, ugylátszik, jót tesz a fővárosi levegő. Hát engem milyennek talál?

— Nagyságos asszonyom olyan mint Kanizsa.

— Na ebből micsoda kópéság sül ki. Miért vagyok olyan mint Kanizsa?

„Mert Nagyságos asszonyom sem változott, mióta nem láttam.“

— Hallja, a maga bókját köszönöm, azonban a városunknak békét hagyjon.

A beszélgetés a korzón folyt le Karácsony első napján.

További folytatása nem tartozik ide. De az a bók szeget ütött a fejembe; tehát Kanizsa nem változott. Pedig hosszú évek óta, amit a hölgy íranti tekintetből ott tenn nem akartunk érinteni.

Vajjon igaza van-e annak a szellemeskedő fővárosi urnak. Lássuk csak. Hiszen épült Kanizsán néhány ház, az igaz. Ahol máskor falusias ház volt, ott most városias földszinti ház épült, sőt némely régi földszintes ház helyén emeletes épület ékesíti az utcáinkat. Azóta épült fel a szeszfinomító, a pátriagyár, a kefégyár. És mégis igaza van a bíráló urnak, mert nemcsak, hogy a város képe észrevehetőleg nem változott, de semmi olyan intézménye nem létesült a városnak, mellyel mint emporium a vidékre vonzó erőt gyakorolna, vagy hatással volna annak fejlődésére. Mert lehetetlen, hogy olyan város mint Nagykanizsa, mely Zalamegyének népességre, gazdagságra és műveltségre nézve is első városa, megelégedhetnék olyan intézményekkel, melyek szellemi műveltségét csak az iskolában, az anyagiakat üzletekben és gyári irodákban szolgálják.

Ha ez így marad, akkor Kanizsa a környéknek csak marha, sertés és élelmiszer lerakóhelye; a környék pedig Kanizsának csak gyarmata marad továbbra is.

Lehetetlen, hogy Nagykanizsa ezzel megelégednék, hogy ne kívánna nagyobb hatással lenni az őt környező vidékre. Gazdasági és erkölcsi kötelezősége, hogy erejéhez mérten olyan intézményeket is létesítsen, melyek közkincsei a városnak és a környéknek egyaránt. Olyan intézményt, a hol Nagykanizsa szellemi és anyagi kulturája kis és nagy iparának produktumai állandóan feltüntetve legyen. Hogy ezzel egyrészt mily hatalmas lendület adnának lassankint fejlődő iparunknak, némely tekintetben stagnáló kereskedelmünknek és hogy mily áldásos hatása lenne városunknak az ide vonzó nagy környékre nézve, azt bizonyítgatni szinte fölösleges.

Egy ilyen momentális kulturpalota, melytől az állam nem vonná meg a tetemes szubvenciót, disz, látványossága, büszkesége és kulturális csomópontja volna városunknak, ahol szívesen időznék az ünnepekre hazajött vendég, a várost felkereső idegen, a környék iparos és földmives világa egyaránt. Természetesen ezzel az egy alkotással lehetne mindazt szolgálni, ami a munkásgimnázium, felnőttek oktatása, szabad liceum és még egyéb kívánni valók révén elengedhetetlen kelléke annak a Kanizsának, mely törvényhatósággá akar átalakulni. Ez megszüntetné azt a sivár állapotot, mely a korzót jelöli ki egyetlen találkozó helynek a művelt és kevésbé művelt közönségnek. A korzón kívül pedig nincs egyebünk mint kávéházaink és korcsmaink. Itt is találkozhatunk. Ami kulturát ezek az intézmények kennek a közönségre, az lépten nyomon észlelhető is.

Hirdessen
a
„Zalai Közlöny“-ben
Zalamegye legrégebb
lapjában,
Olcsó hirdetési tarifa.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

* Pályázat szoborműre A Csány László szoborbizottság nyílt pályázatot hirdet Csány László volt közlekedési miniszter, 1849-es vértanu emlékszóbrának a művére. Feltételek: 1. Csak magyar honosok pályázhatnak. 2. Ezek között a pályázat nyilvános. 3. A pályázat beadásának határideje más félév, vagyis 1910 július 1. 4. A pályaterv mérete 1/3 nagyság legyen. 5. Az emlékszóbor elkészítésére és felállítására 30—35 ezer korona lesz reudolkezésül. 6. A munka felállításra körül magyar munkások dolgozhatnak s az emlékszóborhoz felhasználandó anyagok is lehetőleg magyarhoniak legyenek s ezeknek részletesebb megnevezése és írásban való beadása is szükséges amint a (tervezet) beadásával egyidejűleg. 7. Díjak: I. díj a szobor kivételével való megbízatás. II. díj 500 kor III. 250 korona. 8. A tervezet a kijelölt határidő-ig a „Csány szoborbizottságnak“ küldendő, vagy adandó át Zalaegerszegen A szoborbizottságnak 1908. dec. 1. iki határozatából. Bosnyák Géza elnök, dr. Thassy Gábor alelnök Borbély György titkár.

* A „Dunántúli Dalszövetség“ pályázatot hirdet eredeti magyar férfi négyes karkokra és pedig: 1. Nehéz műdal mintadalárdák és olyanok részére, melyek első díjat nyertek. Jutalma: 150 korona. 2. Műdal magas színvonalon álló dalárdák részére. Jutalma: 100 korona. 3. Népdal átirat, vagy hasonló nehézségű szabad compositió. Jutalma: 70 korona. 4. Népdal-egyveleg. Jutalma: 50 korona. A szöveget a pályázó magyar szerzőtől szabadon választhatja; a dallam eredeti legyen. A pályaműnek zenei kidolgozás tekintetében szabatos magyar rytmussal, magyar szellemmel kell bírnia. Előadása tulságosan hosszú időt ne vegyen igénybe. Az idegen kézzel irt és jelíges levéllel ellátott pályaművek vezérkönyv alakban és mind a négy szólam külön-külön is leírva 1909. május 1-ig a „Dunántúli Dalszövetség“ titkárához (Kétszery Géza Keszthelyen) címzendők.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódo szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük

egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsió

szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Az Emulsió vásár lisánál a SCOTT-féle módszer véd-jegyét — a halast — kérik figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógytárban.

HIREK.

Nem kérek én...

Nem kérek én, nagy Ég tőled
Gazdagságot, kincset,
S azt sem kérem, hogy utamat
Napsugárral hintsed.

Egyszerű az én szívemnek
Dobogása, vágya,
De ha betelt, övé lesz a
Világ boldogsága.

Ne adj, Uram, most sem nekem,
Csak megnyugvó lelket,
Nálam akkor boldogabban
Ez új-év sem termelt.

Lukács József.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

+ A Zalai Közlöny ujtása 6 rovat krónikája a közélet eseményeit jegyzi, ismerteti és bírálja. A sajtónak nagy szerepe van a közéletben. Érgő, ha a „Zalai Közlönyről” írok közéleti dolgról referálok. Jóleső érzéssel jelentem, hogy a félszázados multa „Zalai Közlöny” ujtását olvasóink és előfizetőink nagy szimpátiával fogadták. Ebben igazolva láttuk felhívásunk kijelentését: hisszük, hogy közönségünk előlunkat helyesli, munkánkat méltányolja. Reményünkben nem csatlakoztak. Sokan kerestek fel bennünket személyesen és levélileg mindnyájan örömeinket adtak kifejezést ujtásunk miatt. Közönségünk bizalma lelkesedésünket fokozza. Kitartással fogunk dolgozni a közügyekért, melynek közel félszázad éve munkása a Zalai Közlöny.

(—) **Osökken a pótdadó.** Az adó nem valami népszerű teher a társadalmon. Még nem igen akad ember, ki szívesen, úgy mondjuk örömmel fizetné az adót. Azt azonban bizonyára örömmel hallotta a nagykanizsai közönség, hogy a városi pótdadó osökkeni fog. Ami bizonyítéka annak, hogy a város pénzügyei kellő körültekintéssel és előrelátással vannak irányítva. Nem tudjuk még a pótdadó leszállításának szükségességét mely okból következett be, de nagy körültekintést látunk emez intézkedésből.

Oszonna kávéházak.

Budapest, mondják, a kávéházak városa. Állítólag nincs Európában város, hol élénkobb kávéházi élet lenne, mint fővárosunkban. Ezek a kávéházak csak egyben hasonlítanak egymáshoz: élénkségben. Különbözik a közönség és egyes speciális helyi viszonyok annyira karakterizálják eme kávéházak jellegét, hogy e kidomborodó jelleg alapján azonnal tudják: minő a kávéház, melybe betérünk.

Ha krónikása akarnék lenni a budapesti kávéházaknak, ezek életének, hasábotok kellene tele írnom. En azonban csak egyet ragadok ki a sok közül: az oszonna kávéházat.

Az oszonna kávéház szülőanyja a nagyváros. A berendezésében sok az izlés és elegancia. A nagyvárosi viszonyok hatása alatt fejlődött ki. A középosztály, mely a nagyvárosok zömét teszi, alkotja az oszonna kávéházak lényegét. Ez a közönség (ami különben a címből érthető) oszonna idején keresi fel a kávéházat. Ot óra tájban felhangzik az első jelszó „fehér habbal” és azután egymást

kergetik a jelszók, habbal, vagy hab nélkül — guszthus szerint.

Sokan beszéltek már arról, hogy és minő hatások alatt alakult ki az ilyen oszonna kávéház. Ebben eltérők a nézetek.

A nagyvárosok drága lakásvizonyai sok embernek igényeit szűk keretbe szorítja. A drágaság egyszerű lakás, bérletét teszi lehetővé. Az ilyen lakások nem alkalmasak vendégek fogadására. Ez a társadalmi réteg azután a kávéházban ad egymásnak találkozt. Ezért látunk sok hölgyet is az oszonna kávéházban. Szóval eme vélemény szerint a lakás-drágaság hatása alatt alakultak ki a kávéházak.

Ezen első véleménynek van némi igazsága, de nagyon csekély. Mert az oszonna kávéházban látni magas rangú tisztakat nejeikkel, tőkepénzeseket, laiteiner osztálybeliket, szóval olyanokat is, kiknek anyagi viszonyai megengedik a drágább és a társas érintkezésre alkalmas lakás kibérlését. Ez a társadalmi osztály viszont azért látogatja e helyeket, mert szép közönséget lát ott oszonna idején, melynek látása szórakozást nyújt. Az egyik rész a sok újság kedveért, a másik az oszonnakor játszó cigány vagy katonazene miatt, a harmadik a kávéház kényelmes otthonias berendezése miatt megy az oszonna kávéházba.

Lehet az ok különböző, de az okozat, az oszonna kávéház szépen fejlődik a nagyvárosokban. Sőt nagyobb vidéki városokban is látni lehet már ilyen kávéházakat.

Nagykanizsán gyermekkorát éli az oszonna kávéház. Néhány katonatiszt, nőtlen ember és nagyon kevesen a nők közt, ez az egész publikum. Nőt ritkán látni pedig ők az első tipikus alakjai ezen kávéházaknak.

Hogy miért fejlődik nálunk az oszonna kávéház nem tudni. Legvalószínűbb, hogy a publikum irtózik az ujtától. Mert, hogy kávéháink mindent elkövetnének az oszonnázó közönség kényelme érdekében, ezt csak annak kellene bizonyítanom, ki nem tudja, hogy mi a kávéháznak az oszonna kávéház.

„Ha elérhetném, hogy üzletem üzem költségeit fehér kávékra építhetném, boldog lennék, mert elértem céloimat” — mondotta egyszer egy kávé és sorok írójának, **Figyelő-nek.**

— **Házasság.** Stern József nagykanizsai divatruház tulajdonosa nőül vette Eichner Soma budapesti lapszerkesztő leányát, Ilonát. A házaspárt a politikai világ kitűnősei is gratulálták.

— **Tanító választás.** Lapunk munkatársai Hegedűs A Elek zalabagonyai tanítót dec. 23-án Zala-Szt-Lőrincen megválasztották kántortanítónak. A buzgó fiatal tanító a vaudvidéki gyermekek magyarosítása körül szerzett szép érdemet. Gratulálunk munkatársunknak is, meg Szt. Lőrincnek is.

— **Halálozás.** Jack Frizyes nagykanizsai órák 79 éves korában Nagykanizsán meghalt.

— **Ki lesz Kaposvár polgármestere?** A „Somogyvármegye” szerint Németh István polgármester nem nagy népszerűségnek örvend. Ezért a polgárság bizalma Papp Kálmán vármegyei árvaszéki ülnököt akarta a meglehetően tisztújításkor a polgármesteri székbe ültetni. A polgármester párthívei akciójába léptek, aminek következménye az, hogy Papp Kálmán nem fogadja el a felajánlott jelöltséget. Mivel pedig Németh István úgy nyilatkozott, hogy megválasztása esetén egy év múlva önként le fog köszönni, mert fáradtnak érzi magát, így valószínű, hogy újra őt választják meg a jóakarók buzgólkodása folytán Kaposvár polgármesterének.

— **Befagyott a keszthelyi villamosvasut.** Annak idején megemlékeztünk a Keszthely—hévízi villamosvasut tervéről, mely a keszthelyi érdekeltség köréből indult ki. A villamosra a beavatók szerint szép jövő vár, mert a Keszthely—hévízi forgalmat régi, kényelmetlen batárok, roppant drágán bonyolítják le. A szép terv azonban, mint Keszthelyről írják, nem fog testet ölteni. A kellő számú részvényalírással nem jött össze. Most állítólag egy pénzesoport fog alakulni a terv megvalósítására, de nem keszthelyiekből.

— **Hirtelen halál.** Summer Imre törvénytészi irnok hivatalos munkálkodása közben hirtelen rosszul lett és meghalt. Halál oka szívizéhlődés.

— **Keszthely város közgyűlése a városbírói tisztire egyhangulag újból Nagy Istvánt választotta.** Nagy már tizenöt éve vezeti e minőségben Keszthely város ügyeit szaktudással és a közönség teljes megelégedésére. Helyettes bíró Opper Károly, pénztáros Buchberger Fülöp, közgyám Harasztovics István lett.

— **„Csak egy virágszálat” a nagykanizsai járásban.** A Szanatoriumi Lapok legutóbbi száma beszámol a „Csak egy virágszálat” jellegű alatti indított gyűjtésről. A nagykanizsai járás gyűjtési eredményéről így ír: Viosz Ferenc járási főszolgabíró ur vette kezbe a gyűjtési akciót. Gárdája nehéz, fáradságos munkát végzett. A siker érdekében lelkes szeretettel szolgálták az eszmét Véber Gizella, Malprez Erzsike, Viola Erzsike, Mabez Imréné urhölgyek, Perger György, Behke János, Nur István, Szalóki József, Herczeg János, Hompó János, Horváth János, Goór József, Stavroszinszky György, Szondi László, Seler György, Kukecz György, Láng Mihály, Osifra László, Sindlberger János, Láng János, Kucs Pál, Ruff János urak. Munkálkodásuknak eredménye 153 korona 03 fillér.

— **Minden szőlősgazda ingyen és bérmentve kéri a „Millenium-telep Nagyösz, Torontál megye”, magyar vagy német vagy román vagy szerb főárgyűzőkét legjobb fajú és vallogatott minőségű szőlőültvényekről.**

— **Magyar katonaság Csáktornyan.** A Zalavármegyei Közművelésügyi Egyesület felír a honvédelmi miniszterhez, hogy a jelenlegi csáktornyai horvátjuku katonaságot magyarjuku katonasággal cserélje fel. Emez intézkedések a csáktornyaiaknak régi óhaja fog megvalósulni.

— **Borzalmas rablógyilkosság.** Szomhaton éjjel, illetve vasárnap virradóra 2 orátájában Kern István 48 év körüli javító intézeti szolga álszakállal, és 1 manlicher, 3 revolver és törrel felfegyverkezve bement a székesfehérvári pályaudvari postahivatalba és pénzt kért, mondván, hogy ő nem az úpesti mintára dolgozik, hanem lő is. A pénzeket elvette körülbelül 50 ezer koronát és bezárta a nála levő táskába. Ezután az ott levő tisztviselőt Kiss Zoltán p. és t. s. ellenőrt (1 gyermek atyját) homlokra lötte. Ott volt a szobába még 2 szolga. Ezekre is rálőtt, egyiket vállon lötte meg, a másik rárohant a gyilkosra és kivette a revolvert kezéből és úgy vágta fejbe vele, hogy agyveleje ki-locsant. Ennek a szolgának neve Berényi. Kiss és a rablót ma boncolják, temetés szerdán délután lesz. Egymás mellett fekszenek a hullaházban a gyilkos és az áldozat. Most rá jöttek, hogy évekkel ezelőtt ez a gyilkos már egy tejes kocsi is pár forintért megölt a felésége is részes ezen gyilkosságban és most derült csak ki. Kernnél még 25 tőltényt találtak.

— **A Divat Szalon.** magyar olvasóközönségünk e jóságért méltán kedvelt családi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden dicsőretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőltek és olvasóik csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mindhogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkör
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

Emel az étvágyát és a testület, megcsinál
teli a köhögést, vádalkot, éjjeli izmádat.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerészeknél
ban. — Ám Országban 4-6 koronán.

magyar uriház, a hol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várják a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszerezese is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divat-hóbortok majmolására, hanem takarékosra és munkára tanítja. A „Divat Szalon” ugyanis igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűséghez tartozik és e helyett a valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek, kalapok stb. készítését tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott tolették otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönzi e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részzel s egy jóra való gyermeklappal ad a tanulnivalók mellé nemes szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztrációi mind sikeresen sorakoznak ahhoz, hogy a magyar olvasóközönség az években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emelje. A Divat Szalon különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K., félévre 6 K. és negyedévre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-ut 5. sz.

— **Megfagyott a híd alatt.** Még a múlt hónapban történt, hogy Liszón Krovács Antal garázda részeg embert a felesége önvédelemből, mivel az őt meg akarta fojtani, egy konyhakéssel agyonszurta. A szerencsétlen asszony azóta folyton bujdosott, míg dec. 30-án Liszó határában egy híd alatt megfagyott találták. Holttestét beszállították a faluba és a lakosok nagy részvéte kísérte sirjába a szerencsétlen asszonyt.

— **Megbízható gyógyszerelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seldlitz-por” használatát által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, c. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. — Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérésre az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Látogatás a csodarabbinnál.

— Ríport. osoda nélkül —

Egy napihírből értesültem a csodarabbi Nagykanizsára érkezéséről. Őszintén bevallom, érdekelt milyen egy huszadik századi csodarabbi Jós, kuruzsáló így gondoltam — nem lehet, mert ezeket üldözni szokta a rendőrség. Budapesten legalább rendőri felügyelet alatt vannak a jósök, kiknek szelhámos-ságai ismertek a napilapok híradásából. Tábori hírlap-író és Székely rendőrtulajdonos könyve külön fejezetet szentel ezeknek a típusoknak.

Érdeklődéssel mentünk fel a Korona szálló 12-es számú szobájába, hova az újsághír vezetett bennünket. Belépésünk előtt, mint a modern írók írni szokták, magukra öltöttük — az inkognitót.

A 12-est nem írom. Egyszerű egy ablakos szálló szoba. „imprezarió” íngadott bennünket. Rög-tön két gyertyát gyújtott. Tán a rabbi közelségét akarta jelezni. Mert rabbit még nem láttam. Ő a 14-es szobában ült fel tanyáját és a talmudot. Társam ment be először. Addig én az „imprezarió”-urral beszélgettem. Kérdőzködéseimre bőbeszédűséggel mesélt, milyen előkelői-hölgy látogatói voltak. Egy redakteur is volt nálunk, mondotta Ledeczky az imprezarió. Majd bemutatta a rendőrség őt napra szóló engedélyvel. Közben én válogattam a nyomtatott

kérdések közül, melyek számozva vannak egy kartonlapon.

Végre sorra kerültem. Ott ültem a csodarabbi asztalánál. Nem rontom el a rabbi ur „üzletét” és nem árulom el, minő apró fogásokkal „vette ki” belőlem a kérdéseket.

— Fog-e valaha beszélni a néma, kire gondolkolt, volt a 109 számú kérdés.

— Ha az orvosok meggyógyítják, felelte a rabbi ur roppant komolysággal.

— Van-e eszköz valakit a kártyázásról leszoktatni, kérdezte a 111 pont.

Erre hűtőn reggel adok választ.

Végül kijelentette, hogy anyajegyem van. Az anyajegyes emberek szerencsések. Sorajegyt nagy nyerelemnyel fogják kibizni, tejezte jóslását a rabbi ur!

Két koronával szegényebben, de egy ríporttal gazdagabban távoztunk.

A ríportot átnyujtom a „Zalai Közlöny” olvasóinak. Érdekesen mutatja minő kereseti ágak vannak még a húzadik században is, egész nyíltan, egy rendezett tanácsu város egyik fő-uti szállodájában: a Nr. 12-ben.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete.** mint értesülünk, a közeli napokban megkezdte felolvasó estéit. Az eddigiek szerint Miklós Dezső dr. egyesületi ügyész, Heltai József kereskedő és Bokor Gyula banktisztviselő fognak felolvasást tartani. — E helyen jegezzük meg, hogy Bakonyi Pál dr. a Mag. Orsz. Szövetségének ügyésze a napokban Nagykanizsán időzve a nagykanizsai egyesület vezetőivel eszmecsere-t folytatott.

(—) **Az egyetemes Szilveszter estélye.** A nagykanizsai társaságok az idén is megtartották szokásos Szilveszter esti mulatságukat. A kaszinó estélyét különösen sokan látogatták.

(—) **A csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó** minap tartott közgyűlést. elnökké Hirschmann Leó, alelnökké Sztráhia Ferenc választották. Harminchat érdemes tag könyvtárt adományozott a kaszinónak, amiért a közgyűlés köszönetet szavazott.

MULATSÁG.

Műkedvelői előadás. A Nagykanizsai Déli Vasút futóházi közművesek dalköre e hó 6-án, azaz szerdán este műkedvelő előadást rendez.

A Keszthelyi Iparosok dalköre szépen sikerült Szilveszter-estet rendezett, amelynek erkölcsi és anyagi előnyét a kör méltán kiérdemelte. A siker emeléséhez nagyban hozzájárultak Pető Erzsike jó zongorajátékával, Kalivoda Emmi és Smith Carry kettős énekükkel, Kovács Ignác szavaltával igyekezett hozzájárulni a szép eredményhez. A Hungária kávé tulajdonosa ez alkalomra a terem szépen felszítette és alkalmi mozgóképeket mutatott be a szünóra alatt.

KÖZGAZDASÁG.

Ingyenes tenyésznulak. Iggyen ötlet tenyésznulak Háznyultenyésztés és Értékesítés című háziultenyésztés szaklap kiadóhivatala, Csillaghegyen, Budapest mellett, a háziultenyésztés népszerűsítése céljából. Pusztán azt köli ki, hogy az utódkból egy néhány példány visszaszolgáltatassék. A lapot Aufferberg János tanár szerkeszti, főmunkatársa Andrásovich Géza nyulügyi előadó. Előzetes ára egy évre 4 K., félévre 2 K.

A nagykanizsai pénzüzetek tőke-szaporítása 1908-évbén címmel Bokor Gyula a kereskedelmi bank itteni fiókjának főnökhelyettese a „Zalai Közlöny” részére tanulmányos cikket írt, melyet a számunk vezetőhelyén közlünk.

Pénzüzetekünk üzleti eredménye December harmincegyedikével a pénzüzetek üzletét bezárt. Habár az intézetek üzleti eredménye, még nem került nyilvánosságra, de a beavatottak már tudnak róla, hogy az elmúlt üzletév eredménye nem rosszabb a tavalyinál. Különböző osztálybecelek is vannak forgalomban, ezek azonban csak kombinációk.

A soproni kereskedelmi és iparkamara közleményei.

— Hivatalos rovat —

Keszthely a távbeszélőben. A pécsi m. kir. posta- és távídaigazgatóság a keszthelyi városi távbeszélőhálózatot folyó évi december hó 10. ikétől kezdve az alsóausztriai helyközi távbeszélő-eszerefor-galomba bevonja.

Földmívelésügyi kimutatás. A m. kir földmívelésügyi miniszter ur a hozzá f. évi november hó 27-ig bejelentett eladó szűlas takarmány- és burgonyakészletekről készített V. és VI. számú egyesített kimutatást kamaránknak is megküldte. Érdeklődők a hivatali órák alatt megtekinthetik.

Nagykanizsa, Petőfi-uton Berger-féle korcsma mellett levő Koroncy ház eladó. Bővebbet Dr. Málek László ügyvéd urnál.

Nagykanizsa, Eötvös-tér 33 szám.

GYERMEK-

leányka- és fiu cipőink elismert

legjobb minőségűek.

Áraink olcsósága — tekintettel a talpba vésett szigoruan szabott árakra

feltűnést keltenek.

„TURUL” cipőgyár r. t. nagykanizsai főraktára Fő-utca 12. szám Korona szállóval szemben rendeljék meg szükségletüket.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nádor-utca 7, ifj. Wajdits József

könyvkereskedése és minden hirdetési iroda.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évésre
paratlan.

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatba kis hirdetések felvesz Ifj. Wajdits József könyvkereskedése Deák-tér és a kiadóhivatal Nádor-utca 7. Jutányos tarif. Többzori hirdetésnél árkedvezmény.

Talált vizsla.

Mult évi október hó 18-án a bucsutal erdősi lakba egy vöröstarka hím vizsla betévedt. Az igazolt tulajdonos átvetheti. Bővebbet Kovács Mór ur Bucsota, u. p. Bács-Sat.-Gy.

Ez a hely évi hirdetésre kiadó.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyítása a legmagasabb gyomor- és alvételbántalmak, gyomorgrócs és gyomorfér, rögzült székrekedés, májkóma, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb népbetegségek ellen, e jeles készítmények érvényesek óta mindig nagyobb teljesítményt szereztek. — Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét tünteti fel, s A. Moll-féle sós-borszesszel felirata önzattal van látva. A Moll-féle sós-borszesszel nevezetesen mint fájdalomcsillapító befőrzéselősi szer kösérvény, csak és a meghálas egyéb következményeinek legismertesebb tüpazet.

MOLL Gyermek szappanjá.

Egy szezett eredeti üveg ára 2 korona
Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölyg szappant a bőr ókszerű ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ara dambontként 40 fill.
Öt darab 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek szappant Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: **Moll A. Nygyvörös. Cs. és kir. udvari szállító által,** Bécs, Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautóvét mélfett teljesítenek.
A rakatárakban tessék határozottan **"MOLL A."** aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.
Raktár Nagykiszán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar. bizalommal forduljon

Vityé Miklós

alkalmasan vezetett oltványtelephöz.

ÖS-CSANADON (Tortantál-m.)

ahol okvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres

szőlővesszők. nemkülönbön ugyanazon fajok. II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőügésnek külön e-eletra választott fajok **Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve**

A számos elismerő levél közül itten csak egy.

Tortantál, u. p.: Szécsényig (Zala-m.) 1907. szeptember 30-án. Az öntől rendelt 800 drb gyökeres faszőlővany igen szépen megerejt; egy szál sem maradt belőlük; vesszőjük oly hosszúra nőt, hogy magasságuk egy két méterre karót meghaladtak és le kellett őket vágni; teljesen fajtáltak. Szívesen ajánlan! fogom önt minden ismerősöm- és barátainak és kérem szíveskedjék címre legújabb árjegyzékét megküldeni.

Kiváló tisztelettel **HAJDU INRE.**

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet legyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió kézzel.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Csim:

Szücs Sándor Fia szőlőtelep Bihardiószeg.

— Hirdessünk —

Zalai Közönyben, megyénk legrégibb lapjában. Jutányos hirdetési tarifa.

Hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal, Nádor-utca 7.. Ifj. Wajdits József könyvkereskedése és minden hirdetési iroda. ○ ○ ○

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényéből, osztrák és meghütsései, befőrzéselképpen használva.

Figyelmertetés. Számy hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter** gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a **Fattinger-féle kutya-Kalács,** mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű — 50 kg. 23 K., 5 kg. bérmentve 3 20 K.
Fattinger-féle Puppy-Bisquit kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3 50 K.
Árjegyzékét bérmentve küld:
Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt. 250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készült.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Alapítási év 1832.

Ajánlja jól berendezett **könyvnyomdáát**

mindennemű nyomdai munkák díszes és izléses elkészítésére jutányos árak mellett.
Névjegyek, körlevelek, meghívók, eljegyzési- és esketési-kártyák stb. mindig a legújabb divat szerint készíttetnek elő.

Dizájtések és lampfonok.

KÖZGYÜLÉS.

A Nagykanizsai VI-VII. ker. keresztény fogyasztási szövetkezet (Rác-utca)

folyó évi január hó 24-én

délután 2 óraker a Rác-utcai iskolahelyiségben tartja rendes évi közgyűlését, melyre a tisztelt tagokat és érdeklődőket ezton is meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg bemutatása.
5. Esetleges indítványok.

Nagykanizsa, 1909 január 2.

Az igazgatóság.

Nagykanizsán kapható
Rosenfeld Adolf Fiai
özégnél.

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétköldeői raktár:

„NADOR”

gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla

csakhamar meggyógyít!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Pásztory

élővirág nagykereskedő

Telefon 57-33.

Csokor- és koszorukötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház.)

Képes árjegyzék díjtalan. — Vidéki megrendelésekre nagyfigyelmet fordítok.

„M-l-l-1?” — „Papa megengedte! Nisz’ valódi Jakobi-féle Anticocin-cigarettaibólvalók fadóbanban!”

Figyelem! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden dohoz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Szőlő

oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válszékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kököllömenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz. (Nagykököllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett oltványok levélek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának felelő telep feltétlen megbízhatóságáról.

TÖRLEY PEZSGÓ

CASINO
TALISMAN
GRAND VIN

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délben.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. Hirdetések díjazás szerint.

Zalai Közlöny.

— Negyvennyolcadik évfolyam —

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délben

Ujévtől kezdve új előfizetést nyitottunk lapunkra. Előfizetési árak helyben és vidéken:

Negyedévre 2 kor. 50 fill.
Félre 5 " — "
Egészévre 10 " — "

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni,

hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Zalai Közlöny” kiadóhivatala
Nagykanizsa, Nádor-utca 7.

Író polgármester.

Ritka jelenség, hogy egy polgármester tollhoz nyuljon és a lapok hasábjain közölje nézeteit, gondolatait. Így most már a polgármesterek természetrajza egy típussal megszaporodott. Eddig csak a gyűléseket vezető és a szónokló polgármestereket ismertük.

Szép is az, mikor ministerek előtt, jubileumok alkalmával, vagy valami nagy ur fogadtatásakor jól festő diszmagyarban előléphet a város feje és költői fordulatokban gazdag beszédét a kellő párosszal előadja. A lapok megdicsérik a szónokot, a város előkelői meg gratulálnak a szónoki sikert aratott polgármesternek.

A város azonban marad úgy, ahogy az idő forgása nyomot hagyott rajta. A másik polgármester meg abban tünik ki, hogy a képviselőtestület gyűléseit mindig kellő energiával, tapintattal, sőt egyes csoportok hite szerint tárgyilagosan vezeti. A törvényeket, rendeletek paragrafusait úgy citálja, mintha könyvből olvasná. Ez a polgármester is a kitűnők közé tartozik és ha elfogadják a tanács javaslatait, vagy néha elvetik, a városi közigazgatás kerekerei forognak tovább a megszokott egyformaságban.

És ime most előáll egy polgármester, még pedig nem is valami harmadrangú kis városé, hanem a székesfőváros polgármestere Bárczy István és nem elégszik meg sem gyűlési eredményeivel, sem szónoki babéraival, hanem cikket, valóságos újság cikket ír, a melyeket nemcsak érdemes elolvasni, de nézetei, gondolatai arra alkalmasak, hogy a közigazgatás vezető férfiai az egész országban foglalkozzanak azokkal. Bárczy Istvánt nagy tudása emelte a polgármesteri székbe; mély szíve, magas gondolkodása európai műveltsége tiszteletet pa-

raesol minden irányban. Amit tehát ő tesz, azt helyesnek kell elfogadnunk. Így nem valószínű, hogy az ország polgármesterei közül sokan fogják őt követni. Sokan lesznek, akik nem elégsznek meg majd a közgyűlési teremben és a szónoki téren kínálkozó eredményekkel, hanem ha lesznek nézetei, önálló gondolatai a városi igazgatás bajairól, annak orvoslásáról és egyébéről, akkor majd a nyilvánosság elé lépnek vele és a sajtó szárnyaira bizzák, hogy széles rétegben propagálják azokat, mert csak így hatolhatnak az egészséges eszmék a nép minden rétegei közé. Bárczy polgármester mostanában „Az adóreform és a városok” és „A városi közigazgatás bajai”-ról cikkezett. Nem foglalkozunk a cikkekkal csak megemlítjük mint olyan tárgyakat, melyekről legszakoszerűbben csak azok írhatnak és szólhatnak, akik a városi közigazgatás labirintjeiben otthonosak, mint éppen a városok vezetői. Ezek ismerik legjobban a gyakorlat alapján azokat a hiányokat, melyeken segíteni kell; azokat a módokat, a melyekkel javítani lehet. És csak azok a polgármesterek tölthet be igazán a helyöket, akik nem elégsznek meg az állásuk nyújtotta elintézendő és vezető végrehajtó hatalommal, hanem eszmékkel, gondolatokkal igyekeznek megtermékenyíteni annak a városnak a közvéleményét, melynek nemcsak igazgatása, hanem fejlesztése minden téren való haladása van kezébe téve.

Észmék kolportálása pedig, mivel az apostolok már nem járnak számárháton, mégis csak legjobban eszközölhető a sajtó útján. Üdvözljük az író polgármestereket.

T.

A mi ujtásunk.

Nagykanizsa, jan. 7.

A „Zalai Közlöny” ujévtől kezdve hetenként kétszer jelenik meg. Emez ujtásunk tetemes anyagi áldozatot kívánt. Készséggel hoztuk meg ezt, remélve, hogy közönségünk méltányolja munkánkat. Nem a dísekévé, hanem a jóleső öröm hangján említhetjük: várakozásunkban nem csalatkoztunk. Az ujtás nagyszámú előfizető és olvasó közönséget vonzott a „Zalai Közlöny” köré.

Jól esik látnunk az anyagi siker biztos előjelét, de nem tartjuk kisebbre az erkölcsi sikert sem. Különösen örvendünk annak a kollegiális, őszinte hangnak, mely a megyei sajtóban jelent meg ujtásunkról. Néhány fővárosi lap is lekötelező szívesseggel emlékezett meg ujtásunkról. Ugyanezt megtették a megyei sajtó összes szervezetei.

A „Keszthelyi Hírlap” így ír lapunk ujtásáról: A Nagykanizsai megjelenő Zalai Közlöny c. kitűnően szerkesztett laparsánk ujévtől hetenként kétszer jelenik meg. Eddig egyszer jelent meg. A lap életében beállott változás, örvendés jele a megyei sajtó fejlődésének. A lap főszerkesztői tiszttségébe a régi kipróbált tollú újságíró: dr. Villányi Henrik lép, a ki a lapot már hosszabb ideig szép sikerrel szerkesztette. A felelős szerkesztő továbbra is Kertész József marad.

Az „Alsólendvai Híradó” többek között írja: Negyvennyolc esztendeje annak, hogy Bátorfi Lajos, egy poetikus lelkű íróember megalapította a „Zalai Közlöny” című megyei lapot. Bátorfi azóta elköltözött az élők sorából, de emlékeztetőnek megmaradt a lapja, amely a negyvennyolc év alatt megerősödve, fejlődve elterjedt, tekintélyes organuma lett a vármegyének. Szerkesztőségében ott találjuk a kanizsai írógárda legjobbjait, törekvései elismertek, célirányosak. Most a szerkesztőség azzal méltányolja a közönség minden esetben megnyilvánult rokonszenvét, hogy lapjukat ujévtől kezdve hetenként kétszer jelentetik meg, még pedig hétfőn és csütörtökön.

Őszintén köszönjük lapársaink méltató sorait mely további munkára buzdít bennünket.

Írói közepszerűség.

Az író, akiről tudtam, hogy férjével együtt, aki meg költő, rettenetes nyomorban várják — realis foglalkozás híján — aranykorukat. Bemutakozásomkor minden további nélkül támadt reám az „Opera” nevű irodalmi kávéházban: Ja igen hallottam már T. közös barátunktól Óról. Őn az a kis jogszigorló. Szóval ügyvéd lesz és író, költő?! Sommás váltokereseteket, periratokat és alanyi verseket ír vegyessen nemde? Emlékeztem Nagyságos asszony, feleltem. Ügyvéd és író leszek. Illetőleg ügyvéd mindenekelőtt és elsősorban és csak másodsorban író. Az én átlag — talentumom nem elég ahhoz, hogy olyan ur lehessen, amilyen szeretnék és akarok lenni. És ha szorgalommal föl is viüném a kartársak elismeréséig az írói-dekorumot, még akkor sem tartanám az „írósgomat” érdemesnek arra, hogy egy életet kizárólag neki áldozzak fel. Az élet nagyságos asszony örök és pozitív a maga mivoltában, az egyes jelenségeit azonban különbözően foghatjuk fel érzékeinkkel, érthetjük meg értelmünkkel és alakíthatjuk át akaratainkkal.

Mindhárman írók vagyunk. Őn és K. férje és én is. Bocsanát a lefokozásért; mondjuk, hogy egyformák. Mondjuk — úgy-e durva vagyok — egyformán átlag zsenik közép-talentumok. Nos, az élet evolúciójában mindhármunkból szorgalom és szívesse mellett (erre szükség van a közepszerűségnek) felvihetjük az ismert és kereső íróig, amellyel leginkább találkozunk irodalmunkban. Őn és kedves férje tényleg így fogják fel az életet, irnak, hisznek és nyomorognak... Megvédi azt, aki józan, massal is foglalkozik és kevésbé fanatikus... Helyes! El is érik talán valamikor a végeit. De nem helyes az, hogy megvetnek és lenéznek mindenkit, aki az anyai író-energiát, mint amennyi a kegyeték belsejében erjed, csak mellékelte életébe tekintenek az élet praktikumában. Az önk feltógása szebb, magasztosabb és meghatóbb. Az enyém jobb, egészségesebb és okosabb. Mondom: az élet örök, egészséges és változatlan, csak mi vagyunk különbözőek, emberek és fogjuk fel különbözően az életet.

Hogy ki fogja fel helyesebben az életet, azt ismét az élet mondja meg. Akit az élet szép asszony, igazol, az a győztes! Szerénytelenség nélkül, mondhatom az élet nekem ad igazat. A művészetben (értem legfőbb az irodalmat is), közepszerűség nem létezik. A művészetek érték különbözőzetében az átlag nívó csak kvantitave jelenthet valamit, kvalitative semmit! A halhatatlanság banálítás mondom — így valahogy — a legmodernebb írók Bródy Sám. or. Ő mondhatja, mert halhatatlan. Én azonban azt tartom hogy öt-tíz éves diósőségért nem érdemes egy föléletlen át koplálni; félőrlítte és halálfáradttá küzdöni az embernek magát. Ilyen esetben helyesebb, aki csak belső lelkikényszerűség engedte minden utócéll és gondolat nélkül melléke-

sen ir és megkeresi a pecsenyjét legalább is oly könnyen, mintegy kizárólagosan tollból élő genie. A végső és koplálót íróvárszónre gógós író privilegiumáról már a következtetésem nem vonhattam le, mert a különben jónyelvű hölgyike, úgy megjegyzi a hosszú deklamációtól és a még kinosabb hallgatástól, hogy — elköszönt. (ir.)

PESTI MAGYAR
Kereskedelmi Bank

Részvénytőke ALAPÍTÁTOTT Tartalékalap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetétet
takarékpénztári könyvecskékre

valamint
folyószámlára és pénztárjegyekre

Pénztári órák: D. e. $\frac{1}{2}$ 9-12-ig.
D. u. $\frac{1}{2}$ 3-6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlaponkat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ○ ○

HIREK.

— **Kanizsa vára.** Tandor Ottó műegyetemi tanár tegnap a városház udvarán lefényképezte a város tulajdonában levő Kanizsa várát ábrázoló festményt. A vár tudvalevőleg a mai Kis- és Nagykanizsa között volt és mocsár vette körül falát. A kép mindenesetre 1702. előtt készült, mert akkor rombolták le falait és erődítményeit. A falakban a kép szerint kazamatták voltak. Belül templomok, tornyok, hatalmas épületek látszanak. A vár boltozatos kapujához felvonó hid vezetett.

Tandor műegyetemi tanár a magyar műemlékek megőrzése és egy nagy műben való kiadása céljából fényképezte le a képet. Nemrég pedig a lazsnaki kriptá egyes részeiről is készített fényképfelvételeket.

— **Halálozás.** Békefi Elek zalakoppányi igazgató, megyénk tanítószágnak egyik legkiválóbbja, vármegyei bizottsági tag hunyt el f. hó 2-án. Falujának áldása volt; amit a szőlőművelés útját felmutat, arra a falu népét szakértelemmel oktatta, úgy hogy gazdagságot varázsoló közéjük. Olyan ember volt, akit a félreeső falusi élet se tudott soha elparlagiasítani. — Berkovits József szepetneki plébános testvérátját gyászolja a megholdogultbar.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Váry Jolán öszentiváni tanítónét, Váry József helybéli áll. el. isk. tanító leányát a helybéli áll. elemi iskolához helyezte.

— **Kéményseprők kongresszusa.** A kéményseprő segedek tegnap d. e. 9 óratól délig és folytatónlag délután országos kongresszusát tartotta a Szarvas szálló egyik termében. Határozatul fogadták el, hogy semmiféle politikai párthoz, de különösen a szociáldemokratához nem csatlakoznak. Magyar hazafias irányban folytatják működésüket. Ezért küldött-ségileg kéri meg a belügyminisztert, hogy beteresztett alapszabályait hagyja jóvá. A keresk. minisztert pedig arra fogják megkérni, hogy az ipartörvény tervezet tárgyalásának antkjára az ő megbízottait is hívja meg. A kongresszuson 32 megyének 44 kiküldöttje vett részt.

— **Elmaradt népgyűlés.** A helybéli szociáldemokrata párt vezetősége kedd estére népgyűlést hirdetett. A gyűlés azonban nem volt megtartható, mert a Budapestről várt előadó nem érkezett meg.

— **A fehérvári tragédia.** Fekete zászló lengett tegnap a helybéli postaépületen. A fehérvári postahivatal martírját Kiss Zoltánt illette a lobogó, akit tegnap helyeztek örök nyugalomra. Lapunk idő-érkezett telefonjelentés alapján elsőnek adott hírt a véres tragédiáról, mely ott lejátódott. A fővárosi napilapok azóta mindennap hasábkokon számolták be a részletekről, melyek az egész ország érdeklődését foglalkoztatták.

— **Jéghordás.** Megindult a jéghordás. Megelnek a mézárások, cukrárszok jégvermei. De micsoda éggel! Problematikus fehérségű. iszappal, sárral és bacillusokkal telített jéggel. Nem tudjuk, hol, minek használják a jeget, de ha fagyaltal, vagy egyébbel az emberi szervezetbe jut, nem hisszük, hogy ártalmára ne legyen. Nekünk nincs Balatonunk, ahol kristály tisztaságú átlátszó jeget vágnak, talán jó volna egy jégyár felállításának kérdésével foglalkozni. Akár a városnak, akár magánosoknak vagy társaságnak nem volna rossz tőkebefektetés.

— **Járdánk állapota.** Nemrég tárgyalta a városi képviselőtestület a város utrendőri szabályzatát. Ennek egyik szakasza arról is intézkedik, hogy a járdáról a havat le kell tisztogatni és ha a járda sikos, azt homokkal vagy fűrészpórral kell behinteni. Igaz, hogy a szabályzat még megerősítve nincs, de izelülnél szolgálhat járdánk mostani állapota arra nézve, hogy fogják majd az egyes intézkedéseket megtartani. Ma életveszélyes a városban járni. A hó odafagyott a járdákhoz és felhúntásra ugyan csak néhány házigazda gondol. A java nem törődik lábaink épségével. Erélyes intézkedésre volna szükség.

— **Borital adó.** A bő bortermésből a városra is háromlott némi haszon. Olesó lévén ugyanis a bor, sokan tartanak pincéjükben néhány hordócskával. Ezért természetesen fogyasztási adó jár a városnak. Ez évben már eddig is olyan nagyszámban jelentek olyanok, akik a saját használatra szánt bor után járó fogyasztási adóátalányban kiegyeznek a várossal, hogy az eddigi esztendőik ily jövődelmét jóval felülmulják.

— **Munkás baleset.** A sörgyár jégvermébe mintegy 30 fuvaros hordja a jeget. Lenn a jégveremben pedig napszámások szórják odább a jeget, aból aztán apróra zuzzák. Szerdahelyi Kálmán kiskanizsai 62 éves napszámós is a jégnek odábbszórásával volt elfoglalva és talán közelebb talált menni a jégfalomhoz, úgy hogy hatalmas lehulló jégtábla mellé talta. Az edzett napszámós föl se vette a kemény ütést és még két óráig tovább dolgozott, amikor egyszerre vérhányást kapott és mivel menni nem tudott egy bárkocsin kiskanizsai lakására szállították. A rendőrség kihallgatta és a szegény ember vallomásától megállapította, hogy mulasztás senkit se terhel, a saját vigyáratlansága okozta a szerencsétlenségét.

— **Berzsenyi Dániel emléke.** Nemzeti nagyjaink emléke iránt mi meglehetősen közönyösek vagyunk még olyankor is, amikor az nagyobb anyagi áldozat t nem követel tőlünk. Hányan tudják Somogyban, hogy nemzetünk egyik legnagyobb költője: Berzsenyi Dániel a niklai temetőben pihen? Szombathely rég szobrot emelt Vasvármegye nagy szülötének, de Somogyban csak néhány lelkes ember gondolt eddig arra, hogy azt a somogyi házat, ahol a kiváló költő közel 32 esztendőig élt, illenek emléktáblával megjelölni. Hosszu év kkel ezelőtt történt már kísérlet, hogy ez meglegyen, de a főlhívásnak nem lett fogantja. Most az ügyben Noszlopy Tivadar vármegyei aljegyző, a „Somogyvármegye” hasábjain felhívást közöl.

— **Panasz egy vasut ellen.** Az „Alsó-lendvai Hiradó” hasábos cikkben sorolja elő a Csáktornya—Zalaegerszeg-i vasutvonal mizériáit. E szerint sok a vonalon a szakaszkoesi, rossz a világítás és a kocsiok piszkosok. Végül megjegyzi, hogy e hiányok és panaszok olyanok, melyen egy kis jóakarattal segíteni lehetne.

— **Adós fizess.** Hát fizetett is, de hogyan. Temlits Istvánné Magyar utcai lakos tartozott Schweiger Andor női kalap és divatkereskedőnek. Mikor a számlát prezentálta a pénzt váró hitelező, olyan éktelen szitkozódásokba tört ki az adós, hogy a kereskedő nagy szerényen alig mert közbeszólni. A harcias amazon a közbeszólásra azzal felelt, hogy valami megnevezhetetlen tartalmu edényt öntött a kereskedő fejére. A szerencsésen pénz nélkül elmenekült kereskedő panaszt tett a rendőrségnek.

— **Kitoloncalt cselédleány.** Deák Péter főkapitány nemrég rendeletet adott ki, hogy amely cselédleány sűrűn változtatja helyét, azt kitiltja a városból. Ugylátszik szigorúan meg is tartja amit rendel, mert Nagy Lina cselédleányt, aki ok nélkül cserélgette helyeit Nagykanizsáról illetőségű helyére toloncoltatta. Most még csak az van hátra, hogy a helyszerzőket is megrendszabályozza akik rendszeresen biztatja a gyakori gazda cserélésre a cselédeket.

— **Szombathely államsegélyt kér a közsinházhoz.** Szombathely város küldöttsége Gothárd Sándor orsz. képviselő vezetésével ma csütörtökön tiszteleg Apponyi Albert gróf kultuszminiszternél, kitől 60 ezer korona segélyt kérnek közsinház építésére. Szombathely szerényebb, mint mi. Nagykanizsa 150 ezer korona segélyt kért. Ellenben pénzt nem kaptunk. Érdekes lesz, mit kap ezután Szombathely.

— **Drágább lett a szén.** Az Osztrák trifaili köszönbánya érdek. öröhez tartozó nagykanizsai szénkereskedők újétől kezdve a szén árát 20 fillérrel emelték. A kereskedők szükségesnek tartották az emelést indokolni, melynek okát az osztrák szénbánya áremelését és a szállítási drágulását említik.

— **Augusztia főhercegnő az alispánunkhoz.** Augusztia főhercegnő rendkívül szívélyes hangu levelet intézett Árvay Lajos alispánunkhoz. A levélben köszönetet mond a „Csak egy virágszál” jelige alatt megindított mozgalom vezetéséért, mely megyénkben szép eredménytel járt.

— **A Jókai szobor.** Szinte arcperítő, hogy a nemzet nagy írójának Jókai Móricznak szobrára eddig néhány ezer korona gyűlt csak össze. A társadalom példátlan közönyvel nézi a mozgalmat. Most az Akadémia vette kezébe az ügyet. Megyénk főispánját Baththyány Tivadar gróftól átiratban felkérte az Akadémia, hogy vegye kezébe a mozgalom vezetését.

— **Pályázat a tapolcai főbírói állásra.** A vármegyei hivatalos lap legu öbbi száma hozza a Szentmiklósy Gyula főbíró nyugdíjaszatása folytán megüresedett a tapolcai főbírói állásra kiirt pályázatot január 30-ig terjedő határidővel. Mint a Tapolcai Lapok értesül a járás egyedüli jelöltje Karácsony Kálmán tb. főbíró, jelenleg tapolcai helyettes főbíró, kit nemcsak a tapolcai járás, hanem az egész megye egyedüli jelöltként emlit.

— **Városi képviselő választás Kaposváron.** Hétfőn Kaposváron 28 városi képviselőt választottak meg. A választásból a függetlenség pártiak kerültek ki győztesen. Hogy Kaposváron még van virtus, azt a Somogyvármegye c. lapból olvassuk. Azt írja, hogy Münz József megetetett, meg vagy leitatott választóit valóságos harcizajjal, bandakísérettel vezette a szavazási helyiség elé, egy hatalmas vasbotot forgatva a levegőben, azonveréssel fenyegetve mindenkit, aki választóihoz közelegni mer.

— **Fejtörő.** Lapunk egyik barátja az évszámoknak, korának, működési éveinek nagyon érdekes véletlen találkozásait adja a következő adásokban: 1. Annyi év óta működöm a cégnél a hány éves voltam belépésemkor. 2. Annyi éves vagyok, mint amely évben születtem (ezres és százast nem számítva.) 3. Születési évem számjegyeit összegezem annyit tesz ki, mint belépési évem összeadott számjegyei. 4. Ugyancsak ezt az eredményt tüntetik fel a folyó évnek összeadott számjegyei is. 5. Ha e három évszámunk összes számjegyei összeadottnak kitűnik: a.) hogy mely évben születtem, b.) hogy jelenleg hány éves vagyok.

— **Jack Frigyes.** Lapunk röviden megemlékezett arról, hogy Jack Frigyes óramives 79 éves korában elhunyt. Ő volt Kanizsának legöregebb órása és mintaképe a becsületben megőregetett iparosnak. Ő nem tartozott az óradoktorokhoz, kik minden órában feltétlenül két forintos hibát találnak, hanem ha a baj nem volt lényeges, önzetlenül szolgálta ki vevő közönségét. Az óramesterség ülésre készítette őt, de az ünnepnapokon puskával a vallán vadászott Kanizsa környékén és edzette megrokkant testét. A régi, becsületes iparosvilág egy derék tagja halt ki benne.

MULATSÁG.

× **A kath. legényegylet estélye január 10-én.** A helybeli kath. legényegylet a jövő vasárnap, 10-én tartja nagyszabású farsangi mulatságát. A multság méltán érdemli meg, hogy a közfigyelmet és érdeklődést reáirányítsuk márt mint értesülünk, az egyet tevékeny elnöksége minden eszközt megragadott, hogy az estét a farsang szenzációjává tegye. Előadásra kerül Molnár Ferenc Doktor ur. három felvonásos vígjátéka Már október eleje óta folynak szakavatott vezetők mellett a próbák s reméljük, hogy a munka, törekvés szép sikert is fog produkálni.

× **A Déli vasut fűtőházi kézművesek dalköre** tegnap este tartotta estélyét, melyet Rátkai László: Felhő Klári című népszimfőjét adták elő nagy közönség előtt. A szereplők egytől-egyig megállták helyüket. Pokorni Anna Felhő Klári és Moszhammer Mariska Viola Éva szerepükben a legjobbat nyújtották. Adlovics F.-né, Pokorni Mariska, Vatti Erzsé és Buvári Gizella szerepükben kitűnően megállták helyüket. A férfiszereplők ügyesen játszottak. Külön dicséret illeti Fülöp Jenőt az ügyes rendezésért és Bätz N. Jánost az énekszámok be tanításáért. Az előadást tánc követte.

EGYESÜLETEK.

(—) **A keszthelyi iparosok dalköre** január 10-én tartja évi rendes közgyűlését.

(—) **A kiskanizsai olvasókör** elnöke Hegedűs György városi tanácsos lemondott, elnök helyébe ifj. Steszlin Ferencet választotta. Alelnök lett Sneff Péter László, pénztáros Horváth Ferenc. A közgyűlés a betervezett számadásokat felülvizsgálta és rendben találta.

KÖZGAZDASÁG.

Rossz üzletmenet.

Ez legtöbbnyire indokolása ama nagykanizsai fizetésképtelenségeknek, melyek az utóbbi időben sajnos elég gyakran szerepelnek a wienl hitelezők egyesületének fizetésképtelenségi listájában. Tavaly a pénzkriszist okolfák a válságok előidézésével. Az idén azonban nyoma sincs a pénzválságnak. A pénz, mint a szakemberek mondják, olcsó és nagy a kínálat.

S mégis régi kereskedő cégek tulajdonosai egymásután jelentenek fizetésképtelenséget. Komoly üzletemberek, kik már egzisztenciát alapítottak, kénytelenek emez elhatarozó lépést megtenni. Mervé jól kell különböztetnünk. Évekkel ezelőtt a kanizsai piacon is bukkantak fel kétes egzisztenciák, kik árut árura halmoztak, végül azon potom áron tudták, nem törődve azzal, hogy összeütközésbe jöttek a büntetőtörvénykönyvvel.

Most azonban komoly üzletemberek jelentenek egymásután fizetésképtelenséget.

Mi hisszük, hogy ez csak múltó jelenség. Mindenesetre vannak melyen fekvő okai eme gyakori fizetésképtelenségeknek. Nem kis szerepet játszik ebben a kereske-

dők állítása szerint a nagykanizsai közönség egyrészenek nem törődősége, kik a helyi kereskedelem érdekei ellen is, máshonnan szerzik be szükségletüket.

Ezek a fizetésképtelenségek természetesen nem érintik a piac-bonitását. Kanizsán ma is van sok üzlet, mely fejlődik, izmosodik, bár ezzel nem állítjuk, hogy a kereskedő világ helyzete tulságosan rózsás lenne.

MEGHIVÓ.

A nagykanizsai VII. ker. templom-téri keresztény fogyasztási szövetkezet ez

évi rendes közgyűlését f. é. január hó 17-én d u 6 órakor

a Polgári Olvasó Kör helyiségében tartja meg, melyre a t. e. tagokat ezennel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentések az 1908. évről.
2. Az 1908. évi mérleg számla megvizsgálása és a számadóknak a felmentvény megadása.
3. Lemondás folytán megüresedett igazgatósági, felügyelő-bizottsági és póttagok választása.
4. Egyébb indítványok.

A közönség köréből.

Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felősséget a szerkesztőség.

T. Szerkesztőség! Önök voltak azok, kik az egyhuzamn tanításért legbuzgóbban harcoltak. Mindenképpen üdvösnék tartom ezt a rendszert, de mert csak felületeskedés létesült városunkban ez irányban, engedje meg, hogy egy tanító elmondhassa panaszát, ami miatt nemcsak a családok tanítóknak, de a hivatalnokoknak is nyakukba zuhult.

Egyik fiám a gimnáziumba jár, a másik a polgáriba, magam pedig a népiskolában tanítok. Most már természetes, hogy 1 órakor ebédelnék gimnázistám kedvéért, mert másképp csak vasárnap látnám az ebédnél. Mire az asztaltól felkelünk, — pedig kis ebédünk van — arra a kettőre jár az idő és nekem is polgáristámnak is sietnem kell az iskolába, ami milyen kellemetlen és egészségtelen magamnak is, fiának is, az könnyen beláthatja.

Ez a helytelen viszony csak akkor szűnik meg, ha mind a polgári, mind a népiskolában keresztül viszik az egyhuzamu oktatást. Ami a gimnazistáknak üdvös, az javukra válik a többi iskolásoknak is. Olyan tanító, meg hivatalnok, pedig mindenkor lesz, mint én vagyok és ugy csak az egész vonalon való reformot tartjuk helyesnek. A városi tanács és az iskolai intézőségek figyelmébe ajánlom felszólalásomat a tek. Szerkesztőségnek pedig köszönetet mondok felszólalásom közléséért.

Állami tanító.

Igen tisztelt vidéki és helybeli előfizetőinket felkérjük, hogyha előfordulna az az eset, hogy nem kapnak pontosan a lapunkat, sziveskedjenek ezt azonnal kiadóhivatalunkkal közölni, mert csakis így ellenőrizhetjük a pontos expedíálást.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Alapítási év
1832.

Ajánlja jól berendezett
könyvnyomdáját

mindennemű nyomdai munkák
diszes és izléses elkészítésére
jutányos árak mellett.

Díszítések
és
lamponok.

Névjegyek, körlevelek, meghívók,
eljegyzési- és esketési-kártyák stb.
mindig a legujabb divat szerint
készítettnek el.

== Hirdessünk ==

Zalai Közlönyben,
melynek legrégibb lapjában.

Jutányos hirdetési
tarifa.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nádor-
utca 7. Ifj. Wajdits
József könyvkereske-
dése és minden hirtetési
iroda. o o o

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, osztrák és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, Influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánafoztokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testsúlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ara üvegekben 4.- hozom.

KIS HIRDETÉSEK.

Eladó butor. Egy szoba butor elutazás következtében azonnal eladó. Nagykanizsa. Kossuth-Lajos-tér 3.

5643/tk. 908.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Haas Vilmos nagykanizsai cég végrehajthatóknak Ifj. Németh János végrehajtást szenvedett elleni 130 kor. 86 fill. tőke, ennek 1908. évi március hó 7 napjától járó 5% kamatai, 31 kor. 80 fill. per. 16 kor. 20 fill. végrehajtás kérelmi, 22 kor. 30 fill. árverés-kérelmi, továbbá u. azon végrehajthatóknak 117 kor. 18 fill. tőke, ennek 1908. március 7-től 5% kamatai, 32 kor. 80 fill. per. 17 kor. 80 fill. végreh. kérelmi; és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a karosi 130 sz. tjkvben f 544 hrsz. alsóhegyi szőlő és kaszálónak Németh Jánost illető $\frac{1}{30}$ része 127 kor., a karosi 84 sz. tjkvben I. 133 hrsz. háznak 135 hrsz. házi kertnek, 219 hrsz. beltelki kertnek, 774 hrsz. gátszer dűlői szántó földnek, 823 hrsz. Papi hegyi szántó földnek, 960 hrsz. hosszú dűlői szántó földnek, 1072 hrsz. telki dűlői szántó földnek, 1141 hrsz. Gátsya dűlői rétnek, 1210 hrsz. szántó és rétnek, 1244 hrsz. II. kert agai rétnek, 1550 hrsz. nagyhomoki dűlői szántónak, 1717 hrsz. Sásrét dűlői szántónak, 1814 hrsz. közép dűlői szántó földnek, 1967 hrsz. Téglasszin dűlői szántó földnek, 2071 hrsz. Kanizsa dűlői szántó földnek Németh Jánost illető $\frac{1}{3}$ része 500 kor., a karosi 625 sz. tjkvben 728 b. hrsz. gátszerdűlői szántó földnek Németh Jánost illető $\frac{1}{10}$ része 20 kor. 80 fill. becsértékben

1909. évi január hó 9. napján délelőtt 10 órakor.

Karos község házánál Dr. Etlényi Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó

nyilvános bírói árverésen eladni fog még pedig azzal, hogy a karosi 130 és 625 sz. tjkvben felvett ingatlanok Bolhási Anna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog terhével adatnak el; minthogy pedig a karosi 81 sztkvben felvett ingatlanokra Bolhási Anna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogot megelőzőleg terhek vannak bekebelezve, ezen ingatlanok a szolgálmi jog terhével csak akkor adatnak el, ha az előző jelzálogos hitelezők követelésének fedezésére szükségesnek mutatózó 7000 kor beigértetik, ellenkező esetben ezen ingatlanok a szolgálmi jogra való tekintet nélkül nyomban elárvereztetnék.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.
A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1908. évi október hó 16-án.

Gózy

kir. törvényszéki bíró.

— Biztos gyógyhatás. Mindarok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, fűfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi »Moll-féle seidlitz-porok« használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító Béc, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

A „ZALAI KÖZLÖNY“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nádor-utca 7., ifj. Wajdits József

könyvkereskedése és minden hirdetési iroda.

MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmáskább gyomor- és alhasbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhér, rögzött székrekedés, májbetegségek, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szernek értéke óta mindig nagyobb terjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz felírata önozzal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítek gyermek és hölgy szappant a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Béc, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolf Fiai.

Az üzleti siker abécéje:

A modern kereskedő már belátta, hogy üzletének vezetésében alkalmazkodni kell az üzletvilág viszonyaihoz.

Boltjába senki ne várjon ok nélkül vevőt. A kifejlődött verseny megváltoztatta a régi kopott közmondást: Ma már a jó bornak is kell céger.

Célszerű hirdetéssel vonz közönséget a kereskedő boltjába. A legkiválóbb cikk is megkívánja, hogy felhívják reá a közönség figyelmét. Ezért Ön is

hirdessen a

ZALAI KÖZLÖNY-ben.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
Hirdetések díjazás szerint.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Kereskedőink kötelességei.

Nemrég egy hivatalos statisztikai kimutatás jelent meg, mely elhanyagolt külkereskedelmünknek mutatja sajnálatos képét. Rengeteg behozattal szemben kivitelünk nem képes fellendülni.

A közigazdást, a kereskedőt, sőt minden jó hazafit is, aki nemzetének jóllétét szíven viseli, kell hogy gondolkodóba ejtse ez a szomorú tény.

Ős hibája a magyarnak, hogy nem használja fel a viszonyok nyújtotta előnyt. A magyar történelem a hőstettek, a lovagias virtusok láncolata. A kereskedelemnek szerepe nem jut benne. A kalmár fogalmával megbarátkozni nem tudott a magyar, az neki kedves nem volt sőt tiszteletre sem tarthatott igényt. Igaz, hogy azon idő óta, hogy ez így volt, nagyot fordult az idő kereke, de az ősi felfogás maradványai még nem pusztultak el teljesen és még mindig kerékkötői a nemzeti jóllétet teremteni hivatott kereskedelemnek.

Tagadhatatlan, hogy a magyar belterjes kereskedelem az utolsó évtizedek alatt nagy arányokban fejlődött, csak hogy ez még nem elég az üdvösségre. Az általános jóllét gyarapodását első sorban a kivitteltől lehet remélni, amire elég bizonyosságot a külföldi példák szolgáltatnak. Anglia, Francia- és Németország világhatalmukat főleg kivitelüknek köszönhetik s ezt az igazságot felismerve gondoskodtak gyarmatok megszerzéséről. Az illető országok művelt és köztiszteltetben álló kereskedői nemcsak hogy helyesen fogták fel hazájuk érdekét és a saját érdeküket, hanem még nagy áldozatok árán se riadtak vissza attól, hogy gyakorlati téren előmozdítsák azt. Nem állottak meg az igazság felismerésénél, nem nyugodtak meg abban a tudatban, hogy a kereskedelem felvirágzását a világpiacon meghódításától kell várni s nem bízták a többi az államra vagy a szomszédra, hanem derekasan hozzáálltak maguk a munkához, melyet hivatásuk és a haza érdeke megkívánt tőlük.

Ugy látjuk, hogy a nemzeti vagyon ilyen tágabbkörű gyarapításához nálunk hiányzik a kedv. Kereskedőink csak a jámbor óhajtság jutnak. A hivatalos körök buzdítása nem segít ezen. Amikor arról van szó, hogy a magyar kereskedő oly összeköttetést létesítsen, mely a biztonság legpedánsabban meghatározott követelményeinek nem felel meg teljesen, sőt amelynél tán

előrelátható, hogy eleinte veszéllyel fog járni, mindaddig, míg az összeköttetésnek biztos alapot nem sikerül teremteni; az ilyen vállalkozásokba magyar kereskedő nem fog.

A magyar kereskedő — e fogalom alatt mindig a kereskedők túlnyomó többségét értjük — csak nagyritkán érdeklődik aziránt, hogyan lehetne cikkeinek a külföldön állandó vevőközönséget szerezni. A ritka érdeklődés is felületes. Nem tanulmányozza alaposan a meghódítandó piac kereskedelmi sajátosságait, nem vizsgálja meg személyesen vagy kiküldöttje útján a helyszínén mindama körülményeket, melyek áruinak odaszállítását lehetővé tehetnék, mint ezt a külföldi kereskedők teszik.

A konzulok szívesen adnak felvilágosításokat annak, aki hozzájuk fordul. Alig fordulnak azonban hozzájuk. Legfeljebb, hogy egyik-másik igen könnyen hozzáférhető és magyar árukat már vásárló piacon a hitelviszonyokat illetőleg kérdezősködnék hazai kereskedőink.

Hogy mennyire hanyagolják el kereskedőink a külföldi piacokat, példa reá Anglia, ahová sok árucikkünk volna kivitelképes. Ezek között első helyet gyümölcsünk, különösen az alma foglalhatna el. Volt az idén Londonban magyar kiállítás, barátkoztunk az angolokkal a Tátrában is, az angol fővárosban is, több lelkes honfitársunk, sőt egy-két angol is buzgóan csinált propagandát a magyar áruknak. Mi hasznát láttuk azonban mindennek? Még annyit sem, hogy kereskedőink ügyet vetettek volna azokra a csomagolási formákra, miket az angol piacokon a gyümölcsszállításnál elengedhetlenül megkövetelnek. Ennek aztán természetesen az a következménye, hogy gyümölcsünk, amelyen Anglia kapva-kapna és drágán megfizetné, csak nem kerül oda.

Egy másik példa. A néhány év óta rendezni szokott tavaszi vásárok céljai közé a kivitel emelése is tartozik. Tavasszal csakugyan meglátogatták a vásárt németbirodalmi és orosz-lengyel honpolgárok. Nem vásároltak vagy alig vásároltak valamit. Elvezették őket a kereskedelmi múzeumba, a kereskedelmi és iparkamarába, banketteztek, tősztoztak s ezzel aztán véget ért, az akció. Jövő évben újból kezdik.

Felsorolhatnánk az ölhetetlenség még sok példáját, de nem engedi a rendelkezésünkre álló tér. Mindegyikből kiütnék, hogy kereskedőink még nem emelkedtek arra a magaslatra, mely a saját érdekükön felül a haza érdeke.

A művelt és hazafias kereskedőkre a kivitel emelése körül nagy feladatok várnak. Tőlük függ a nemzeti jóllét megalapozása, bizonyos tekintetben rajtuk is mulik, hogy a boldogulás hazánkban oly nehéz, sokkal nehezebb, mint más országokban.

Sem a diplomata, sem a politikus, sem semmiféle közpályán működő férfi nem tartja annyira kezében hazájának anyagi sorsát, mint a kereskedő. Azért nemcsak tisztelt és magasztos a hivatása, de csak úgy, ha annak teljesen megfelel. Ha erre fognak törekedni kereskedőink, úgy néhány év múlva nem lesz panasz pangó kivitelünkre.

PESTI MAGYAR
Kereskedelmi Bank

Részvénytőke ALAPÍTÁTOTT Tartalékalap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja
Elfogad pénzbetéteket
takarékpénztári könyvecskékre

valamint
folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e 1/9—12-ig,
D. u 1/3—6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszkozhathók.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ○ ○

Hazudik-e a barométer?

— Kanizsai időjósunk szerint nem hazudik. —

Nem is képzelnék, mennyire csalóka a látszat. Így pl. 7-én reggel az ember elment hazuról dolgai után. Szürke volt az ég és nedves az időjárás. Hirtelen úgy éreztük mintha csepegne fejtünk felett. Ej ha! mondtuk, „esik!” és kinyitottuk esernyőnket, de ez tévedés volt: nem esett. Ezt mondta nekünk Iházi Horvát István, a meteorológiai állomás felügyelője.

Amíg mennyei nedű hamiskásan ránk csepegett, a légsúlymérők, mindenki észrevehette, 770 millimetert mutatott, ami magas légnyomásnak jele és a mutató tüntetően és állhatatosan rámutatott a számlapon levő állandó szép időre.

Ez igazán különös furcsaság.

Magyarázat végett a helybeli meteorológia állomás felügyelőjéhez fordultunk, aki bezárkózott az obszervatóriumba, figyelte a légáramlatokat és légi tüneményeket.

— Hogyan van az, hogy a légsúlymérők, ezek a hivatalos szerszámok, folyton 770 millimeter légnyomás mellett szép időt mutatnak, mikor valóságban ködös nyirkos idő van reggel és egy kutyát se hajtana ki az ember.

Azonnal válaszolt nekünk:

— Először, nagyon szép idő van.

— De hát ma reggel mi volt...

— Az tévedés, kőd volt és semmi egyéb mint kőd és a kőd nem egyéb, mint sűrűsített vizgőz a hideg levegőben és ez miért nem képződnek még magas légnyomás mellett is?

— Miért nem?

— És néha megtörténik.

Hát a meteorológia, Ön elismeri, hogy ma reggel nem volt szép idő, hát ha nem volt szép idő, miért mutat a légsúlymérő tüje állandóan szép időt.

— Az valami más. E szó: szép, száraz, eső, vihar, csak úgy képzelt jelzések. Nincs hivatalos értelme. A légsúlymérőkészítők oda írják, mivel másképpen nem találának vevőt, ha csak számot mutatna a légsúlymérő tüje. Mert fájdalom, mindenki nem érti ám a számokat, de a szók nem jelentenek semmit, csak a számok jelentenek valamit.

— Hát jó, de tévednek a számok, mert 770 mm. légnyomáznál nem csepeg az eső és tessék elhinni én becsületes ember vagyok, ma reggel csepegett az eső és az utca sáros volt.

Erre azt válaszolta Iházi:

A számok nem tévednek soha, nem tévedhetnek.

A nedvesség látszatának ellenére nem esett ma. Az esőcseppek nem voltak esőcseppek, az lehetett kőd, vagy nedvesség, de egyéb semmi! Az ön légsúlymérője azt nagyon jól tudja, abban nincs semmi hamisság.

HIREK.

A modern nő.

Margit 22 éves tanárjelölt.

Ottó 26 éves szigorló orvos.

Ottó, (az Egyetem téren megcsókolja Margitot.) Csókolom a kezét Nagyság. Megengedi, hogy elkísérjem?

M. Hogy elkísérjen, azt meg, de hogy Nagyságdnak tituláljon, azt kikérem magamnak. Nem vagyok bakfis.

O. Dehát kisasszonynak csak nem mondhatom, mint valami madmódlányt, vagy varrőkisasszonyt.

M. A madmódlány, meg varrőkisasszony éppen olyan lények, mint ön uram És ha ezentul megcsókol, tessék Asszonyomnak szólítani.

O. De hisz kegyed még hajadon

M. Ahhoz Önnek semmi köze. En sem kérdezem Öntől, hogy nő-e, mégis urnak szólítom. Vagy ön is oly elmaradott és azt hiszi, hogy csak a házasság ad értéket a nőnek. Ugy-e a férj urak nimbusának egy kis része száll ilyenkor a női páriára. De nemcsak tart ez így. Kifogjuk vivni a nők függetlenségét a férfiak szégyenletes igájával szemben Egyenlők vagyunk. Ön ur. én asszony. (Margit lakásához érnek.)

O. Megengedi, hogy lakására kísérem?

M. Köszönöm, most ebédeltünk, vendégre nem készült anyám, még ön sem akarna velünk tartani.

O. Kegyed elég őszintén beszél. Mások tiszteletemet tehetem?

M. Amikor jól esik.

• •

M. (Íróasztalnál dolgozik; kopognak.) Szabad. O. Csókolom a kezét.

M. Kérem ne csókoljon, hanem ha tetszik kezét foghat velem.

O. Mivel foglalkozik?

M. Bebelt olvasom.

O. Bebelt? A nő és a szocializmus?

M. Éppen azt. Az a mi és a társadalom evangéliuma. Ezeket az eszméket fog felélelni az új ésszerű és lehető boldog társadalom.

O. Ne beszéljünk most erről. Lássam nem is tudom megszólítani; nem áll rá a szám, hogy úgy szólítsam: asszonyom.

M. Pedig tehetné.

O. Mondja Margit, haragszik rám? Hogy mindig oly érdekesen beszél velem?

M. Nem.

O. Szeret?

M. Nem. Hát azt hiszi, akire nem haragszunk, azt már szeretjük.

O. Mondja, akar az enyém lenni.

M. Nem. En csak a magamé akarok lenni. Azt hiszi, hogy a nő tárgy, amely vagy ezé, vagy amazé?

O. Erttem, hát azt mondja, akar-e feleségem lenni?

M. Ön bizonyára úgy gondolja, hogy akarok-e önrel házassági szerződésre lépni. Ha így értelmezi, akkor feleletem: igen. Hanem hiszen Ön se kész még studiumával, én sem. Ha mindkettőnknek lesz már kenyérkereső állásunk, akkor tessék e kérdést újra felvetni.

O. De hát jegyesemnek tekinthetem?

M. Az az Ön dolga.

O. Engedje, hogy boldogságomban megcsókoljam.

M. Az nem szükséges se a házassághoz, se a boldogsághoz. A eskő gyakran arra való, hogy a nő szemét lefogja. Isten önnel Ottó. Holnap colloquálók, még sokat kell olvasgatnom. (Ottó nehéz szívvel távozik, egyetlen kéznnyújtással kielégítve.)

Margit. Pedig ha tudná mennyire szeretem! De ne dicsekedjék a férfii, hogy a nő az övé.

Szegény Tatár.

— **Kitüntetés.** A király, mint a hivatalos lap vasárnapi száma közli, öz. Ruzsits Károlyné zalaegerszegi lakosnak a közjótékonyaság terén szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Főigazgató látogatás.** Dr. Várady Károly kir. főigazgató tegnap városunkban érkezett, hogy a főgimnázium tanulmányi ügyeiről személyes tapasztalatokat szerezzen.

— **Esküvő.** Holnap tartja esküvőjét Reisz Bertalan Bród Irma urleánnyal, Bród Sámuel kedves leányával.

— **Középitkezések.** Három középületnek felépítése fogja a közeljövőben a bizottságokat és a városi képviselőtestületeket foglalkoztatni: a vágóhid átépítése, a Rozgonyi-utcai iskola és a gimnázium felépítése. Mind a három épület a város lakossága összességének javát van hivatva szolgálni. A vágóhid alig 12 éves és már átépítésre szorult. Hűtőkamarái nincsenek, a húst be kell szállítani a városba, mert jégvermekről gondoskodni nincs, nincs sertesvágóhidja és nincs tágas istállója. A vágóhidhoz vezető utat pedig ki kell építeni, mert a vágóhid nyirkos időben hozzáférhetetlen. A vágóhiddal kapcsolatban jéggyár építése is tervbe van véve. A jéggyár építésével nagyon van lendítve a hus minőségén, mert a hus a jégvermekben ülepedik és porhanyóvá válik. Ez pedig nem közömbös a hus értékére nézve. A háziasszonyok érdeklődése a jól ülepedett husfajták felé fog fordulni. A másik két épület, melyet a város emelni szándékszik, kulturális célokat szolgál. Az egyik épület a Hunyadi-utcai elemi népiskola a másik a gimnázium lesz. Az elemi iskola azonban korábban fog elkészülni, mint a gimnázium, mert igen sok tanköteles gyermek hajléktalan és ezeknek az iskoláztatását a törvény értelmében biztosítani kell. Az elemi iskolai épület lesz Nagykanizsa legdiszesebb iskolaépülete. A gimnázium tervei Jámbor és Bálint műépítők kezében vannak. Ők készítik egyúttal a költségvetést is.

— **Elismerés a postásoknak.** Már nem egyszer volt alkalmunk kifejezni, hogy a m. kir. posta európai tekintélynek örvend. Ezt pedig az a művelt tisztviselői kar szerezte nekünk, mely fáradságot nem ismerve, munkakedvét és szakértelmét viszi hivatalába. Mikor az egész világ az ünnep jól eső nyugalmanak örvend, a postások akkor fáradság legelőbbit a karácsony, a husvét nekik a legterhebb munkát rakja vállaikra. Kossuth Ferenc ke-

resk. miniszter méltányolva a postások odaadó szolgálatait, megleghangu leiratot intézett a posta és táviró személyzetéhez, megköszönve ugy a karácsonyi és újévi óriási forgalom kifogástalan lebonyolítását, valamint a lefolyt évben tanúsított példás működését.

— **Állami tisztviselők lakbérére.** Nagykanizsa állami tisztviselői tudvalevőleg az V. lakbérosztályba kerültek. Csáktornya meg a IV.-be. Ez ellen az abszurd intézkedés ellen a helybeli állami tisztviselők kérvénnyel járulnak az illetékes minisztérium elé. A kérvényt pártolás céljából a városi tanácshoz juttatták, mely a képviselőtestület elé fogja terjeszteni, melynek hozzájárulása valószínűen kedvező lesz a tisztviselők kérvényének elintézésénél.

— **Dsin-dsicu a tornaegyletben.** A Tornaegyletűlet pénteki választmányi ülésen elhatározta, hogy ha a tagok közül elegendő számú jelentkező akad, megbizsa Sumakoff mestert egy dsin-dsicu kurzus tartásával.

— **Kiskanizsaiak az anyakönyvi hivatalban.** Kiskanizsai polgártársaink belekerültek a fővárosi lapokba. Nem dicsegetes, amit róluk irtak. Mert feltétlenül elítélendő és kárhóztatandó ha a polgárság akármely rétege, egyesek, vagy tömegek szembe helyezkednek az országos törvények tiszteletével. Arról van szó, hogy két kiskanizsai jegyespár a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban megtagadták az anyakönyv aláírását, ugyszintén a tanúk is. Nem a törvény megsértése a vallásosság, hanem a törvény tisztelete.

— **A Kazinczy-utca rendezése.** Valóságos tengeri kigyóvá teszik különféle érdekek, városunk rendezésére célzó törekvéseket. A Kazinczy-ut rendezésével kapcsolatos aszfaltozás és csatornázási munkálatokkal tudvalevő a Fiumei aszfalt-társaságot bízta meg a város. Ez ellen felebbzesséssel éltek, mely felebbzést a vármegye alig, hogy elutasította Sartori Oszkár cementgyáros újabb felebbzesséssel élt azt adván okul, hogy a nevezett gyár külföldi anyaggal dolgozik. Az ilyen akadályok csak késleltetik az ügyet, de nem változtatnak rajta, mert a tanács és a képviselőtestület a fennálló rendelet értelmében járt el, mely azt mondja, ha magyar cég külföldi anyaggal dolgozik egyenlő ajánlat esetén a hazai anyagnak kell előnyt nyújtani. Már pedig a Fiumei aszfalt gyár 5—600 koronával kedvezőbb ajánlatot tett a városnak, mint a többi versenyző. Biztosra vehetjük tehát, hogy ez a felebbzés is elődjének sorsára jut.

— **Gyermekmenhelyi orvos.** A belügyminiszter a szombathelyi állami gyermekmenhely igazgató főorvosi teendőinek ellátásával Dr. Szent Jánost bízta meg.

— **Merénylet egy vasut ellen.** A körmend—muraszombati vasutvonal ellen, mint egy névtelen levélből a hatóságok értesültek, merényletet terveznek. A megindult vizsgálat kiderítette, hogy a névtelen levél igazat mondott. A vonalmenti lakosság körében ugyanis nagy az elkeseredés a kisajátítások miatt. E miatt különböző perek is vannak folyamatba. A vizsgálat eredménye alapján a vasutvonal egyik 21 km. szakaszát csendőrség őrzi. A vizsgálat folyik.

Makacs meghűlést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió

A Scott-féle Emulsió

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják

el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsió-val

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halast — kerülni kell figyelembe venni.

— **Törvényszéki statisztika** A Nagyzanizsa törvényszék bírói és hivatalnokai kara most dolgozik az 1908. évi tárgyalások statisztikáján. E nagymérvű elfoglaltság miatt f. hó 15-éig a törvényszéki tárgyalások szünetelnek.

— **Katonai sorshuzás.** A nagykanizsai illetőségű hadkötelesek sorshuzása f. hó 17-én délután 9 órakor lesz a város háza I. emeletén.

— **A miniszter köszönete.** A helybeli felső kereskedelmi iskola a londoni magyar kiállításon két érdekes áruismereti gyűjteménnyel volt képviselve: egy gyapjuminta és faminta gyűjteménnyel. A vallás és közoktatásügyi miniszter e napokban köszönetét nyilvánította a helybeli tanintézet igazgatóságának, hogy a magyar kulturális célt külföldön is előmozdította.

— **Egy honvéd öngyilkossága.** Szombaton délután körül egy lövés riasztotta fel a József Főherceg honvédelktanyát. Singer Ernőt, aki már utolsó évét szolgálta, szolgálati fegyverével meglötte magát. Azonnal a kórházba szállították, hol este 7 órakor kiszenvedett. Singer nagyot hallott, megállapították róla ezt hivatalosan. Mivel azért el nem bocsátották, s kat kellett tőrne társaitól, felebbvalótól. Allítólag az öngyilkosság közvetlen oka is az volt, hogy egyik felebbvalója az érzékeny katonát felpofozta. A szerencsétlen katonának szülei már elhaltak. Egyik fivére Pakrácon kántor, másik Keszthelyen van és egy kis huga helyben jár iskolába. Ma délután temetik az izr. temetőbe.

— **A Divat Szalon,** magyar olvasóközösségünk a jószágért méltán kedvelt családi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden diesretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőltek és olvasóink csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközösségéhez. Ebben az időben már nincs magyar uriház, a hol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várják a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen, is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására hanem takarékosra és munkára tanítja. A „Divat Szalon” ugyanis igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismereni azonban a jóízűséghez tartozik, és e helyett a valóban szép elegans, praktikus öltözékek, kalapok stb. készítését tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott toleitek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönöz, e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részzel s egy jóra való gyermeklappal ad a tanulóivalok mellé nemcsak szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztrációi mind sikeresen sorakoznak ahhoz, hogy a magyar olvasóközösség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emeljük. A Divat Szalon különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K. fél évre 6 K és negyed évre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-ut 5. sz.

— **Egyke bizottság.** A szomszédos Somogyvármegye regóta veszt már az egyke rendszerrel, ami a népesség aggasztó csökkenését okozza. Somogy 310 községe közül 510 év óta 85 községben apadt a születések száma. Kacsóvics Lajos alispán felismerve e téren a cselekvés szükségességét f. hó 7-én érte-

kezetet tartott, mikép lehetne segíteni ez országos csapáson. Egyelőre egy megyei egykebizottságot alapítottak, melynek elnöke Széchényi Aladár gróf, alelnöke pedig az alispán lett. Jutalmazás és ösztönző díj kiállításával és szószéki rábeszéléssel igyekeznek egyelőre cselekedni. Tavasszal naggyűlést hívnak össze, melyre a dunántúli minden vármegyéje hivatalos lesz.

— **Brutális tréfa.** Farkas József vörösi lakos disznótorra hívta Simon Józsefet, meg másokat. Etek, ittak, vígan voltak, de a mulatságnak is végeszakadt egyszer. Mikor a vendégek hazafelé bandukoltak Simon József csak úgy tréfából Patos Ignác berugott barátja nyakába egy darab papirt dugott és meggyújtotta. A ruha azonnal lobbot vetett és mire a tűzhaláltól megmentették, oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy eszméletét veszítette. A brutális tréfázó ellen az eljárást megindították.

— **„Milleniumtelep”,** Nagyösz, Torontál-megye, kiváló minőségű, elismert fajtiszte szőlőbortványokat szállít olcsó árban Magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzék ingyen bérmentve.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a **Fattinger-féle kutya-Kalács,**

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg. bérmentve 3 20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit kőlyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3 50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

**Fattinger's Patent Hundekuchen und
Sofügelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.**

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készűl.

KÖZGAZDASÁG.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiók.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja elsőnek hozta nyilvánosságra a fiók 1908. évi üzleti forgalmát ismerhető jelentést. A fiók még csak 1907. évben létesült Nagykanizsán és máris oly kiterjedt üzletkörrel rendelkezik, mely egyrészt a vezetés agilitását, másrészt a bankfiók népszerűségét bizonyítja.

Mikor a bankfiók létesült a „Zalai Közlöny” cikkben méltatta a letelepülés jelentőségét. Rámutat-

tunk arra, hogy a fiók működése hasznára lesz a kereskedelmi és ipari vállalatoknak a gazda társadalomnak és a községek hitéletének. Megállapítottuk azt, hogy a bankfiók hivatva van Nagykanizsából pénzügyi gócpontot létesíteni. S valóban, örömmünkre szolgál, hogy az idők során véleményünk igazolást nyert. A közgazdasági élet összes faktoraiban a területbaráti viszonyban vannak ezen intézettel. A pénzügyintézetek való összeköttetése pedig megteremtette Nagykanizsa városából a várt pénzügyi központot. A fiók kiterjedt üzletkörét különösen igazolja a ca. 5.750.000 korona kihelyezés. E tőkéből c. 3.305.000 korona betét (tavaly K. 2.975.000) míg a többi tőkét, mintegy két és fél millió koronát az intézet budapesti központja bocsátja a fiók rendelkezésére, illetve Nagykanizsa város és Zalamegye gazdasági ipari és kereskedelmi hitel szükségletének kielégítésére.

Az egyes üzlet ágak forgalma az 1907. évi üzletévben így alakult:

Betétállomány K 3.305.000.— leszámított váltók összege K 11.750.000.— leszámított külföldi váltók (devisák) ca. M. 270.000.— folyó számlái adások K 870.000.— értékpapir fedezett számlák egyenlege (depót) K 1.270.000 lombard kölcsönök K 34000.— Arukra adott előlegek K 17600.— Különösen élénk alakult ez idén a valuta-üzlet és pedig: Olasz lira 2.700.000.— Márka 36000.— Frans 17000.— Amerikai dollár 7300.— Óvadékok (a fiók által letett cautiók) állaga K 170.000.— Külföldre kiállított hitellevelek száma 17 db. ca. F. 150.000 értékben. — Pénztári forgalom 1908-ban ca 105 millió K. A fiók által expedált levelek darabszáma 16700.—

A **Gazdasági osztályka.** Mint jó forrásból értesülünk a Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Igazgatósága az 1908-iki üzletévre 16 korona (8%) osztalék fizetését fogja javasolni a közgyűlésnek. 1906-ban 12, 1907-ben 15 korona osztalékot fizetett az intézet.

A **selmecbányai m. kir. bányagazgatóság** a beszterebányai m. kir. rőzpörölynél termelt kovácsolt és hengerelt rőzrugyártmányokra vonatkozólag megállapított új árjegyzéket megküldte kamaránknak. Az árjegyzék hivatali helyiségünkben megtekinthető; másolatát kívánatra meg is küldjük. Sopron, 1908. január hó 4-ikén. A kertületi kereskedelmi és iparkamara.

MULATSÁG.

Műkedvelői előadás A kath. legényegylet tegnap a Polgári Egylet helyiségében igen jól látogatott mulatságot rendezett. A program első pontja „Az angyalok hódolata Máriának” igen bájos előkép volt. Kedves leányok és leánykák 18 tagból álló ügyesen rendezett csoportja jelképezte a hódolatot. Ezt követte Molnár Ferenc három felvonásos bohózatja, a „Doktor ur.” A szereplők dilettánsokhoz mért gördülékenységgel játszottak. Kiemelendő: Szabó István Tóth ügyvédjelölt, Csornák László Puzsér betörő, tolvaj és Szabó Juliska Marosiné nevelő nő szerepében. Utóbbi igen ügyesen személyesítette az öreg, erkölcsös nevelőnőt. Az előadást tánc követte mely reggelig tartott. A tiszta jövedelem mintegy 600 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény. A Sümeg városi nyilvános és egy ápolónői állás megüresedett, ennél fogva felhívjuk a közvéleményre, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezőleg irt kérvényüket a kórház igazgatóságához nyújtsák be. Házaspár, kik ez állás köpések betölteni előnyben részesülnek. Sümeg, 1909. január hó 4. A kórház igazgatósága.

MILKA SUCHARD Csak alpesi tej kakao és cukorból áll. Páratlan különlegesség.

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozob 50 fillér.

Fü és székéldőel raktár:

„NADOR”

gyógyszertár Egger mellpasztilla Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Éljen!

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT
MILLENNIUM
TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

„M-I-I-17” — „Papa megengedte! Huz' valdó! Jakobi-főle Antileotia-oligorettahüvelyek fadóhozban!”

Figyelem! Csak a „JACOB” jelzéssel valódi!

Minden doboz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nador-utca 7., ifj. Wajdits József könyvkereskedése és minden hirdetési iroda.

Globin

a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipose és Eger.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

által az egyedüliek melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzénikum mentes. Orvosi hírességektől olismerve. Teljes discretió. Doboza

J. Ratié gyógyszertár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest

Király-utca 12.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényesnél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemreterés. — Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DC. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 6. neu.

Mindennapi szétküldés.

FJ. WAJDITS JÓZSEF

Alapítással év 1832.

Ajánlja jól berendezett könyvnyomdáját

mindennemű nyomdai munkák díszes és izléses elkészítésére jutányos árak mellett.

Névjegyek, körlevelek, meghívók, eljegyzési- és esketési-kártyák stb. mindig a legújabb divat szerint készítettnek el.

C. ... Jelek és lampionok.

TÖRLEY PEZSGÓ

CASINO TALISMAN GRAND VIN

Ez a hely évi hirdetésre kiadó.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képen árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai szőlő és gyökerez vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe Bihardiörszeg.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Hádor-utca 7.

Hirdetések díjazásáért.

A szegény ügyről.

Írta: KARDOS ZOLTÁN.

Hideg, fagyos idő jár széles ez országban. Mindenkinék szinte akaratlanul is eszébe jutnak azok a nyomorultak, akik ilyenkor a jó, fűtött szobát nélkülözni kénytelenek.

Milyen hálásoknak kell lennünk a társadalom sokszor kárhóztatott béklyói iránt, amelyek az egyeseket, mint a társadalom tagjait, arra kényszerítik, hogy embertársaikon segítsenek. Mert azok bizony — csekély kivétellel — vajmi keveset tennének teljesen maguktól, a társadalmi illem, szokások s főleg a társadalom elismerése nélkül. Mindenütt mozgalmak vannak, hogy a nyomorultakon segítsenek, de tán sehol sem annyira, mint a nyomor egyik legkiválóbb tanyáján, Budapesten. Jóleső érzéssel olvassuk, hány ingyen beteg van az Erzsébet-szanasztoriumban, hány gyermeket nevel a Liga, hányat ruház fel ez „Emberszeretet társulat” stb. stb. Örülünk, mikor csaknem a legtöbb utcában lévő melegedő szobákból sok-sok ember hangját halljuk ki, amint egyik rész, amely most ment be még a hidegtől jujgat, a másik meg már ezt mondja: Jaj de jó meleg van.

Nem kellene tehát, ezen a rideg Darwin elméletnek hódoló emberiségnek szocialistikus álmokat, ábrándokat hazudniok, mikor a társadalmi szolidaritást a jelen intézményei és culturalis viszonyai közt is szépen fejleszthetik. Nem mondjuk, hogy egyáltalán nem fejleszthetők, hanem még sokszorosan jobban is fejleszthetők. Ezelőtt csak 200 esztendővel is pl. nálunk (de nem ám a művelt franciáknál, angoloknál!) a mai állapot is szinte hihetetlen volt. Ma természetesen gondolatvilágunk e tekintetben sokat változott és éppen ez az oka annak, hogy a jelen vívmányai nem elégitenek ki bennünket.

A cultur-történetnek nem hisszük, hogy van érdekesebb része, mint a szegény ügy története. Elkezdve a régi rómaiaktól, kik ingyen gabonát és olajat osztottak a népnek, a legmodernebb angolig. Sokféle formában jelentkezett a társulati, szövetkezeti segélyezéstől kezdve a szegényadóig, melyet Angliába Erzsébet már 1601-ben behozott.

Bármilyen formában jelentkezett is azonban, mindig két ellentétes nézet közt forgott. T. i. állandó legyen-e a segélyezés,

vagy ad hoc történjék-e. Mindegyik nézetnek meg van a maga erőssége. Ha a segélyezés egy állandóan e célra szolgáló alaptól történik, úgy az biztos feltétlenül, de éppen ezen előnyében rejlik káros oldala is. Ezzel különösen Malthus s nagy angol sociologus foglalkozott annak idején. Káros oldalának mondja — és éppen ezért nem ajánlja, — hogy megteremti a szegényt. A segély biztos lévén ugyanis, bármily szegény ember sem fog tartózkodni a család alapítástól, mondván, hogy neki joga van arra, hogy pl. a szegényadóból származó jövedelemből eltartsák. Ha pedig az újabb szegénysegélyezés ad hoc történik, az újabb szegény ezen szerinte jogositványtól elesik, a meglévő szegényeken pedig segítve lesz.

Igen ám, csak hogy tekintetbe kell ám venni azt, hogy egyes esetben mennyi idő kell ahhoz, míg a társadalom megmozdul, amíg az emberek közönyét fölverhetni! Addig bizony a meglévő szegények is sokat koplalhatnak!

A kérdés különben sok tekintetben meddő. Mert akinek annyira leszálit erkölcsi képzetei, hogy arra házasodik, hogy gyermekeit majdan eltartja a Liga, az azt amúgy is megteszi. Szegények mindig voltak és több mint valószínű, hogy mindig lesznek. Bár mi nem helyezkedünk Darwin, Spencer azon álláspontjára, hogy azok élehetetlenek, gyöngék, akik jó ha kipusztulnak, hogy a faj erősödjék, javuljon, hanem egyszerűen számolunk a létért való harc jelen és jövő körülményeivel.

Természetesen azonban, mivel a vagyonosak vagyonukat nem csupán egyéni értéküknél és szorgalmuknál fogva szerzik, hanem a társadalmi viszonyok és osztály alakulásoknak is köszönik, mindig erkölcsi kötelességük lesz — eltekintve minden humanizmustól, hogy szegény társaikon segítsenek.

Muskátlis ablakok, erkélyek.

A Szépítő Egyesület akciója.

Az emberiség minél jobban felemelkedik gondolatvilágával a földről, annál inkább, keresi a természetességét életmódjában. A falusi ember nem tud úgy örülni egy szál virágnak, mint a városi, akit a szűk utcák, a magas falak elzárják a természet

szépségétől. A falusiak ugyyszólván nem is veszik észre azt a természeti hatást, mely lelki frissességet oly épségben megtartja, csak az ideges városi nép, melynek fele orvosi tanácsokon tengődik, méltányolja a jó levegőt, az erdő zöldjét, a virág illatát és színpompáját. Ez az oka, hogy újabban a nagy városok kertek nélküli lakói az ablakokba, erkélyekbe varázsolják a természet poézisét, a virágokat. Az emberi lélek felüdül látásukon, jótékony csalódásba ringatja magát. Még a körülötte levő levegőt is jobbnak egészségesebbnek tartja ott, ahol bokrok, virágok, folyókák mosolyognak telénk.

A nyugoti nagy városok ablakai, erkélyei már régen művészi tökéletességgel vannak virágokkal koszorúzva; sőt néhány város nálunk is importálta már e kedves szokást. Újabban a főváros pályadíjat tűzött ki a kiváló szépen díszített erkélyekre, ablakokra. Pedig a fővárosnak, ha kevés is, de mégis vannak fás bokros virágos terei, De Nagykanizsának egyetlen tere sincs ahol a lakosság vagy az idegen szemre kellemes nyugvó pontra találna. Csak a városi kert nyújt kedves képet és hűvös árnyékot. Ezt azonban a kis gyermekeken és dadáikon kívül még csak ezek hódítóit látogatják.

Igy állván a dolog kétszeres örömmel üdvözölhetjük a Szépítő Egyesületnek azt a tervbe vet, akcióját, hogy városiútnak kivált központi képé igyekszik kedvessé, barátságossá és némileg talán egészségesebbé tenni azzal, hogy felszólítja a háztulajdonosokat, lakókat ablakaiknak és erkélyeiknek virággal való dekorálására. Természetesen csak a befelé nyíló ablakok alkalmasak az ilyenre és főképp az emeleti és magas földszinti ablakok. E célra nagyon ügyes vasrácsokat gyártanak már több városban és fővárosban. A Szépítő Egyesület igazgatója érdeklődött ilyenek iránt és mintát is küldtek nekünk, mely alkalmasnak is látszik. De meg vagyunk róla győződve, hogy helybeli fejlett lakatos iparunk e tárgyban hozzájuk fűzött reményeknek is meg fognak felelni. Mindenesetre kívánatos, hogy a Szépítő Egyesület ez üdvös mozgalma ideje korán történjék, hogy a tavasz már készen találja azokat az intézkedéseket, melyek Kanizsa képét virágos kerthez teszik hasonlónak.

Talán még egy kis idealizmus is lopózik a virágok mögött ülő ifju és öregebb kedélyekbe. Hogy minden tekintetben üdvös hatása lesz, az bizonyos.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megszünteti a köhögést, válladást, éjjeli izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ára 50 pengővel 4.— koronás.

Ozsonna kávéházak.

— Válasz Figyelőnek. —

Becses lapjuk ez évi első számában Figyelő névalírásával cikk jelent meg. Írója kávéházi ember lelkesedésével sorolja fel az ozsonna kávéházak jó oldalait, de elhallgatja az okot mely az ozsonna kávéház népszerűségének útját állja.

Nem foglalkozom cikkírással és így csak rövid pár sorban mutatok rá az okokra, anélkül azonban, hogy példákat sorolnék fel, vagy a helyi viszonyokra óhajtának célszót tenni.

Az ozsonna kávéház első feltétele a kényelmes berendezés, a külső cím és tisztaság. A helyiség szellőztetésének kifogástalannak kell lennie. Jól nevelt udvarias pincérek elengedhetetlen alakjai a kávéházaknak. Az újságok közül legalább azokat kell járni, melyet a közönség nagy többsége megkíván, de tekintettel kell lenni a néha hozzánk jövő idegenekre. Kártyaszalt nem szabadna felállítani a kávéházakban, mert ez rontja a kávéházak nivóját és elriasztja a hölgyközönséget. Végül utoljára említem, bár legjobban fontos a közönségügyi előírások pontos betartását, mely még elég jogos kritikát vált ki a jobb közönségből.

Ismétlem nem a kanizsai viszonyokról írok. De ha megjegyzéseim közül, egyik, vagy másik a mi viszonyainkra is illik úgy keressük az okok elhárításának eszközeit.

Az ozsonna kávéház praktikus, jól bevált intézmény. A vidéken azonban sok akadály van ennek.

Jogász.

Fordulat a villamos közvilágítás ügyében.

A Franz Lajos és fiai cég tegnap a városi tanácshoz intézett beadványban kijelentette, hogy a már közös megegyezőkkel tartalmazó szerződéstörvényen felül újabb ajánlatot nem tesz. Franzék a beadványban nem jelentik ki, hogy a múlt évi december 4-ig érvényben volt ajánlatot állják-e továbbra is. Véleményünk szerint a régi ajánlat érvényben maradása avval a ténnyel szemben, hogy a város a Franz-céget újabb ajánlatteletre szólította fel, hacsak erre a régebbi ajánlatra nézve a város és Franz között újabb megegyezés létre nem jön. A Franz-cég véleményünk és információink szerint a szerződéstörvény feltételeinek határvonalát túllépni nem hajlandó, főleg azért nem, mivel egy újabb ajánlat a földalatti vezeték miatt a céget nagy tökébefektetésekre köztetni. Ezekbe pedig a cég belemenni nem akar. A cégnek újabb nagy vállalatai vannak (cementgyár) melyek felszabaduló tőkéiket nagy mértékben igénybe veszik.

Ami pedig a város ellenőrzési jogát illeti, ez minden kételyen felül a városnak megvan. Lehet, hogy a modus procedendi, az eljárás módja, a Kuria ítélete következtében változik. Az ügyre nézve azonban teljesen lényegtelen, vajjon a bizottságnak szabad-e bemenni a telepre vagy sem. A lényeges az, hogy a vállalkozó a szerződés intézkedéseit meg akarja-e tartani vagy sem? És módjában van-e a városnak Franzék ellenőrizni.

A Franz cég lemondása következtében a város most szabad kezét nyer. Belemehet a perbe, létesíthet új villamos művet és megegyezhet Franzal a régi szerződéstörvény alapján is.

Az ügynek elébe nem vágunk. A múlt évi december 4-iki közgyűlés utasította a városi tanácsot, hogy részletes szakértői jelentést készíttessen. Ezt a város közönségének nyugodtan be kell várnia, ha helyesen akar választani az ajánlatok közt. Külömben a helyzet logikája erősebb lesz, minden pro és kontra állásfoglalásnál.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

— A „Vasárnapi Ujság” január 10-iki száma, mely az eddiginél alkalmasabb összeállításban a felvágva jelent meg, első helyén Messináról, a nagy földrengési katasztrófa színhelyéről közöl érdekes képeket. Vannak ezenkívül képsorozatok Halmi Artur festményeinek kiállításáról, Szerajevói képek az ifjabbik Nordenskjöldt déli sarki utazásáról szóló képek stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán pompás regénye, Vargha Gyula és Mezey Sándor verse, Zsoldos László elbeszélése s egy érdekes angol automobil-regény. Egyéb közlemények: Pataky László művészi rajza, több ismeretterjesztő cikk, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „Világkronika”-val együtt 4 kor. 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— „A háziorvos” című népszerű egészségügyi folyóirat — mely jóformán egy csapásra hódította meg a művelt magyar közönséget — legújabbban megjelent januári száma tartalmának változatosságánál és érdekességénél fogva talán az eddig megjelent számoknál is tulszárnyalja. Különösen kiemeljük Dr. Kemény Ignác főorvosnak: A gyermekek némi felvilágosítása, Dr. Sandberg berlini egyetemi tanárnak: A gyomor-egészségéről, Dr. Gruber Károly szakorvosnak: A helytelen táplálkozásnak befolyása a vesékre, Gyulai György tanárnak: A gyermeknevelésről, Dr. Sipos Dezső karlsbadi fürdőorvosnak: Az epekövekről, Dr. F. Zs.-nek: A kurázslásról szóló cikkeit. Szinte bámulatos, hogyan lehet azért a csekély előfizetési árt (a lap előfizetési ára egy évre csekély 2 korona 40 fillér) ennyit nyújtani! A magunk részéről legmelegebben ajánljuk a művelt magyar közönség pártfogására „A háziorvos”. A lap szerkesztője és kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrassy-ut 27. szám alatt van. Mutatványszámó késszéggel küld a kiadóhivatal.

HIREK.

A thermometer.

Nagy köszönettel tartozom a Zalai Közlönynek. Megmentette a lelkemet az elkárhozástól a mind ezen, mind a másvilágon. A koresolya-egyletet akartam már régen szóvá tenni, nem tudtam, hogyan fogjak hozzá. Ha szép elnököt illetem szemrehányással, akit mindnyájan annyira szeretünk, talán még ki is golyóznának a koresolya-egyesületből, ha pedig a Gondviselés ellen nyílik a szám panaszra, akkor sohase jutok a menyországba. Pedig ez a földi törekvésem legfőbbiké. Ugy áll a dolog t. i. hogy mikor mindenfelé, koresolyáznak, mikor Budapesten akkor oly édes versenyfutásokat rendeznek, mi nagykanizsai koresolyázó-egyleti tagok csak sóhajtozunk a meleg kályha mellett, hogy mikor kerül reánk a sor. Ha nincs 8—10 fokos hideg egymásután egy hétig, akkor a mi zászlócuk nem lobog biztatóan az Erzsébet-tér sarkán. Nem tudtam mi ennek az oka. Most már tudem. Se a nagyon tisztelt elnök, se a Gondviselés. Mert az elnök a gyűlésen kimondta a határozatot, hogy akik fizettek tagdíjat, azoknak joguk van koresolyázni; a Gondviselés meg megadta a kellő téli zimankós hideget. Nem oka tehát senki más a mi koresolyátlanságunknak, miut a Zalai Közlönyben is megrovott barometernek az édes testvére a thermometer. Ezek rosszak. A jegdirektor, vagy pályafelügyelő, mikor későn reggel kibontakozik a meleg takarók közül, egyenesen ettől kér tanácsot, hogy kitűzesse-e a koresolyázást jelző lobogót.

A thermometer pedig igenis hazudik, a jó-hiszemű direktort megcsalta, jégre vitte; azaz dehogyan vitte, becsapta.

Ezen tisztelt tagok segíteni kell; még pedig úgy, hogy a hivatalos thermometer kerékbe töreudő. A jégfelügyelő pedig utasítsák, hogy mindennap saját kidugott ujjával (egy fél óráig) győződjék meg a hőmérsékletről és akkor remélhetjük, hogy a mi kedves lobogónk gyakrabban hi bennünket a sikos jégre, hol olyan édes a repülés. Ah hiszen ugysem

akad vállalkozó, aki a jégpályát meghosszabbítaná velünk a földi pályával. Jégvirág.

— A villamos ügy és a sajtó. Holnap jár le az a határidő, melyen a villamos világítás ajánlattevőinek nyilatkoznia kell, illetőleg újabb kedvezményeket bejelenteni. De már tegnap egy-egy előpostája jelent meg a Franz cég akciójának a kávéházban, hogy t. i. semminemű újabb kedvezményt nem ad, sőt nem is reflektál a városi villamos világításra. E kősa hírekre tudósítónk felkereste délután negyed ótkor a főjegyzőt és a polgármestert és megkérdezte, érkezett-e már a városhoz a Franz-cégnek újabb és esetleg ilyen nyilatkozat. A főjegyző határozottan azzal felelt, hogy nincs róla tudomása. A polgármester kijelentette, hogy nem érkezett még semmi, de ha jött volna is, nem nyilatkozhatnék, mert nem tartja helyesnek, hogy a határidő előtt, mielőtt mindegyik ajánlat beérkezik, akármelyiket is publikálja akár ő, akár a sajtó.

Mint hogy pedig mi a polgármester ur e nyilatkozata komolyságának feltétlenül hiszünk és biztossra vesszük, hogy helybeli lapársainkat nem részesítette előnyben ez ügyben, úgy látszik, mintha az iktatóban követtek volna el ily fontos ügyben indiskreciót, vagy hogy a Franz cégnek a villamos világításra vonatkozó e beadványa csak a Zala közönségügyi szobájában keresztül jutott el a Nagykanizsa város polgármesterének kezébe.

— Kinevezés. A kereskedelmi miniszter az áll. mértékhitelítő hivatalok létszámában kinevezte a X. fizetési osztályban Kozári Kálmán a nagykanizsai áll. mértékhitelítő hivatalhoz.

— Fősorozás. A f. évi fősorozás a járási főszolgabíró előtt márc. 1-től 7-éig lesz, míg a nagykanizsai illetőségűeké 8-án és 9-én fog megtartatni.

— Rendőrszoba a külső Csengeri-úton. Még az ősszel adtuk birt. Deák Péter főkapitány abbéli törekvéséről, hogy a Csengeri-ut külső végéig egy rendőrszobát létesítsen. A rendőrségnek e decentralizációja, mindenképpen javára szolgál a város közönségének. Ugy látszik a főkapitány kitartását siker koronázza, mert a Déli Vasut igazgatóságának generositása és praktikus felfogása az ügyet a megvalósulás elé jutatta. Értesülésünk szerint ugyanis a Déli Vasut a szén és áruvaktarak éjjeli őrzését a város rendőrségére fogja bízni, mely szolgálatért a 6 rendőrt magába foglal a rendőrszoba fenntartásához 4000 kor. évi általányt helyezett kiállításba. A meny nyiben a tárházak és a sörgyár elvileg már beigért hozzájárulási is eljutnak a főkapitánysághoz kötelező formában, az őrszoba már a legrövidebb idő alatt felállítatik. Ezzel a rendőrség létszámemelésének kérdése is könnyen dűlőre jut.

PESTI MAGYAR Kereskedelmi Bank

Részvénytőke ALAPÍTÁTOTT Tartaléknalap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskőkre

valamint

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 1/9—12-ig,
D. u. 1/3—6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ○ ○

— **Halálozás** Tegnap helyezték örök nyugalomra Köröskényi István posta és táviró főtisztet aki hosszas szenvedés után 55 éves korában f. 13-án elhunyt. A elhunytak özvegye és tisztársai is adtak ki gyászjelentést.

— **A letenyei vasut.** Mint tudósítónk értesít bennünket, a régóta vajudó letenyei vasut új stádiumba jutott Paget Olivér és Szalay a concessiót eladták Stein és Szájbély Gyula vállalkozóknak. A közigazgatási bejárás e hó második felében meglesz és ha az idő kedvez, az építkezést márciusban meg akarják kezdeni.

— **Hangverseny.** A nagykanizsai kegyes tanítórendi kath. főgimnázium az Ifjusági Segítő-egyesület javára f. hó 16-án a Polgári Egylet nagytértermében ifjusági hangversenyt rendez. Műsor 1. Nyitány a Cigány c. operából. Balfeltől. Előadja a főgimn. zenekar. 2. Gözhajón. Svéd ének Lindblad Frigyesztől. Éneklő a főgimn. énekkar. 3. A második asszony. György Vilmostól. Szavalja Pongor Ilonka III. oszt. tanuló. 4. Magyar vigjáték egyveleg Kéltől. Előadja a főgimn. zenekar. 5. Gyere haza édes anyám. Magyar népballada. Éneklő a főgimn. énekkar. 6. Dobó Kata. Melodráma Tomori Jenőtől, zenéje Szent-Gály Gyulától. Előadja Steinberger Károly VIII. o. t. Schossberger Armin VII. o. t. Hegedűs Sauermann Béla VII. o. t. Gordonka játéka mellett zongorán kíséri Sattler Sándor VIII. o. t. 7. Potpourri a Rigoletto c. operából. Verdától. Előadja a főgimn. zenekar. 8. Gaudeamus igitur. Koessler Jánostól. Éneklő a főgimn. vegyes-ferfi- és gyermekkar. 9. A két hízó. Jókai Mórtól. Szavalja Metzger Ferenc I. o. t. 10. Vándordal. Abb-tól a főgimn. zenekar kísérete mellett éneklő a főgimn. énekkar. Jegyek ára: páholy 16 K., földszinti ülőhely 1—IV. sorig 3 K., a többi sorban 2 K., karzati ülőhely 1 K., állóhely 1 K. Jegyek Kohu L. Lajos divatárkereskedésében előre válthatók és este a pénztárnál. Kezdeté pontban 5 1/2 órakor. Felülfizetések között fogadnak és birlapilag nyugtáznak.

— **Diák-koncert.** A felső keresk. iskola ifjusága f. hó 23-án a Kaszinó dísztermében az Ifj. segítő egyesület javára táncal egybekötött estét rendez a következő műsossal: 1.) Megnyitót. Praraphrase Santa Lucia felett Szerezte Wiedecker A előadja: az ifj. zenekara. 2.) Magyar népdalok: előadja az ifj. énekkara. 3.) Melodráma: Szép Gacsó Ilona, Pósa Lajos és Ögyek (Lauger Viktortól) szavalja Biró Simon f. o. t. zongorán kíséri Révész János f. o. t. 4.) Hegedű szóló: „Vinetta” Fantasia Lumbyétől. Hegedű előadja Hahn Izidor f. o. t. zongorán kíséri: Sternék Zsigmond zenetanár. 5.) Monolog. Előadja: Spiller Gyula f. o. t. 6.) Kurvedalok: előadja: az ifj. énekkara. 7.) „Ponr tois.” Szerezte Wennef, előadja: az ifj. zenekara. Kezdeté 8 1/2 órakor. Felülfizetésekkel köszönettel fogadnak.

— **Felülfizetések.** A nagykanizsai Szakszervezetek vigalmi bizottsága által tartott Szilveszter estélyen a következő felülfizetésekért ezuton mond köszönetet a vigalmi bizottság. Kardos és Steiner. Neu Dezső, Gálóvics N. 5—5 kor., Janesecs Imre 4 kor., Balog József 3 kor., Révész Lajos, dr. Fodor Aladár, dr. Pollák N., Berger Ignácz, Krausz és Farkas 2—2 kor., Zapletai N. 1—20 kor., Horváth János, Perendi N., Goldberger Károly, Sniller József, Ármuth Sándor, Ritzits N., Hekenberger N. 1—1 kor., Zakonyi Károly 60 fill., Steiner N. 50 fill., Berlász Jenő, Bauer Manó, Berger Ignác 40—40 fill., Vogel N. 30 fill., Stroch Pál 20 fill.

— **Tisztújítás Kaposvárott.** Kaposvárott mostanában folyik a tisztújítás. Egy új előadói állást is szerveztek: gazdasági előadói állást. A város 19 főhivatalnok a következő fizetésekben részesül. Polgármester évi 4000 K fizetés és 1000 K lakbérrel, I. tanácsos évi fizetés 2800, lakbér 800 K. II. tanácsos évi fizetés 2000, lakbér 700 K. Főszámvevő évi fizetés 2200, lakbér 800 K. Gazdasági előadó évi fizetés 2000, lakbér 700 K. Mérnök évi fizetés 2800 K. Ügyész évi fizetés 1200 K. Pénztáros évi fizetés 2000, lakbér 700 K. Rendőrfőkapitány évi fizetés 2000, lakbér 700 K. Számvevő évi fizetés 1400, lakbér 600 K. Pénztári ellenőr évi fizetés 1400, lakbér 600 K. Szegédpénztáros évi fizetés 1400, lakbér 600 K. Alsószámvevő évi fizetés 1200 lakbér 600 K. Rendőrfogalmazó évi fizetés 1200 lakbér 400 K. irnoki állásra — évi fizetés 1200,

lakbér 400 korona. Ezekon kívül 10 fizetés nélküli tanácsos, 3 fizetés nélküli árvaszéki ülnök, egy 300 kor. évi fizetéssel dotált vegyész és ugyancsak 300 kor. évi fizetéssel javadalmazott közgyámi állás betöltendő.

— **Fővárosi látványosság.** Fővárosi látványosság számba megy Budapesten a Kossuth Lajos utcában a Petőfi Társaság kollier-e. A szép briliánsokkal ékes tárgyat a Petőfi sorsjáték főnyerője kapja. Értéke 25000 korona. Tekintettel a huzás közelségére kérjük hogy a sorsjegy ára egy korona.

— **Svéd tornászati a főgimnáziumban.** A helybeli főgimnázium mindig kiváló gondban részesítette a testi nevelést. Most az eminenter o célt szolgáló svéd-gimnasztikát honosítja meg. A szükséges eszközök a napokban már megérkeztek.

— **Szanatoriumi piknik.** A József Kir. Herceg sanatorium egyesület helyi választmánya tegnap választmányi ülést tartott Vidor Samuné elnöklete alatt. K. Boér Gáspárné alezredesné előterjesztésére elfogadtattott hogy febr. 6-án a Polgári Egylet termében pikniket rendez, melyen a székesfehérvári V. kerületi honvédszenekar fog közreműködni. A közreműködő választmányi tagok és házi-asszonyok magyar főkötőben a lányok pedig hollandi főkötőben fognak a buffét és egyéb sátrakban segédkezni. Az érdeklődés jeléből itélve ez az est lesz a farsang legérdekesebbje. A nagy cél, melyet szolgál az elnök és a választmány buzgósa mármaga is biztosítja a fényes eredményt.

— **Lopás a vasutnál.** A helybeli vasuti állomáson egy Csáktornyára irányított tehervozsiba nagyobb mennyiségű dohányt és szivart raktak be. A helybeli rendőrségnek jelentették Csáktornyáról, hogy 200 db. szivar a rakodmányból eltűnt. A lopással a rendőrség a berakó munkásokat gyanúsította és ily irányba vezette a nyomozást. Most azonban arra teljesítette ki a figyelmét a rendőrség, hogy a lopás nem a kirakodásnál, Csáktornyán történt-e.

— **Tüz Mórchelyen.** Özv. Beniczky Gáborné mórchelyi uradalmában Balars Károly 4 éves fia tüzet rakott a cselédlakás padlásán. A padlásan felhalmozott kukoricaszár rögtön lángot fogott és a fia lemenekült. A hatalmas lánggal égő tetőt elhamvasztotta a tűz, de tovább nem terjedhetett szerencselelőltatták.

— **Olosó üzem.** A Drezdai Motorgyár részv. társasági sikereket ért el a legutóbbi szentpétervári nemzetközi motorkiállításán, ahol ez a gyár az összes versenyzők között a legnagyobb kitüntetésben részesült. A különösen szabatos működés és kiváló jó anyag mellett olyan olcsó üzemi költség nyert igazolást, hogy e részben is első helyet foglal el a Drezdai Motorgyár részv. tsz. Motortervezők figyelmét felhívjuk a lapunk mai hirdetési rovatában megjelenő vonatkozó hirdetésére.

EGYESÜLETEK.

(—) **Jóváhagyott alapszabályok** A gelsei polgári olvasókör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta,

(—) **A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Egyesülete** átiratot küldött az összes za-amegyei pénzügyi tisztviselőknek, hogy az évi nyereségből jótékony célra fordítandó összegből az egyesületet is részesítsék. Az egyesület tanácsában Nagykanizsáról Gellért Henrik, a Néptakarékpenztár titkára foglal helyet.

(—) **A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete** ma este a Polgári Egylet olvasótermében választmányi gyűlést tart.

(—) **A polgári olvasókör nyilatkozata.** A következő sorokat kaptuk: Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapja 2. számában a „kiskanizsai olvasókör” cím alatt úgy látszik rossz információk folyódnak helytelen közlemény jelent meg. Kérjük szerkesztő urat sziveskedjék becses lapjában helyreigazításunkra az igazság érdekében helyet adni. Igaz Hegedűs György tanácsos volt az olvasókörnek elnöke, de már 1907-ben a beállott „zavaros állapot” miatt kénytelen volt lemondani, helyébe pedig Hajdu József tekintélyes polgár lett megválasztva. Ezen tisztséget 1903. január 3-ig viselte. Az elnökséget többé nem

fogadván el helyébe ifj. Stesslin Ferenc egyik legtekintélyesebb polgár lett megválasztva. Hegedűsről tehát szó sem lehet, már csak azért sem mivel az olvasókörnek nem tagja. Pénztárnoknak pedig nem Horváth Ferenc, de Marton László lett megválasztva. Nyilvánvaló tek. szerkesztő ur félrevezetése a hogy ez igazságnak becses lapjában helyet adni méltóztatott fogadja köszönetünket. Tisztelettel „Kiskanizsai polg olvasókör” választmánya.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Pásztory

élővirág nagykereskedő.

Telefon 57—33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház)

Képes árjegyzék díjtalan. — Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

KÖZGAZDASÁG.

A sztrájk azonnali elbocsátási ok. Jogos ok a szolgálatból felmondás nélkül való elbocsátásra, ha az alkalmazott sztrájkba lép és ezáltal a szolgálatból 24 óra tul igazolatlanul elmarad. A munkást csak az mentesíthető, ha szolgálatának abbanhagyására a sztrájkban résztvevő munkástársai által kényszerített, ha tehát szolgálatának abbanhagyása nem az ő szabad akarat-elhatározására vezethető vissza. Így döntött a Kuria 1908. október hó 21-én 3660/908. szám alatt, helybenhagyva a másodbírósg ítéletét.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban február hó 2 napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati körvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők II. Rákóczi Ferenc-utca 2.

Osábitás gyors vásárlása. A fővárosban és vidéken igen sok dolgot akadt az iparhatóságok-nak a kereskedőkkel a karászony és újv táján szokásos, gyors vásárlásra ingerlő felírások és jelzők tilos módon való használata és a valószínűleg meg nem felelő hirdetések közzététele miatt. A vásárló közönség nagy része szereti az ugynevezett alkalmi vételeket és egyes kereskedők ennek tudatában minden címet és alkalmat megragadnak az ilyen alkalmi vásár rendezésére. A gyors vásárlásra ingerlő felírásokat igen szigorú pénzbírság mellett tiltja bár az ipartörvény, de sok kereskedő ezzel nem törődik, mert a hatóság esetleg észre sem veszi, vagy csak oly későn hogy az illő kereskedő a tömeges eladás következtében nem ijed meg a pénzbírságtól, amelynek legutóbbjót 400 K-val róttá ki az elsőfokú iparhatóság.

A soproni kereskedelmi és iparkamara közleményei.

— Hivatalos rovat —

Szappan gyártási és zsiradékvegyészeti tanfolyam. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága által Budapesten f. évi január hó derekára tervezett szappangyártási és zsiradék-vegyészeti tanfolyam január hó 15-ike előreláthatólag f. évi március hó elején fog megújulni és tartama három hónapra fog terjedni. Minthogy a tanfolyam megtartása a jelentkezők számától is függ, az érdeklődő és az tanfolyamban résztvenni kívánó iparosok (segédmunkások) kamaránknál mielőbb jelentkezzenek.

Szőlő oltványokat

szállít, fajtiszta-ságért jótállva, legdusabb válsz-tókban a már évek óta elsőnek és legmegbíz-hatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES.

Medgyes 94. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képez árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett államerű levélek, ennélfogva minden szőlőbir-tokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős sze-mélyiségektől úgy sző., mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbíz-hatóságáról.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár
részvénytársaság.

Németország egyik legregibb és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legteljesebb legtar-tósabb, legszabatosabb, legbiztosabb járásu és legolcsóbb üzemű

Benzin- Myersolaj- Gáz- Szívógáz- Acetylen- motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselet és raktár:

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Könyvnyomda, könyvkötészet, papír-, könyv- és zenemű-kereskedés.

Mindenemű hangszerek és gramaphonok a legolcsóbb árban kaphatók.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF
Beák-tér, takarékpénzt épület.

Ajánlja jól berendezett könyvnyomdáját minden-emű munkák díszes és izléses elkészítésére ju-tányos árak mellett.

Névjegyek, körlevelek, meghívók, eljegyzési- és esketési kártyák stb. mindig a legújabb divat szerint készíttetnek.

Diszítések, lampionok.

Ez a hely évi hirdetésre kiadó.

Igen tisztelt vidéki és helybeli előfizetőin-
ket felkérjük, hogyha előfordulna az az eset, hogy nem kapnák pon-tosán a lapunkat, szíveskedjenek ezt azonnal kiadóhivatalunkkal közölni, mert csakis így ellenőrizhetjük a pontos expedíálást.

A „ZALAI KÖZLÖNY“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Nádor-utca 7. sz. alatt van.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor-
altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhér, rögzött székrekedés, májbántal-
vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi-
évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. — Ára egy lepcséttel eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, A. Moll-feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény. csus és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legjobb módszer szerint készítek gyermek es hölgy szappant a bő-
r okserű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill.
Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:
Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.
A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával
és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Az üzleti siker abécéje:

A modern kereskedő már be-látta,
hogy üzletének vezetésében alkalmaz-kodni kell az üzletvilág viszonyaihoz.

Boltjába senki ne várjon ok nélkül vevőt. A kifejlődött verseny megváltoztatta a régi kopott közmondást: Ma már a jó bornak is kell céger.

Célszerű hirdetéssel vonz kö-zönséget a kereskedő boltjába. A legkiválóbb cikk is megkivánja, hogy felhívják reá a kö-zönség figyelmét. Ezért Ön is

hirdessen a
ZALAI KÖZLÖNY-ben.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Hádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

Városok közlelmzése.

Tanulságos javaslatok.

A drágaságról és annak okairól sok szó volt már a lapokban, de annál kevesebb a drágaság elleni küzdelem módjáról. Egyik vidéki nagyobb városban fennálló közgazdasági kör ezen az anomálián segíteni akart és pályáztatott a városi közlelmzés című témára.

A pályázat sikerrel járt. Több érdekes munka érkezett be, melynek alapján a pályabíráó bizottság javaslatát kidolgozta. A tanulságos kérdésekből a pályanyertes munka alapján kiemeljük a következőket:

A közlelmzés javítása érdekében először az élelmi cikkek termelésének fokozását és másrészt az élelmi cikkek forgalmát tartja szükségesnek. Az élelmi cikkek termelésének fokozását a mezőgazdaság fokozása, az állattenyésztés nagyobbítása és az adóreformok által véli elérhetni. Az élelmi cikkek helyes forgalmát a kartellek megszüntetése, a liszt- és terménytözsének hatósági szervezete, illetőleg hatósági kezelése által, továbbá szövetkezetek s különösen a gazdák értékesítő szövetkezte által lehet elérni. — de nem oly szervezettel, mint a magyar gazdák értékesítő szövetkezte, amely a gazdákat az áruk értékesítésénél károsítja mindenféle költség felszámítása által, — végre fogyasztási szövetkezetek által, amelyek az árak alakulására vannak kedvező befolyással. A közlelmzés legújabb szövetkezeti intézményét: a közös konyhát és a közös háztartást is felemlíti anélkül, hogy lelkesedne irántuk. Az élelmi cikkek forgalmánál nagyon fontos a létező különféle utak kellő kihasználása és az utak kitűnő állapotban tartása. Fontosak a viteldíjak is, melyek lehető minimumra szállítandók le. A kiviteli tarifális kedvezmények és prémiumok megszüntetendők, sőt drágaság idején maga a kivitel is beszűntetendő lenne. A marhavásártelep és a vágóhid létesítése nagyon fontos.

A pályamunkák nagyon fontosnak és szükségesnek tartják a vásárosarnok felépítését. Az első díj nyertese pályamunkájában felvetett azt a gondolatot pedig, hogy a vásárosarnok igazgatósága a vidéki képviselőkkel álljon összeköttetésben és az ezektől beérkezett árukat nyilvánosan árvereztesse el, a következőképen véli a bizottság megoldandónak. Igen fontos dolog az, hogy a csarnokba ne csak nagytömegű áruk jöjjenek a nagytermelőktől, hanem a kisgazdaktól is 5 kg-nyi postacsomagok és ehhez hasonló küldemény-k. Azonban épen ez irányban, különösen az első években intenzív munkára és a termelők állandó buzdítására van szükség, amit bürokratikus szervezettel elérni nem lehet, állítson tehát a város fel a csar-

nokban kereskedelmi ügynökséget mint városi intézményt. Ezzel a bizományi üzlettel egy önálló, tőkeerős kereskedő vagy kereskedelmi egyesület volna megbízandó. ajánlati tárgyalás után. Megfelelő óvadékok is tegyen és álljon természetesen a városi felügyelet és ellenőrzése alatt. A város körül bizonyos körzetben azután tartson ügynököket, vagy alképviseleket, akik a termelőköt reábirják arra, hogy termelvényeiket közvetlenül a városi vásárosarnoki kereskedelmi bizományoshoz küldjék be. A beérkező árukat a bizományos minden reggel nyilvános árverés után adja el és a befolyó vételárat az ő, fix százalékban megállapítandó proviziójának és a szállítási költségeknek levonása után a termelőnek postatakarékpénztár után elküldi. A provizio egyfelől a községben lévő alképviseleket díjazására, a vásárosarnokba való fuvarozás fedezésére és a vállalkozó keresményére szolgál. A provizio 8 százalék lehetne, ami, ha különösen kis szállítmányoknál, azoknak hazulról való értékesíthetőségét és a nagy munkát vesszük figyelembe — nem sok és sem a termelőt, sem a fogyasztót nem fogja sújtani. A fix percentes provizio elve azért jó, mert így a bizományosnak a nagy forgalom az érdeke, ami a fogyasztóé is s nem az árak fölécsigázása.

A XX. század rabszolgasága.

A megváltó felszabadította az emberiséget a rabszolgaság jármából, de az asszonyi állapot az „ember” hatalma alatt hagyta. Az angol népegyetértve a művelt világ törekvéseivel véget vetett a rabszolgakereskedésnek és a rabszolgatartásnak, de nem szabadította fel a nőt a férfiak igája alól.

Minden téren olyan óriási haladás kápráztatja szemünket, hogy szinte a tündérvilág csodálatosságát varázsolják elénk a végnépküli találmányok és társadalmi téren mégis oly conservatívek vagyunk, hogy szinte vissza fejlődést láthatunk az anyagi és egyéb szellemi haladással szemben.

Szociális téren a helyzetek kétségterítő hatása alatt már nem egy üdvös intézkedés vitte előre az osztálykülönbségek megszüntetésére előző törekvéseket. De azt az ellentétet, mely a férfi szabadsága és a nő függősége, a férfi feltétlen jogai és a nő jogsztottsága közt élénk mered, még csak meg se próbálták bolygatni. A tudósok, a költők, a politikusok ezt a fonák helyzetet, mint a női nemnek rendeltetésében, fizikumában és a társadalom ily irányu követelésének tüntetik fel. És bár mindenben a természetességre törekszik az újabb emberi törekvés, ebben az egyben minél inkább igyekeznek eltérni a nők természet adta jogaitól. Csak a nőknek egy aránylag csekély, de annál szellemesebb csoportja emeli fel tiltó szavát a női nem megesufólása ellen. De ebben a küzdelemben aztán magára is hagyja őt a férfi. Mert az a híres udvariasság csak a legyező, zsebkendő felemeléséig terjed; ahol már a saját bitorolt jogainak megszorításáról van szó, ott az

udvariasságot a zsarnokság váltja fel. Szemünk előtt látjuk a nők térhódítását a munkafelosztásban. A társadalom, az állam egyre másra megnyitja, mert kénytelen megnyitani a kenyérkeresetsorompóit a nők előtt. A fizikai munkát csak úgy elvégzi a nő, mint a szellemi; a kenyérkeresetszűfélé ágában csak úgy elgázodik mint a férfi és a mi különbség a kettő munkája között meg van, az nem a nő hibája, hanem évezredek ferde felfogásáé.

A szellemi haladás zászlóvivői között már most is találunk nőket, a szegény néposztály leányai, asszonyai még csak úgy görnyednek a munkában mint a férfiak de a társadalmi jogokból ezeket a rabszolgákat egyéb nem illeti meg, mint amit a tűzhely körül és a báltermekben átenged neki az ur.

Minden egyéb jogok után való törekvését mosolyogva, lekicsinyelve fogadja a jelenlegi művelt világ. Már hogy illenél a nőt önrendelkezési jog, hogy képzelhetjük el a nők aktív és passzív választói jogát. Hogyan vetné alá magát a férfi valamely nő ítéletének. Hát nem kacsagatóknak tünik ez manapság még a XX. század társadalmá előtt.

A férfi munkás függetlenül ellentmondást nem tűrő joggal issza el heti keresményét, hogy aztán a családnak még kenyere se maradjon.

Ellenben a nő saját keresményét is kénytelen az állatias férjnek kiszolgáltatni, még így is titlegben van része a brutális férjtől. A nő még mindig árucikk, értéktelen tárgy és a legtöbb nő nem látja, hogy mikor a férfit meghódította, mikor ez lábainál terdel epedve egy biztató szóért, pillantásért, hogy akkor legneveltebb helyzete, akkor legtávolabb áll attól, ami a nemes értelemben vett ember fogalma.

Lesznek majd nemsokára a nők mellett férfiak, akik belátják, hogy a nőnek nemcsak munkát, hanem jogokat is kell adnunk, mert a nők rabszolgasága nemcsak bűne a társadalomnak, hanem közgazdasági botlás. A jövő szociális törekvések e kérdés elintézése nélkül teljes eredményre nem vezetnek.

Meghívó. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1909. évi január hó 19-én, kedden délután 4 órakor a kamara saját üléstermében (Lackner Kristóf-utca 3. szám I. emelet) rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatból kiemeljük a következőket: Elnöki jelentés a kamara utolsó rendes közgyűlése óta beérkezett s részben elnökiileg elintézt fontosabb ügyekről. Titkári jelentés az ügyforgalomról. Pénztári jelentés a kamarai pénztár és a kamarai tisztviselők és a szolga nyugdíjalapjának állapotáról. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ú. nagyméltósága. 101008/VI. C.) szám alatt a kamara 1909. évi költségelőkíránzata tárgyában érkezett magas leírata, az elnökség vonatkozó jelentésével. Ugyanannak 101399/VI. C.) szám alatt a munkásjutalmazások odaítélése tárgyában érkezett magas leírata, az elnökség vonatkozó jelentésével. Ugyanannak 109853/V.1903. szám alatt a közvetlenül szomszédos vármegyénk egyes társaságok központihoz csatlakozó előfizetők beszélgetési díjának beszállítása tárgyában érkezett magas leírata a kereskedelmi szakosztály vonatkozó javaslatával. Elnöki előterjesztés az adótervényjavaslatok tárgyában. Zalamagya alispáni hivatalának átirata Pacsa községe vásári helypönzszedési díjszabályzatának módosítása tárgyában, a közös bizottság vonatkozó javaslatával. Ugyanannak Szentkereszt és Szent-

ilona vásári helypénzszedési díjazabályzatának módosítása tárgyában érkezett átirata, a közös bizottság vonatkozó javaslatával. A kolozsvári társakamarának kétféle átirata az 1907. évi V. t.-c. végrehajtási rendelkezés előzőleg a kamarák véleményezése alá bocsátása és mértékhatóság tanfolyamok rendezése tárgyában, a közös bizottság vonatkozó javaslatával. A marosvásárhelyi társakamarának átirata, a hordójelezéssel jelenleg foglalkozó kádárok hitelbeszítési jogának meghosszabbítása tárgyában, a közös bizottság vonatkozó javaslatával. A miskolci társakamarának a vasúti díjtételek állítólag tervezett felemelése tárgyában érkezett átirata, a kereskedelmi szakosztály vonatkozó javaslatával. Klaber Károly, kamarai beltag indítványa, az „Alla rinfusa” szállítás fogalmának a bonyherési célra szánt s nyitott kosarakban és ládáknak szállított szőlőkre való kiterjesztése tárgyában, a kereskedelmi szakosztály vonatkozó javaslatával. Az ülési meghívó kibocsátása után érkezett és netán sürgős elintéztetést igénylő ügyek feletti határozathozatala.

Az adakozás művészete.

— Egy pár időszerű megjegyzés. —

(v) A munkaalkalom hiánya, az élelmiszerek drágasága, betegség és sok más körülmény szüli a szegénységet. A szegénység sohase szűnik meg, mindaddig, amíg az okok melyek azt előidézik, meg nem szűnnek. A szegénység tehát társadalmi életünk egy intézménye, mint sok más és kell, hogy ezzel az intézménnyel is foglalkozzunk mint sok másal. De az adakozás művészete nehéz művészet. Sok tekintetben helytelenül alkalmazzák és osztogatják az adományokat. Nem minden siránkozó koldus inséges szökölködő. Példa reá a kaposvári szegények céhe. A „Somogyvármegyében” a következő hírt olvastuk a napokban:

Kaposvár szegényeinek ellenőrzése. A város alsóbb néposztályában veszedelmes fölfogás kapott lábra az utóbbi időben. A már nem egészen fiatal, munkát nem szerető emberek városi eltartásra reflektálnak és ilyenformán igen gyakran megessik, hogy a városi segélyt hamis adatok bemonadása alapján, a hatóság félrevezetésével és ravasz fondorlattal csalják ki. A közjótékonyág e parazitáit a jövőben nagyobb ellenőrzés alatt fogja tartani a város. E célból elhatározta a tanács, hogy ezentul minden segélykérvény elintézése előtt, az illetőnél a rendőrség által házkutatást, vizsgálatot tartat, hogy a már nagyon is gyakori visszaéléseknek elejét vegye.

Kaposvárott is csak úgy van mint Nagykanizsán. Aki látja, hogy kéregetésből is meg lehet élni, az a hasznos munkát meg se fogja kísérelni, a helytelen adakozás épeúsággal tanyésztja a szegénységet. Ha az a szegény, aki könyörgéssel magának adományokat kiereszkol, győz a szegénylős szegényen, ha az inségét ügyesen kiszűző szegény leveri az ügyetlen, tehetetlen betegszegényt, akkor az adomány célját tévesztette.

Mert a ki helytelenül osztja el az adományokat, az végeredményében nem a lott semmit. A felekezetek jótékonyági intézményei e tekintetben utmutatásul szolgálhatnak arra kézve, miként kell a jótékonyt gyakorolni. Nem mintha ott a protekciónak még nyomát se láthatnók, de érdemtelen koldus ott nem igen kap könyöradományt.

Azért magánosok lehetőleg ne gyakoroljanak jótékonyt, mert ők nem tudják megbírálni sem a szegénység fokát, sem a szegény ember érdemeit a könyöradományra. A helyi szegények szükségleteit a helyi jótékonyági intézetek tudják legjobban értékelni. Nálunk tehát első sorban a jótékonyt egyetemen és a város szegényatyja. Ha pedig országra terjedő jótékonyt van szó, adjunk a gyermekvédő ligának, a fehér kereszt egyesületnek, a szanatórium egyesületeknek stb.

Az utca koldusainak jelentékenyebb pénzadományt nem kell juttatni, juttassunk mindig csak a jótékony-egyesületeknek, melyek hivatva vannak az utcai koldulás megakadályozására. Ezek a jótékony-

ságot mindig megkülönböztetéssel fogják gyakorolni. De ne cselekedjünk azt, aminek nincs áldásos következménye. A tolakodó szegények a rendszertelen adakozás mellett mindig jól járnak, míg a szegények és szegénylősök hoppon maradnak. Akik pedig munkaalkalom hiánya miatt jutottak szegénységre, azokat segítsük munkához; a munkakerülőket pedig juttassuk olyan kényszerhelyzetbe, hogy ennek hatása alatt munkához fognak.

HIREK.

Népszerűsítsük a telefont

A telefon hasznosságáról, korszakalkotó jelentőségéről írni ma már ép oly felesleges, mint mondjuk a vasutat fontosságát méltatni. A telefon minden modern városban népszerű intézmény. Sőt kijelentem, ha én egy vidéki várost tanulmányozok első teendőm közé tartozik átlapozni a város telefon előfizető könyvét. Az előfizetőkből igen sokszor helyes következtetést vonok le a város gazdasági és kulturéletére, idegen forgalmára, sőt néha társadalmi életberendezésére. Nem tudom az igen tisztelt olvasó megcselekedte-e már, de én sokszor megtettem és nagy eredménnyel.

Ha a nagykanizsai előfizető-névsort vizsgáljuk, látjuk, hogy a fejlődés az utóbbi években elég jelentékeny, de azért még korántsem oly nagy, minót a telefon joggal megérdemelhetné. Nem sorolok fel példákat állításom igazolására. Ha egy kis összehasonlítást teszünk más várossal, rögtön szemünkbe tűnik a kirívó ellentét.

A telefon lassu elterjedésének első okául a drága telefontarifát tartják. Százhusz korona előfizetési díj tényleg nem olcsó. Nagyön ideje lenne már, ha a telefontársaság leszállításáról regélő sok újsághír egyszer már valóra válnék.

De vannak más okai is. Már beszéltem olyan jóesű, művelt, diplomás emberrel, ki komolyan kijelentette, hogy évek óta van telefonja, de ő még nem beszélt rajta, csak hozzátartozói. Beszélnek olyan urról is, ki azért nem vezetheti be a telefont, nehogy „zavarják”. Végül idejegyzem — bár magam is kételkedem valódiságában, — hogy a vármegyékben azért késik a megyei telefonhálózat kiépítése, mert a közigazgatás emberei nem valami lelkesen támogatják a mozgalmat. Ha megyei telefonhálózat lesz, akkor a megyék alispánjai sokszor olyankor szólítanak fel esetleg a közigazgatás embereit, mikor azok a falu kaszinójában tarokkoznak.

Ha nem is igaz, de érdekesen világítja meg az ügyet a mint az sem érdektelen, hogy e sorok írója agítal a telefon népszerűsítése érdekében, bár nem előfizetője a telefont.

Az igazságon azonban ez nem változtat.

Párbe.

— Augusztia főhercegnő vármegyénk alispánjához A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület a halottak napja alkalmából a magyar társadalomhoz kérést intézett, melyben a szegény tüdőbetegségeket csak egy virágszálat kért. Arvay Lajos Zalavármegye alispánja a vármegye járásainak főszolgabíráihoz leiratot intézett, melyben az emberbaráti egyesület szép eszméjét a főszolgabírák támogatásába ajánlotta s kérte őket, hogy minél több könyörületet szívet nyújtsanak meg a kedves és poétikus eszme megvalósítása sikerének biztosítására Augusztia főhercegnő mint az egyesület védnöke tudomást szerezvén alispánunk közbelépéséről, most sajátkezű írásával, a főhercegi monogrammal ellátott

diszes kiállítású levelében köszöni meg Arvay alispán támogatását. Augusztia főhercegnő levele a következő:

A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület elnöke jelentést tett nekem arról, hogy a szegénysorsú tüdőbetegségei javára rendezett országos gyűjtés mily szép sikerrel járt. Indítatva érzem magam, mint a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület védője, hogy Alispán urnak, ki az emberbaráti ügy érdekében a járási főszolgabíró urakhoz és községi elöljáróságokhoz rendeletet intézett: köszönetet mondjak. Kérem tartsa meg a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesületet továbbra is emberbaráti irgalmasban.

Augusztia Főhercegnő.

— Főigazgatói látogatás. Dr. Várady Károly öt napot töltött városunk főgimnáziumában. Mind a fegyelmi, mind a tanulmányi ügyeken tapasztalatairól elismerését fejezte ki De, ki tudja hányadszor nyilvánította elégedetlenségét a gimnázium épületéről, melyben három különböző épület szárnybau vannak az osztályok elhelyezve.

— Főispáni megbízás. Batthyány Pál főispán Karácsony Kálmán tapolcai h. főbíróát átmegei állásától felmentette és a tapolcai főbírói hivatal vezetésével bízta meg.

— Meghívó megyei értekezletre. Zalavármegye főispánja f. hó 21-én d. e. 10 órakor tartandó értekezletre meghívja Zalavármegye közönségét, hogy a vármegyénk területén a Szicíliaiaknak eszközöndő gyűjtés összes körülményeiről és módzatairól határozhassanak.

— Villamos ügy. A Siemens Schuckert cég pénteken adta be újabb ajánlatát a polgármesteri hivatalba. A lepecsételt ajánlatot a polgármester sértetlenül adta át a szombaton 1/2-6-ra egybehívott bizottságnak. Mivel azonban a Franz cég beadványa arról nem tesz említést, vajon az előbbi ajánlatot (dec. 3.) fentartja-e, míg erre nézve érdemleges válasz nem érkezik a Siemens-Schuckert cég ajánlatát nem bontják fel.

— A főgimnázium hangversenye szombaton nagy és előkelő közönséget vonzott a Polgári Egylet nagytermébe. A tapintatosan, iskolához illően összeválogatott műsor mindenik darabját az előadás precizitása jellemezte. A zenekar fuom izléssel adta elő a nehéz operarészleteket is; az énekkar hibátlan, tiszta árnyalatossal előadta nagy tetszésben részesültek. A minden szám után felhangzott tapsvihar orszáurésze a művész lelkű Lukács József tanárt illeti, aki a zené és énekkar vezetője. Pongor Ilonka III oszt. tanuló szép szavallatát olyan kitartó taps követte, hogy még egy szavallattal hálálta meg a közönség elismerését. Jól szavallt Steinberger Károly VIII. és Metzger Ferenc I oszt. tanuló is.

— Halálozás. Baresról írják: Maulwurf Iszó, Maulwurf E. szalonikij nagy terménykereskedő cég baltája, 39 éves korában Bareson meghalt. Holttestét Kanizsára szállították és pénteken temették el az izr. temetőbe. A Maulwurf család nagykanizsai származása. A család egyik tagja Dr. Maulwurf Bódog, Károlyvárosi orvos mintegy 8 évvel ezelőtt szintén fiatalon hunyt el.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősökké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik

A Scott-féle Emulsiót

Orvosok és bábák az egész föld kerek-ségén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Zalavármegye közigazgatási bizottsága a múlt héten tartotta évi első ülését, melyen az albizottságok is megalkották.

— **Villanyórák megrendszabályozása.** Aki a házi villamos világítás áldásait élvezi, az azt is tudja, hogy a villamos óra néha megbolondul és akkor is jár ha a lángok nem égnek. Néha pedig olyan jól jár, hogy erszény legyen, aki kibírja a sok fizetést. Most talán javul a helyzet, mert a mérték-hitelesítésről szóló új törvény a villanyórák hitelesítését is megköveteli.

— **A „Doktor Ur”** a kath. legényegylet műkedvelői nagyhatalommal előadott bohózatot, mint lapunkkal közlik f. hó 24-én ismételve elő fogják adni.

— **Felolvasás a jelzalog hitelről.** A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete idei felolvasó ciklusának első estéjét szerdán este tartja a Polgári Egylet kiástermében. A felolvasó asztalnál Bokor Gyula banktisztviselő fog szerepelni ki a jelzalog hitelről tart felolvasást, mely iránt élénk az érdeklődés, Bokor már könyvet is írt a jelzalog hitelről.

— **Lopások.** Topolics Rózsi szorgalmas fiatal varrónő, panaszt tett a rendőrségen, hogy Petőfi-u. 20. sz. záratlan lakásából aranyórát és ékköves aranyláncát ismeretlen tettes ellopta.

Péntek éjjel Vokoun Antal hentes segédeinek szobájába belépődött volt tanítványa Katics János, ki mivel a viszonyokkal ott ismerős volt, Frk Ferenc hentessegéd zsebéből kivette a koffer kulcsot, mellyel nevezettnek ládáját felnyitotta s onnan a megtakarított 77 kor. 10 fill. pénzét ellopta. A rendőrség a nyomozást bevezette, Katics Jánost ki gyanúsá vált leartóztatta, a pénz nála egy szivhólyogban megtalálta és a rendőri eljárás ellene megindította.

— **Thék Endre köszönete.** A nagykanizsai iparostitelenek m. é. dec. 24-én kelt üdvözlő iratára nagyon szíves hangú köszönő levelet küldött Thék Endre udvari tanácsos.

— **Öngyilkos cselédleány.** A szegény cseléd élete nem irigylésre méltó gyöngy élet Szidja a gazdája, a nagysága veri a szeretője, sőt és ez a legnagyobb baj, ott is hagyja néha a faképnél. Ez az utóbbi csapás hatott úgy Eszter Kati 21 éves cseléd leányra, hogy mostoha apjának lakásán Kínizs-utca 20. szám alatt gyufaolajat ivott. Csak órák múlva hatott a mérég; a megjelent városi orvos ellenérmet adott a szerencsétlennek, aztán a kórházba szállították. Felépüléséke kevés a remény.

— **A legrettenetesebb földrengés,** mint a milyen a messinai is volt, sem követel annyit áldozatot, mint az idegesség, amely szerte az egész glóbuszon pusztít az emberek között. De amíg a földindulás elől a meglepett ember alig menekülhet, addig az idegbajt, ha idejében és kellő módon kezeljük, meggyógyíthatjuk. Bárminemű ideges betegségeknek és ezzel kapcsolatban levő bántalmaknak legbiztosabb gyógyítószer a villamosság, mint ez az „Ingyen könyv”-ben is olvashatjuk, melyet kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve küld az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károlykört 2. félelelet 50 sz.

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsdén nem jegyzett részvények árfolyama.

Nagykanizsa, január 14.

Régi panasza a vidéki részvényeket vásárló közönségnek a részvény árfolyam nehéz megállapítása. Ha valaki vidéki részvényt akar venni, vagy eladni a papír árfolyamáról alig tud értesülést szerezni. Az érdekelt intézetnél más árfolyamról hall, mint mondjuk a konkurrens intézetnél. Ahány oldalról információt szerez az illető más árfolyamról ér esül. Nincs biztos értesülés, melyet a vételnél, vagy eladásnál a részvény tulajdonos alapul vehet.

Ennek a sokszor sajnálatos állapotnak ismert a jelensége. A vidéki, illetve a tőzsdén nem jegyzett részvények árfolyama nem

alakulhat ki a kereslet és a kínálat viszonya szerint. Emez állítás az első hallásra abszurdumnak tetszik. Pedig ez így van.

A vidéki részvényeknél ugyanis nem igen találkozik a kereslet és a kínálat, mert az eladó nem tudja, hol kínálja a vevő, hol keresse. A tőzsdén jegyzett papiroknál a kereslet és kínálat a tőzsdén pompásan találkozik. A vidéki papiroknak nincs tőzsdéje. A vidéki részvények árfolyamára csak az úgynevezett pénzügyi Compassok nyújtanak felvilágosítást. Ez azonban nem vehető mindig elfogulatlan adatnak, mert ez az intézetek bemondása alapján kerül bele.

Szakköröben használják még a Magyar Pénzügyintézetek Központi Hitelbankja által kibocsátott árfolyam lapot, mely nevezett kötelekhez tartozó intézetek részvényárfolyamát közli félévenként egyszeri megjelenéssel. Ez az árfolyamlap szintén hiányos és nem feltétlen megbízható.

A vidéki intézeteknek érdekükben áll a panaszokat megszüntetni. Eme baj orvoslásával megkönnyítenék a vidéki papírok kihelyezését.

— **A város költségvetése.** A városi tanács e napokban kézbesítette a városi képviselőknek a költségvetés előirányzatát. Szokatlanul későn érkezik a kimutatás, valószínűen azért, mivel a villamos ügy tárgyalása tényleg a legnagyobb mértékben vette igénybe az összes munkaerőket. Az összes szükséglet az 1909. évre 914107 K 17 fill. az összes tetezet 655432 K 77 fill. A mutatkozó hiány 258674 K. 40 fill., mely a 349560 K állami adó minden egyes koronája után 74 fillér teljes fedezetet nyújt. A városi költségvetés a régi maderben hönplőyög. Előre lehetett volna megállapítani, hogy nagyobb változtatásokat tekintettel arra, hogy a pótdadó elérte a 74%^o-ot, nem fog feltüntetni. A közszükségletek rovataiban az utcai lámpák világítására ismét 22896 K van felvéve, mint a múlt évben, jele annak, hogy a város az 1909-ik év második felében nem reméli, hogy az ingyenes, vagy nagyon is redukált világítási tétel lesz érvényben. Közutakat fenntartására 900 K-val fordít többet a város, de új kutat nem furat. Ez ismét vízhiányt jelent nyáron. A Kazincy utca egy részének aszfalttal való kiépítése szerepel 1300 koronával, talán már harmadszor. A volt uradalmi korezmák tatarozása 900 K-ba kerül és összesen 845 K bért jövedelmeznek. A szegényház berjöveldelme 120 K-val szerepel. Mondhatjuk elég szerény szegényház lehet az. ellenben a hivatalos helyiségek és iskolák fűtésére 10779 koronát fordítanak. A szegődményesek fizetése 1828 K-val szaporodott. A város a rendőrök létszámát óhajtja emelni abból a 1828 koronából 5 rendőr fizetése nem kerül ki. Összesen 30 rendőre lesz a városnak, ezek közt azonban 4 nem teljesít rendőri szolgálatot. A városi szegények segélyezése és tartása 23000 koronába kerül. Az utcatisztítás felügyeletével megbízott 800 K kap. Ez a tétel a pénzügyi bizottságban valamikor heves eleinkést okozott. A pótdadó, amint fent említettük 74%^o. A költségvetést még e héten tárgyalja a közgyűlés.

A megyei pénzügyintézetek mérlegei már nagyrésben elkészültek és az üzlet eredménye képe kezd kibontakozni. Néhány mérleg már nyomtatásban is megjelent. A Z a l a i K ö z l ö n y a fővárosi napisajtó és az alaplak mintájára a mérlegeket ismertetni fogja. Az ismertetésben nem szorítokunk szorosra a számszerű adatok felsorolására, hanem igyekezni fogunk azokhoz szakszerű, tárgyilagos megjegyzéseket fűzni. Ez utó kérik tehát a megyebeli pénzügyintézetek vezetőit küldjenek egy példányt szerkesztőségünknek nyomtatásban megjelent mérlegük-ből. Meg kell jegyeznünk, hogy a mérlegeket akkor is ismertetjük, ha akár egy részvényes, akár valamely olvasónk küldi azt be.

Uj vasut. A kereskedelemügyi miniszter leérkezett leiratában arról értesíti Somogyvármegye alispáni hivatalát, hogy Franz Lajos és fiai nagykanizsai cégnek új helyiérdekű vasut építésére egy évre olomunkálati engedélyt adott Franzék terve szerint az új vasut Ihárosberényből kiindulva, Pogány-szentpéter és Bagola érintésével a déli vasut nagy-

kanizsai állomásig, másik szárnya pedig Ihárosberényből kiindulva Antalfalu, Inke, Nemesdéd és Miháld érintésével a déli vasut Szentjakab állomásig terjedne. Ez a vasutépítésre irányuló olomunkálati engedély megszerzése csak újabb tényadat ama kifogásolt állításunk igazolására, hogy a Franz Lajos és fiai millióit nem a nagykanizsai villamos műveknek a város által kívánt nagyszabású fejlesztésére szándékozik fordítani. A tények beszélnek.

Igen tisztelt vidéki és helybeli előfizetőinket felkérjük, hogyha előfordulna az az eset, hogy nem kapnak pontosan a lapunkat, sziveskedjenek ezt azonnal kiadóhivatalunkkal közölni, mert csakis így ellenőrizhetjük a pontos expedíciót.

Pásztory

élővirág nagykereskedő.

Telefon 57-38.

Csokor- és koszorukötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház)

Képes árjegyzék díjtalan. — Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

A magántisztviselők és az Adria.

— Saját tudósítónktól. —

Erdekes ügy foglalkoztatja most a magyarországi tisztviselőket. A Triesztben székelő Adria biztosító intézet budapesti telepe két régi tisztviselőt elbocsátotta, mint mondják minden nyomos ok nélkül. Miután a tisztviselők megfelelő végkielégítésben nem részesültek a Magántisztviselők Országos Szövetsége magáévá tette az ügyet és igyekezett azt békességes uton orvosolni. Az Adria azonban kitért az M. O. Sz. udvarias és korrekt közbejárására elől és így az ügy békességes megoldása nem sikerült. Erre a Szövetség hivatalos lapjában főlhívást intézett a magántisztviselőkhöz, amelyben figyelmeztette őket, hogy „önérzetes, a kar becsületére tartó magántisztviselő az Adria biztosító-társulat magyarországi osztályát messziről elkerüli.” Sőt egyebet is mondott a főlhívás. „Önérzetes magántisztviselő az intézetnél állást nem vállal, biztosítási ügyeletet nem köt” és ezt ismerőseinek, hozzátartozóinak sem ajánlja.

Az osztrák Adriának természetesen fájt emez erélyes fellépés, melynek súlyát hivatalos kommunikációval igyekezett gyengíteni. Egyik-másik lap támadást intézett az M. O. Sz. ellen, amiért ez ügybe beleavatkozott, mely közleményeket azonban a kellő értékre szállították le a beavatottak.

Az Országos Szövetség eljárását a vidéki magántisztviselő egyletek bírálata alá bocsátotta. Természetesen a vidéki egyesületek nemcsak nem ítélték el központjuk álláspontját, hanem helyeselték.

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete választmányi gyűlésen is szóba került az Adria eljárása. A gyűlésről ezt a kommunikék kaptuk:

A Nagykanizsai Magántisztviselők

Egyesületeinek választmányja elismerését fejezi ki a központi szövetségnek az Adria Biztosító Társaság által jogos ok nélkül elbocsátott magántisztviselő ügyében tanúsított fáradozásáért és tett intézkedéseért, amelyekkel szolidaritást vállal, megbotránkozását fejezi ki a példátlan önkénykedésen és teljes súlyával odahatni fog, hogy a kartársakon ejtett súlyos serelem kellőképpen megtoroltassék.

A nagykanizsai magántisztviselő álláspontjairól táviratilag értesítették az Adria trieszti igazgatóságát és közölték határozatukat a központtal.

Az Adria és a magyarországi magántisztviselők között kitört elkeseredett harc, mint mondják, annak a szerencsétlen tisztviselő politikáinak az eredménye, melylyel az Adria biztosító intézet budapesti telepét vezetik.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL M.

TERJEDEME 500 KAZ. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJESZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Zsinkói csárda.

Dráva Szabolcs községben (Baranya m.) az új drávai hid és nagy kendergyár közepében, mely italmérési joggal bír és a mely 2 ivószobából, 2 konyhából, 2 lakószobából, pincéből, éléskamarából, istállóból és fészerből áll, melyhez 6 hold prima szántóföld tartozik, tulajdonos aggkora miatt

olcsón eladó.

A korcsma a tulajdonostól művelt földeken kívül 2000 K éviért jövedelmez tisztán.

Cím: **Löwy Ferenc, Sikkós.**

„M-i-l-17” — „Papa megengedte! Hoz' valódi Jakobi-féle Anticélin-cigarettahüvelyek fadohozban!”

Figyelem! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden doboz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz.

11

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Globus
tisztító-kivonat
Jobban tisztít mint bármely más folyó-tisztítószer.

— Hirdessünk —

Zalai Közlönyben,
megyénk legrégibb lapjában.

Jutányos hirdetési
tarifa.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nádor-
utca 7. Ifj. Wajdits
József könyvkereske-
déce és minden hirde-
tési iroda. o o o

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótlék

egy régiónak bizonyított házaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényéni, osztrál és meghűlések, bedörzsölés-köppen használva.

Figyelem! Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszolván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Mindennapi szétküldés.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Alapítái év
1832.

Ajánlja jól berendezett
könyvnyomdáját

mindentemő nyomdai munkák
diszes és izléses elkészítésére
jutányos árak mellett.

Névjegyek, körlevelek, meghívók,
eljegyzési- és esketési-kártyák stb.
mindig a legújabb divat szerint
készíttetnek el.

C...ások
és
lampionok.

A „ZALAI KOZLONY”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Hirdetéseket felvesz:

a kiadóhivatal, Nádor-utca 7., ifj. Wajdits József
könyvkereskedése és minden hirdetési iroda.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utca 7.

Hirdetések díjszabás szerint.

Mi lesz a vízvezetékekkel?

(♥) Nagykanizsa városnak vízvezetékekkel való ellátása mindaddig még a kőszia pletyka stádiumában van. Azaz, a város már kérvényben járult a földmivelésügyi miniszterhez, hogy Nagykanizsán talajtanulmányokat végeztessen és készíttesse el a vízvezeték tervét. Hogy ez a terv világító meteórként már lepottyant-e a magas miniszteriumból, azt nem tudjuk. A villamos parlamentben eddig a városnak vízvezetékekkel való ellátása, sőt a városnak mély furású kutakkal való ellátása komolyan nem tárgyalatott. Az Erzsébet-téren van ugyan két kut, az Eötvös-téren is van egy, a sétátéren is, a Csengery-uti sorompó mellett van egy földföldtől hidrants, a költségvetésben közutak fenntartására 1800 koronás tétel van beállítva, többet kisajtolni nem tudunk.

A kérdés felszínre hozatalára főleg az sarkal bennünket, hogy télen kell foglalkozni azokkal az ügyekkel, melyeket nyáron meg akarunk valósítani. Tudjuk, a városnak most mástól fő a feje. A közvilágítás ügye foglalkoztat ma minden embert és ki gondol ma vízvezetékre, mikor eresz és utca ugyis csurog a víztől.

De azért ne engedjük eltemetni a vízbeszerzés ügyét, habár még nem szerződünk a villamos világítás ügyében sem. Ismerjük éghajlatunkat, ismerjük sokszor száraz nyaratunkat és tudjuk, mennyire van szükségünk vízforrásokra közegészségügyi, öblítési, kertészeti és tűzrendészeti szempontból. A város közönsége évi 18000 K áldoz utcaisztítási és öntözési célokra, de ez a 18000 K csak akkor fordítható céltudatosan arra, amire szánták, ha a víz beszerzése nem hozza a városi utcafényelési hivatalokat minden nap zavarba. Ha tehát egy vízvezetéknek megépítése még egy más kornak van fenntartva, expediensről mégis gondoskodni kell. 74% pótlék mellett joga van az adófizetőknek, hogy az utca ósatornáit öblíttessenek, az utcák locsoltassanak, a kertek és parkok növényzete el ne hervadjon. Joga van követelni az adófizető polgárságnak, hogy az ő fillérjei, az ő kényelmükre és egészségükre fordíttassék. Mindnyájan munkálkodunk, mindnyájunkért, mert társadalmi közösségben csak így élhetünk meg.

Nyilatkozzók tehát meg a közhangulat a vízkérdés megoldása ügyében. Itt állunk

a költségvetés tárgyalása előtt. Hallassa tehát egyik-másik képviselő szavát. Ha illetékes helyen nem szólal fel senki, akkor a nyomtatott betű, hogy antitézissel éljünk „írott malaszt” marad, melynek semmi gyakorlati haszna nincs. A döntés mégis csak a városi képviselőtestület kezében van.

A naqyszabású tervek nagyon soká érnek meg a kivitelre. A tervezetek, tanácskozások és a költségek megszerzése sok időt vesznek igénybe és épen a fedezet hiányán szenvednek hajótörést a legkorszerűbb, legjobb eszmék. Addig tehát, míg a vízvezeték terve megvalósulhat, expediensekkel kell élnünk. Ezek az expediensek abból állnak, hogy a meglévő közutakat kellőképpen kihasználjuk és esetleg még egy kutat furatunk. Főleg villamos motorokra van szükségünk. A villamos erőátvitel a városnak eddig egy krajeárjába se került. A sokat gáncsolt Franz cég mindaddig a közutaknál elhasznált villamos erőért egy krajeárt sem kért, a cég még azt se tudja, mennyi áramot használt fel a város. Ha tehát a szivattyúzás majdnem semmibe se került, épen csak még egy motor beszerzésén mulik, hogy a városnak kellő mennyiségben ne legyen víze? Nem hisszük, hogy ilyen kis tényező akadály legyen. A város közönségének nyáron alkalmá volt tapasztalni, milyen áldásos hatásában az utcaisztogatás és öntözés és hiányokat csak a két nagyforgalmu Kazinczy és Csengery-uton lehetett tapasztalni. Ezeknek a hiányoknak meg kell szűnni, ha valahol a Csengery-uton a város kutat furat és még egy villamos motort szerez be.

Veszprém Mecaenása.

Óvári Ferenc dr. ünneplése.

A mi magára hagyott városunk teljesen nélküli a Mecaenásokat. Polgáraink ha életükben dúsaknak is a földi javakban, nem akarják, hogy akármiféle alapítvány vagy egyéb kiváló cselekedetük miatt még holtuk után is emlegessük őket. Efféle hiúság nem bántja őket. A mi nagyuraink teljesen meg akarnak halni, hogy még nevek se maradjon fenn másról, mint a díszes sírkerecszén. Képviselőinket sohase mi választottuk, hanem a kerület, melynek mindig homlokegyenest ellenkező pártállása volt a miénkél. Így aztán képviselőink se tettek értünk semmit. Se életükben se halálukban

Nem mindenütt van ez így. Veszprém kiváló országgyűlési képviselője Óvári Ferenc dr. például polgártársainak bizalmát nemcsak politikai szereplésével, hanem a társadalmi, közgazdasági ténykedésével is nagyban kiérdemelte. Veszprém város e derék polgárát azzal tüntette ki, hogy a színházának felavatási ünnepségével kapcsolatban Óvári Ferenc dr. képviselőt, aki a színházat megteremtette és aki a balatonparti vasut létrejöttek is egyik hatalmas tényezője volt, impozáns egyértelműséggel a város diszpolgárává választotta. Egyik utcáját nevével nevezte el.

A város e kiváló Mecaenása pedig azzal fejezte ki köszönetét a város haláljával szemben, hogy a félmilliósi költséggel épült színház még kifizetetlen részének 200 ezer koronának kamat nélkül kölcsönként sajátjából való fedezését vállalta el.

Eddig terjed tudósításunk, mely csak annál élesebben tünteti fel, hogy mennyire nélkülözzük mi azokat a polgárokat, akik egy életet szentelnek ennek az óserővel megáldott, de vezetében, támogatásban szűkölködő városnak.

A modern lakóház.

Irta: RITTER IGNAO műépítő.

Modern ház vagy lakás az, amelyik mai életviszonyainknak, mai szükséglet-inknek megfelel. Nem zárja ki ez a modern szó a tradíciót, mert el tudok képzelni egy gót stílusban megépített házat, egy francia renaissanceben megépített nyaralót, amelyek azoban nem hű másolatai a kölni dómnak, vagy a fontenebleau-i kastélynak, hanem csak annyi van rajtuk ezekből a stílusokból, amennyi a külső kiképzésben érvényre juthat és szükséges is; egyébként minden korunknak, éghajlatunknak megfelelő rajtuk. Ilyen értelemben vett modern házról akarok beszélni.

A házépítés a legegyszerűbb életstílus, mely az emberben már a legzsebébb korban is megnyilvánul. Csak emlékezzünk vissza, milyen önzerttel foglaltuk el a szénabaglya oldalába kivájt odut, vagy milyen büszkén ültünk bele egy földfordított üres faládba, amelyet saját házunknak nevezünk ki; mily gyönyörrel rendezgettük a babaszobát és konyhát, melyet teljesen a magunkénak mondtunk, — mind olyan vonások a gyermekben, amelyek derengő hajnalát jelzik a későbbi korban megnyilvánuló élet-szükségletnek. A saját ház, saját hajlék szerzésének ösztöne később fokozódik, de redukálódik is az egyéni vagy helyi viszonyok folytán. Aránylag mily kevesen jutnak abba a helyzetbe, hogy saját házat építsenek maguknak! A városi ember nehezebben, a vidéki könnyebben. A kis igényű föld gyermeke hamarabb elérheti ezt a vágyát, a magasabb értelmiségű fokon álló nehezebben. Annak fehérre meszelt földes szoba nekünk parkettal, légfűtéssel ellátott termék kellene. Végeredményben azonban mindnyájan lakunk vagy bérlakásokban, vagy saját házunkban.

A bérlház és bérlakás típusa nagyvárosainkban fejlődött ki

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, meggyógyítja a köhögést, váládékot, éjjeli izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Árs 500 pengővel 4.— koronás.

Két szerencsétlen körülmény befolyásolta ezen típusnak sivarágát, leromlását. A házépítés vagy egy gyarló vállalkozó kezébe jut, aki üzleti szempontból fogja föl az egész építkezést. Legtöbb esetben laikkal állván szemben, olyan anyagokat, olyan felszerelést ad, amelyek a pénzügyi mérleget ő feléje billentik, a ház külső kiképzésében pedig szintén az ő művészi ízlésének megfelelő nemis irányzatot követ. De nem ezt a rosszabb esetet veszem, hanem azt, amikor igazán építész kezébe kerül a tervezés. Itt meg más bajjal állunk szemben. Modern, fiatal építészeink nem tudnak szakítani az iskola padjaiban megszokott palota és egyéb monumentális tervezési tárgyak reminiscenciáival. Ahhoz a zeneszerzőhöz hasonlítanak, akinek nincsen alkalmja nagyobb operát alkotni, kénytelen a kisebb dalművel vagy operettel beérni, őt aztán agyonüti mindenféle Mayerbeer és Wagner hangszereléssel.

Epp így építészeink sem tudnak megmaradni a lakóház építés egyszerű gondolatánál és azt hiszik, hogy biába fizették a tandíjat, ha most, — amikor éppen egy pálinkanagykereskedő vagy cipő-áruház tulajdonosától megbízást kapva, annak lakóházán nem alkalmazkodik azokat a nagyszerű eszméket, amelyeket színházak, főúri kastélyok tervezése közben az egyetem sajtóitottak el. Nem tudják magukra erőszakolni a szükséges szerénységet és mivel veletlenül építetők is meg abból a világból valók, így jönnek létre, ha szabad így kifejeznem magamat — azok a parvenű házak, amelyek városainkban lépten-nyomon láthatók. Ezen külsőségekben kifejezésre jutó nagyszerű tevékenységhez a legnagyobb ellentétképpen hozzájárul a spekuláció minden tönkretevő, sivar munkálkodása, amely a ház belsejében jut kifejezésre. Az erélytelen építész keze itt már meg van kötve a háziúr üzleti számításával.

A régi szűk utca egészségtelen, egyemeletes házait lebontják a higiénia szent nevében. Az új házat egy pár lépéssel beljebb építik ugyan, de megtoldják még egy pár emelettel úgy, hogy végeredményben az új lakások épp olyan sötétek, mint a régiak voltak. De míg a régi házakban nagy, tágas udvarok világították meg a belső szobákat és helyiségeket, addig az új házakban a térnyeres szempontjából minimumra szűkített udvarok pótlására kitalálták az ugynevezett „lichthofok” világító udvarok nagyszerű intézményét, mely ugyan megállja helyét a maga rendeltetésében, de igen gyakran ezen toronymagasságu szakadékokba nyílnak eselédzobáink és nem ritkán gyermekeink szobái is, hol valóságos foglyokként töltik el életüket. — a folytonos léghuzattal egészségüket, a hiányos világítással szemüket rontva. De mit törődnek ők ezzel? A háziurnak így lényegesen több a bérjévedelme, ami bizonyos sokkal fontosabb, mintha az építés valami nagy árkádós, egészséges udvart tervezett volna, mint a legkevésbé sem praktikus, régiak csinálták. Az udvarok olyatén kiépítése, mint azt Bramante, Michelozzo, Palladio vagy a nagy barockmesterek csinálták, má már teljesen hiányzik modern építészeink programjából. De hát ilyen világot élünk! Egyrészt a minden egészségi szabályt felredobó hideg számítás másfelől a nagyuló, külső csillagist kereső töltőnni vágyás gondolataiból teremtődik meg a lakóház.

HIREK.

Villamos pletykák.

Első póttag vagyok az egyik kerületben a választott képviselők között, és minthogy úgy látom hogy ebben az életbevágó, nagyfontosságú villamos ügyben, mire szavazásra kerül a sor meghalhat előttem egy Francista, vagy egy Schuckertista is így lehet, hogy behívnak köteleességemnek tartom, mint póttag én is hozzászólni a villamos ügyhöz.

Még addig egy tényleges városatya se tette ugyan. — de hát ez köteleességem még is, mert úgy hallom, nagyon evidenciában tartják a városatyákat a villamos ügyben. Hogy tehát velem is tisztában legyenek — ime nyilatkozom.

Minthogy én is már tudni szeretném, ki fog július 3-án világítani és eddig el nem döntötték, én ajánlanám először is, hogy döntsük el a kérdést pénzzel. Igen pénzzel. — mert másképp úgy

sem lehet... Dobjuk fel a pénzt, fej vagy írás aki eltalálja az világít... Mielőtt nyilatkozásra elhatároztam magam, megkérdeztem egy két tényleges állománybeli városatyát, akiknek véleményét is érdemesnek tartom közölni. Az egyik városatya, (irni sőt olvasni is tud), midőn azt kérdeztem tőle, hogy hogy kire szavazunk, ha behívnak, Franczra v Schuckertre, következő tanácsot adta: „Szavazzon kérem arra, aki — drágább lesz, mert: olvastam az A B C-s könyvben, miszerint oleó husnak hig a leve.” Egy másik városatya kit szintén megkérdeztem, hogy kire szavaz, azt felelte, hogy ő csak pápistára szavaz, mert a vallási meggyőződés nála anyakönyvi köteleesség. Egy harmadik azt felelte, hogy Francra, azért sem szavaz, mert zsidó — az igazgatója is, meg az ügyvédje is már pedig aki jó katolikus stb...

Én becsületes kálomista ember vagyok és a magam részéről a villamos bizottságnak adok igazat, amely azt mondja: huzd, ki tudja meddig huzhatod stb. Mert úgy látszik, soha lesz vége ennek a kérdésnek, sőt egyesek azzal fenyegetnek, hogy Francék júliusban a Schuckertistáknál levágják a drótot és azok sötétségben maradnak, a többi kap világítást továbbra is a régi szerződés alapján.

A közérdek szempontjából — igaz, hogy az mellékes — én magam sem tudom, kire szavazok, azért is egyelőre kétkezes leszek, mire ez a kérdés szavazás alá kerül arra nekem is lesz imaszékem, azaz — meggyőződéseim.

K. L.

U. I. A nevemet nem írhatom alá, mert tiltja a vallási meggyőződéseim. T i szombaton a jó zsidó nem írja alá a nevét még váltóra sem...

— **Igazságügyi kinevezés.** A király Gajary Béla drt. a szegedi ítélőtábla elnöki titkárát a pécsi ítélőtáblához bírónak nevezte ki

— **Zalamegye contra Nagykanizsa.** Hogy mennyire válik a megyei politika városunk javára azt a következő eset is bizonyítja: Zalavármegye közigazgatási bizottságának dec. 14. ülésében felvásták a kereskedelmi miniszternek leiratát, mellyel Nagykanizsán az egész vármegye területére kibátó mértékhibeletesítőt bivatalt állít föl. A közigazgatási bizottság ezt azzal vette tudomásul, hogy fölír a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy mivel a vármegyében levő összes állami hivatalok Zalaegerszegen vannak tehát a mértékhibeletesítőt bivatalt is helyezze Nagykanizsáról a megye székhelyére. Mondanunk sem kell, hogy ez nemcsak azért helytelen mert reánk sérelmes, hanem azért is mert nem a centralizáció hanem a hivatalok helyes decentralizációjává válik a megyei közönség hasznára. Egyébiránt meg vagyunk arról győződve, hogy a keresk. miniszter ő nagyméltósága helyesen megfontolt rendeletét nem fogja megváltoztatni egy szűkkeblű megyei kérelem érdekében.

— **A kisedővők államosítása.** A pénzügyi bizottságban felmerült a helybeli kisedővők államosításának kérdése. Ugy a város pénzügyi viszonyaira, mint a kisedővőkre nézve jónak tartjuk, ha a kérdés kedvezően dőlne volna. Minthogy azonban az ötödik óvó is tervben van, mindenesetre úgy kell az államosítást elintézni hogy ez a kérdés se szenvedjen elodázást.

— **Egy áthelyezés.** A hivatalos lap közli, hogy Endrei Ákos kaposvári főgimnáziumi tanárt a miniszter a budapesti VI ker. főgimnáziumhoz helyezte át. Endrei kiváló munkásságot fejtett ki Kaposvár társadalmi életében; a polgári fiú iskolának társadalmi uton való létesítése nagyrészt az ő érdeme. Mint tanár, mint tankönyvíró és mint a szó nemes értelmében való ember egyaránt tiszteltetett volt ki.

— **Kiskanizsai iskola.** Az állami iskola gondnoksága szombati ülésén foglalkozik azzal a kérdéssel, hova helyezze az építendő kiskanizsai iskolát. A v. tanács már ez ügyben a nyáron javaslattal lépett a képviselőtestület elé, mely azonban azt váratlanul meglepetésszerűen elvetette és más helyet akart kijelölni az építendő iskolának. Ez ellen a kiskanizsai tanítótestület érvelései alapján egy v. képviselő felelősséggel élt. Most a gondnokság határozata alapján fog a tanácsi javaslat nemskóra a képviselőtestület elé kerülni. Es ha a városatyák honmentő szeszélye ismét nem akadékoskodik, akkor talán 1910-ben lesz megfelelő iskolája Kiskanizsának.

— **Pánik ur a városban.** Nagy gond az a villamvilágítás nemcsak a sajtónak, de a szegény képviselőknak is. Némelyik aludni se tud miatta, amit a következő eset is bizonyít: Megyek az utcán, hozzám szegődik egy kiskanizsai városatya ismerősöm. Jó napot! Adjon isten! Mondja kérem ki az a Pánik ur? Melyik? Hát aki majd a Franz helyett világít a városnak. Én nem hallottam semmit se Pánik urról. Hát urambátyám hol szedte a híret? Hát kérem benne volt a Nagykanizsai friss újságban, hogy amióta a Franz ur lemondott a világításról, hát a Pánik van a városban. Ja édes bátyám az nem ember, hanem azt akarta az az újság mondani, hogy reszketnek, félnek a kanizsaiak, hogy most mi lesz, hogy lesz, mert vége a városnak, ha a Franz megharagszik. Na má én meg azt gondoltam, hogy megen valami némettel lesz dolgunk. Dehogy félünk, dehogyan reszketünk. Valahogyan mindig vót, ezután is lesz. Eb fél, kutya fél, mig az ipam napam él.

— **Kimutatás.** A Nagykanizsai Kath. Legényegyletnek felülírtai kegyesek voltak az 1908. dec. 26-án tartott pástortörtétkén: Dobrovics Milán 2-20 K, Bartos Géza 1 K, N. N. N. N. 20 fill. összesen 3 K 40 fill. az 1909. évi január 10-én tartott műkedvelői előadásán: özv. Inkey Kálmán (Rigyc) 10 K, Oszterhuber László 6 K, Dobrovics Milán, Gallovis Andor, Eperjessz Gábor és Samu József egy a helyi Szent-Ferenc rendi társház 5—5 K, Bogenrieder Károly és Tripammer Gyula 4—4 K, Knortzer György, Miltényi Gyula, N. N. és özv. Szegő Gyuláné 3—3 K, Németh József 2 K 60 fill., N. N. 2 K 50 fill., Ozár János, Desics Géza (Bánokszentgyörgy), dr. Mayer Ferenc, Mész Kálmán, N. N., Pintár János, Reichenfeld Ede, Simkovicz Sándor, Slujtner József, özv. Talabér Kálmáné, Taucenberger József és Ujlaki Béla 2—2 K, Marton

PESTI MAGYAR

Kereskedelmi Bank

Hozzáérték ALAPÍTOTT Tartókönyv
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetéteket

takarék-pénztári könyvecskékre

valamint

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 1/9—12-ig,
D. u. 1/3—6-ig

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek kőszéggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ○ ○

— **Városi közgyűlés.** Nagykanizsa rendezett tanácsú város képviselőtestülete 1909. évi január hó 22-én délután 3 órakor kezdődőleg a város háza dísztermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: A város 1909. évi költségvetési előirányzata pénzügyi bizottsági vélemény és tanácsi javaslattal Zalavármegye alispánjának 12079/908. sz. a. rendelete alapján módosított marhalevel kezeléséről szóló szabályrendelet. A közkórházi gondnok és írnök drágasági pótlék iránti kérelme tanácsi javaslattal. A Szechenyi-tér és Zrínyi Miklós-utca 35. sz. a. ház és telek vétele érdekében Dr. Neusiedler Antal tulajdonos eladási ajánlata tanácsi javaslattal. József főherceg-uton levő a város tulajdonát képező 6 □ öl területnek Beneškovics Gábor részére leendő eladási ügy tanácsi javaslattal. Több illetőségi ügy.

János 1 K 60 fill., Mayer Lajos 1 K 50 fill., Hiltz Lajos, Lányi László, Loser József és dr. M. L. 1—1 K, Pitzer Albert és Wittmann Máttyás 60—60 fill., Wintner Nándor 50 fill., Dattler István 40 fill. összesen 99 K 30 fill.; továbbá Franz Lajos és Fiai a villamvillágításért és szerelésért járó 51 K 90 fill. követeléstket nagylelkűen elengedték, valamint Reichenfeld Gyula a szinpadohoz szükséges faanyagot ingyen szolgáltatva úgy az itt felsoroltaknak, valamint az előadásokon szereplőknek legáltalánosabban köszönetét nyilváníja az egyesület elnöksége.

— **Misztrik mozija.** Városunk egy darab idő óta annyira nélkülöz minden művészetet, látványosságot, hogy valódi áldás a Polgári Egyesületben levő Misztrik-féle mozi. Tanulságos, mulatságos és decens műsorai a tanuló ifjúságnak és a társadalom minden osztályának élvezetet nyújtanak. A képek kifogástalanok és a hozzá írt magyarázatok nagyon világosak és érthetők. Szombaton ismét érdekes új műsor kezdődik.

— **Osurgó határrendőrségét kér.** Csurgó község előjárósága kérvényt intézett Somogyvármegye törvényhatóságához, hogy intervenciót a belügyminiszteriumnál annak érdekében, hogy a határrendőrségi különítmény székhelye ne Gyékényes, hanem Csurgó legyen. Ezen kérelmeket indokolják a csurgóiakkal azzal, hogy a határrendőrség részére Gyékényesen megfelelő lakás sem található és a közigazgatási biráskodásnak is nagy előnyére lenne, ha a határrendőrség székhelye Csurgón lesz. Az alispán ezen kérelmet véleményezés végett megküldötte a határrendőrség soproni kapitányságának és ezzel együtt terjeszti majd föl a belügyminiszteriumhoz.

— **Új Petőfi.** A könyvpiacnak nagy ékesége, kinese egy új könyv: az új Petőfi. Sajtó alá rendezte: Endrődy Sándor. Köntöse: ékes. Belseje: a magyar szellem dicsősége. Bolti ára: 20 korona. De ingyen hozzájut az a nemeslelkű ember, a ki a Petőfi ház tőglait akarja összegyűjteni. Aki 40 egykoronás Petőfi sorsjegyet vesz, vagy mások között szelteszt, az az új Petőfit ezt a gyönyörű értékes művet megkapja. A sorsjegyekért Herczeg Ferencnek, a Petőfi Társaság elnökének Budapest, IX. ker. Boráros tér 3 szám alá kell írni. A huzás március 15-én lesz. A szerencsés nyerő 274 brilliánstól ragyogó collieret nyer. Irjunk mielőbb sorsjegyekért.

— **Meggyilkolta a vetélytársát.** A szomszéd Szepednek német lakosai arról híresek, hogy az egész országban legjobban értenek a táviró és telefon berendező munkákhoz. Most a szerelemben is ismereté lett a nevők. Legbiztosabb jele, hogy a limonádé vért svábok magyarosodnak, hogy a szerelem már vérvengző, gyilkossá teszi a legényt. A szepetneki erdőben halva találták Hajdinak Jánost. Minden jel arra mutatott, hogy gyilkos erőszak ölte meg őt. A nagykanizsai csendőrség kutatta fel az eltűnt legényt és a nyomozás alapján letartóztatták ifj. és idősb Kreznár Jánost és Poszavecz Jánost. Hajdinak és ifj. Kreznár egy szepetneki bajdonban voltak belegabalyodva; ám a leánysziv Hajdinak felé hajlott úgy annyira, hogy már vasárnap örök hűségét esküdtek volna egymásnak. Szombaton este Kreznár, aki egyidő óta nem mutatta haragját győzelmes vetélytársának, együtt ment haza a hegyről néhány barátjával és Hajdinakkal. Mikor az erdőhöz értek, fejszecsapásokkal agyonverték Hajdinakot. Még élt, mikor hevenyészett hordágyon a gyilkosság színhelyétől messze elvitték és az olvadó hóba vetették egy árokba Petrővente közelében. A nagykanizsai csendőrség találta meg a hullát, melyről az orvos megállapította, hogy a hóban fekvő eszméletlen Hajdinak még több óráig élt. A gyilkossággal gyanúsított egyéneket átadták a nagykanizsai ügyészségnek.

— **Felmentő ítélet.** Az ősszel Mőzsi Ferenc és Mőzsi Sándor a Sánci-úton este 9 óra felé megtámadták Szabó György és Tuboly Gyula vasúti munkásokat Tuboly Gyula elszaladt, a dulakodásban Mőzsi Ferenc agyonzurva holtan ott maradt. Szabó György pedig több helyen súlyosan meg volt szurkálva. Halált okozó testi sértés miatt kerültek a nagykanizsai törvényszék elé. A tegnapi főtárgyaláson beigazolódott, hogy Szabó György jogos önvédelemben használta stíletes botját, melyel a halált okozta. Ez okból felmentették és az eljárást ellene megszüntették. Az ügyész felebezzett. Szabó Györgyöt Balázs Zsigmond dr. ügyvéd védelmezte.

Kétféjű borju. Szerencsés Márton eszajai gazda tehene a napokban kétféjű és kétfarkú egyéb-

ként teljesen kifejlett élettelen borjut ellett. Most az egész környék ennek a borjunak a csodájára jár. Sőt, hogy a rohoziaknak is jusson egy kis csoda. Szerencsés uram nagylelkűen szekerére rakta az ő irigyelt büszkeségét és Robonera vitte. Ki is élvezte ott a szerencsét és lett a borju körül olyan csöndület, akár csak valami szentkutnál.

— **Munkás-baleset.** A gépnek nem hiába ellensége a munkás, mert a munkás mindig ellenfelét látja a gépekben. Félti tőle a konyerát, az egészségét, az életét. A munkás a gép mellett mindig úgy áll, mint ha sirja szélén állana. Sós Lajos 14 éves lakatos javában dolgozott mikor ellenséges mankátársa, egy fogaskerekű gép elkapta a fü kezét és 3 ujját leszakította. Ebből se lesz lakatos. A súlyosan sérültet lakásán ápolják.

— **Jelentkezni csak délelőtt lehet.** A városi bejelentő hivatal nagyon szigorúan veszi a bejelentés elmulasztását és ki gáncsolná érte, hogy így cselekszik. De aztán mivelhogy csak délelőtt lehet bejelenteni, a szabályzatban azt megengedték, hogy jelentkezni a megfelelő úrlapon postán is lehet. No lássuk, hogy értelmezi a bejelentő hivatal ügyelése a szabályzatot. Ha a gazda személyesen bejelenti cselédjét, azt mondja: Kivételesen ez egyszer elfogadom a bejelentést, de máskor magának a cselédnek kell előjönnie. Jelentkezni azonban csak délelőtt lehet. Nos hát boldog házigazda, fogadj otthon kiségitőt és küldd el cselédedet a bejelentő hivatalba, még akkor is, ha azt mondja a cseléd, inkább rögtön elmegyek, semhogy a rendőrségre menjek.

— **A beteg kívánsága.** Katonatiszti körökben beszéltek ezt a szomorú vig históriát. Egy kaposvári fiatal katona betegnek érezte magát és maródi vizitire ment. Az orvos megkérdezte:

— Mi baj?
— Szurásom van az oldalamba.
— Ez nem betegség! Mars! Szimuláns.
— Néhány nap mulva ismét jelentkezett a fiu.
— Mi baj megint? kérdezte az orvos.
— Még mindig szur az oldalamba.
— Ha én szurok az oldaladba, nem köszönöd meg. Szimuláns. Mars!

Két nap mulva már másképen beszélt az orvos, mert kiderült, hogy a katonának veszélyes tüdőgyulladás van. A doktor most már lelkiismereti furdalást érzett és a lábán győtrődő futól gyöngyáden kérdezte:

— Van-e valami kívánságod, flam?
— Igenis van, orvos ur — mondta a katona — pauszosan nézett a kérdezőre.
— Na csak kivele.
— Szimuláns szeretnék lenni...

— **Itt a hideg tél és vele a hurutok ideje,** melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronicus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délvédek felkeressék, használjanak „Sirolin-Boche“-t, melynek hosszabb vétele felette ajánlatos, mert kevesebbi a köpetet, száritja a légzőszerveket és előmozdítja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére valóságos mentőszert. Kapható a gyógyszerárakban.

KÖZGAZDASÁG.

A jelzalog hitelről. (Bokor Gyula felolvasása.)

A nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete szordán este tartotta első felolvasó estélyét a Polgári Egyesület kistermében. A tegnap esti után itélve az ideai felolvasások is oly népszerűek lesznek, mint a javaliaiak. Szép számú közönség jelent meg tegnap este a felolvasó teremben. A kereskedelmi élet minden rétege képviselve volt a hallgatóságban, kik közt ott láttuk, a helyi pénzügyintézetek néhány vezetőmberét a jogászvilág több tagját, a felső kereskedelmi iskola tanárait és másokat.

A felolvasó ciklust Eperjesy Gábor elnök nyitotta meg, üdvözölve a szép számban megjelenteket, kiknek soraiban a tisztviselők is képviselve voltak.

A felolvasó asztalnál Bokor Gyula banktisztviselő foglalt helyet. Bokor a jelzalog hitelről tartott nagyon sikerült szakelőadást. Felolvasása elején rámutatott az okokra, melyek a magyarországi nagy jelzalog kölcsönök eredményezik. Majd ismertette a jelzalog kölcsönök fajtait, különös részletességgel a zálogleveles jelzalogkölcsönöket. A közönség feszült figyelemmel hallgatta a záloglevél piacról mondott általános szakészrevételeket, a záloglevélre vonatkozó törvényes intézkedések világos magyarázatát és végül záloglevél kibocsájtó intézetek rövid ismertetését.

A felolvasás szakszerűsége mellett is rendkívül világos és áttekinthető volt, mely mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét.

Az előadót lelkesen megtapsolták.

A „Nagykanizsai Város- és Járásai Gazdakör” folyó évi február hó 3-án d. e. 10 órakor a városi ház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. A számvizsgáló bizottság által felülvizsgált 1908. évi zarszámodás s az 1909. évre vonatkozó költségvetés előterjesztése. 2. Elnöknek, ügyvezető elnöknek, titkárnak és pénztárosnak további három évre leendő megválasztása.

A magántisztviselők jogviszonyairól. Erről az érdekes témáról fog tartani felolvasást a Nagykanizsai magántisztviselők egyesületében Miklós Dezső dr. az egyesület ügyésze. A jelekből itélve ennek az érdekes előadásnak is nagy közönsége lesz. Általában az egyesület felolvasás iránt a kereskedői körökben is élénk az érdeklődés.

Csáktornyai takarékpénztár. A megyei intézetek közül a Csáktornyai takarékpénztár mérlege jelent meg először. Az intézet mintegy hatezer koronával nagyobb nyereséget ért el az idén, mint 1907. évben. Az intézet betétállománya egészben 17 ezer koronával emelkedett, ami nagyon csekély mert a tőkésített kamat egymaga 54 ezer korona. Az év folyamán a kivét meghaladta a betétet. Az adósok és hitelezőknek csak az egyenlegét tünteti fel a mérleg, ami a világhossz rovására megy. Az egyenlegről nem látni az egyes összegeket, pedig ez a fontos nem az egyenleg. Az ideai osztalék 24 korona.

MULATSÁG.

Álarcos bál. A nagykanizsai ker. jót. Nőegyesület 1909. február 1-én a „Polgári Egyesület” emeleti termeiben álarcos bált rendez. Kezdeté este 9 órakor. Belépő díj: Emeleti páholy 40 K, földszinti páholy 24 K, karzati ülőhely 4 korona. Belépő-jegy 3 K, családijegy 3 személyre 7 K. Megjelenés: az emeleti, földszinti páholyok, karzati ülőhelyek kivételével hölgyek részéről jelmez. Álarc vagy dominoban; álarcban megjelenők jegyeiket előzetesen sziveskedőjének megváltani a meghívó előmutatásával. Alt és Böhm cégérel.

EGYESÜLETEK.

(—) Fuzió. Ismét egy egyesületi fuzió hír. Ezuttal, miut mondják, valóra válik. Arról van szó, hogy a Kereskedelmi Ifjak Onképző Egyesülete fuzionál a Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének helyi csoportjával. A tárgyalások most folynak. Az alkalmazottak sokat várnak az új alakulástól.

Nyílttér.

Gyermekeknek és felnőtteknek.

A külföld és belföld legkiválóbb szaktekintélyek mint legjobb táplálékot ajánlják a Kufeké-t hányáskezelésnél, béhuratnál és hasmenésnél.

A soproni kereskedelmi és iparkamara közleményei.

— Hivatalos rovat —

Követelések a török állam kincstár ellen. A török hivatalos lap múlt évi november hó 19-iki számában a török kormány a török függő államadóság lajstromozását célzó rendelete jelent meg, melynek értelmében mindazok, kiknek a török államkincstárral szemben a függő államadóság részét képező követeléseik vannak, a fenti naptól számított két hónapi határidőn belül azokat az illető okmányok előmutatásával, illetve letétbe helyezésével illetékes helyen igazolni tartoznak, minthogy ellenkező esetben követeléseiket jogérvényesnek el nem ismerik. E rendelkezésből oly hozzáadással értesítjük az érdekelteket, hogy követeléseiknek illetékes helyeken való igazolása céljából törökországi konzulatusaink közbenjárását természetesen igénybe vehetik. Sopron, 1909. évi január hó 13-án. Kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Tanfolyamok A m. kir. technológiai iparmuzeumban (Budapest VIII. József-körút 6.) rendezett kisipari gép- és szerszámkiállítás tartama alatt rövid, legfeljebb 6-6 napos tanfolyamot fognak rendezetni. 1. Az elektromotorok kezeléséről. 2. A galvanizálás műveletéről (galvanostégia és galvanoplasztika). 3. Az autogéngáz, valamint az elektromos hegesztésről. Az elektromotor kezelők tanfolyama február hó -én kezdődik és március hó 31-ikéig minden második héten megismétlődik. A tanfolyamban résztvehet minden motortulajdonos, továbbá szakmunkásai, erőáramu villamos szerelők, azonkívül géplakatosok, lakatosok, műszerészek és egyéb hasonlák iparosok, ha a kellő előképzettséggel rendelkeznek. A galvanizálási tanfolyamok az előző tanfolyamokkal felváltva rendezetnek, hogy azon hallgatóknak, kik hazulról két hétre szabadulhatnak, alkalmuk legyen mindkét tanfolyamot látogatni. A tanfolyamon ugyanazok vehetnek részt, akik a motortanfolyamon, de a műszerészek és galvanizálás foglalkozó iparosok a főlátogatás előnyben részesülnek. Az autogéngáz és elektromos hegesztési tanfolyam

mon az előző tanfolyamokkal egyidejűleg rendeztetik, az esti órákban. Résztvehet benne a szakmában működő és kellő előképzettséggel rendelkező minden fémiparos. A tanfolyamok díjtalanok, csakis a beiratkozásért kell 2 koronát fizetni. A szorgalmas hallgatók látogatási bizonyítványt nyernek. A tanfolyam résztvevői az államvasutak vonalain vasuti kedvezményben részesülnek; az e célra szükséges igazolványt kamaránk szolgáltatja. Erdemes és szegénysorsu iparosok korlátozott számban utazási és a tanfolyam tartama alatt napi 4 koronás ellátási segélyben is részesülhetnek. Jelentkezhetni legkésőbb folyó évi január hó 22-ikéig még pedig kamaránknál. A jelentkezés alkalmával a jelentkező neve, lakhelye, foglalkozása közzendő, megjelölésével a tanfolyamnak, a melyet az illető látogatni kíván és annak, hogy mily időben kíván a tanfolyamban részt venni. Sopron, 1909. évi január hó 14-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódiak na mindegyik doboz Moll A védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorférgés, rögzített székrekedés, májbántal, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles hárszer-ek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyttetnek.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, a Moll-felirattal ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csus és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautóvált mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

A ZALAI KÖZLÖNY

részére

hirdetéseket
felvesz:

a kiadóhivatal

Nádor-utca 7.,

ifj. Wajdits József
könyvkereskedése

Deák-tér.

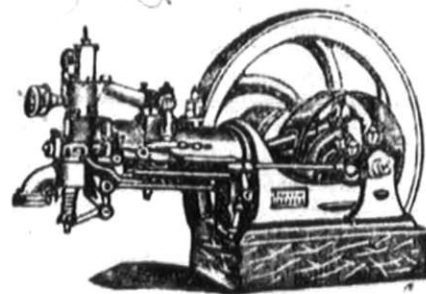
minden bel- és
külföldi hirdetési
iroda.

*

Jutányos tarifa.

Hirdetési tervézetet
ingyen készí-
tünk.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek

A Drezdai Motorgyár részvénytársaság.

Németország egyik legregibb és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legelőkeltebb, legartósabb, legszabatosabb, legbiztosabb járású és legolcsóbb üzemi

Benzin- Gáz- Szívógáz- Acetylen-
motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselet és raktár: 27

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

A „ZALAI KÖZLÖNY”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Alkalmi vásár.

40—45 méter maradék

feltétlenül színtartó oxford, kanavász, zefir, vászon, flanel és divatbarchentből álló, küld utánvétellel összeválogatva csak **15 koronáért**. Maradék nagyság: 4—14 méter, tehát minden darab jól felhasználható.

Karl Kohn vászonszövődéje
NACHOD (Csehország) 32. szám.

Nyomatott a tulajdonos ifj. Wajdits József könyvkereskedésében Nagykanizsán.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Alapítási év
1832.

Ajánlja jól berendezett
könyvnyomdáját

mindennemű nyomdai munkák
diszes és izléses elkészítésére
jutányos árak mellett.

Névjegyek, körlevelek, meghívók,
eljegyzési- és esketési-kártyák stb.
mindig a legújabb divat szerint
készítetnek el.

Cs. ...-ések
és
lampionok.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kindja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Nádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

A nemzeti teremtés új korszaka.

Irta: Szűdy Elemér.

Az igazi civilizáció a népszelleme nagy vetélkedése. Küzdelme a tudásnak, az akarásnak, vitézi tornája a géniuszoknak, valami csodás, örökkévaló vágyódás az új, a hatalmas, a megfoghatatlan után, a melyet élő alakba, szívet és lelket gyönyörködtető formákba öltöztet az író, a művész, vagy akár a tudományok páncélos lovagja, aki maga is művész. Alakítója, öntudatra ébresztője a természet nagy képleteiben élő világszellemnek.

A civilizáció két nagy erő-emeltyűje tehát a tudós és a poeta. Az ő vállalkon nyugszik a kultura egész épülete, mindaz, ami a földön emberi alkotás, szóval a történelemnek szerzett tulajdona. Ha a két erő harmónikus egységben munkál közre, akkor nagy és tökéletes eredmények születnek, de ha a művészi zseni és a tudományos gondolkodó nem értik meg egymást s a művészet nem szívja fel a tudomány igazságait, akkor létre jönnek az emberi szellemnek azok a fozák, hőbortos és revolúciós korszakai, a melyek sokszor veszélyeztették már a nélkülözhetetlen kulturális egyensúlyt, mely minden haladásnak legfőbb biztosítéka.

Bámulatlan rendszerességgel váltakoznak a népek életében az alkotás harmóniájának és diszharmóniájának korszakai. Megfogjuk állapítani, hogy a magyar szellemi fejlődés mai állapota egy különös átmenet a szeretlen diszharmóniából egy magasabb harmóniába, amikor maga a tudomány és művészet (ennek a két fogalomnak a mi saját viszonyaink miatt alább más értelmet és jelentőséget kell adnunk) nemcsak megértik, hanem ki is egészítik egymást.

Ez az eljövendő periódus lesz a nemzeti teremtés korszaka. A rég várt, a messiásos idő, amelynek eddig csak hírnökei, kóbor lantosai akadtak, akik talán bevilágítottak egy-egy századot dícsőségükkel, ragyogásuk azonban mégsem intenzív, áldást hozó fényforrás, lángjuk jóformán ellobogott, tűzük kiégett, piros északi fény. A nagyok, az igazak, a világraszóló eszmékkel teljesekek csak most jönnek, hozza őket az idő, a kor, hozza őket a saját erejük, hozza a harmónia.

Osupa forrongás, befejezetlen alakulás, félbemaradt kezdet ma az egész magyar élet. Nincsenek korrekciók, befejezett egészek. Se művészetben, se tudományban, se politikában, se irodalomban. Mintha mindenki mindent akarna és senki se tudna semmit. Ez csak látszat. Az erők nyers tömegéből még nem váltak ki a vezetésre hivatottak, az egyéniségek, még nem jött el a magyar géniusz szent karácsonya, de égnek már az új szellem őrüzei s kidugták apró csillagfejük az ég kárpitja mögül a jövendőnek,

az újnak hozsannát hirdető seregek.

Ős, vad turáni melódiák zengenek bele állandóan a mai nemzedék fülébe. A lelki atavizmus jelei ütözkönek ki minden megnyilatkozáson s ezer egyenéhány esztendőnek büszke romjai mögül lassan, észrevétlenül bőlöpődött a verseinkbe, a képeinkbe, az írásainkba a nagy szármata síkság pusztai hangulata. Ereinkben érezzük Tuhtumvér lüszas lüktetését, sziveinket álomkóros mongol szimpátiák gyötrik s egyszerre elfog valami nagy vágyódás a Kelet után.

Mi ez, ha nem annak az érvényesülése bennünk, ami ősi, ami magyar és nemzeti?

De a mi szívünkben egy másik szív is. Ha a Kelet minden álmodásunk oltárköve, szemünk talán épp oly lázas erővel csügg a Nyugat arculatján, mintha onnan akarná leolvasni a nagy ismeretlen hieroglifáit. Ami forrongás, beteges tobzódás, lehetetlen akarás és képtelen törtetés van a magyar glóbuson, az mind a Kelet és Nyugat sajátos összekeveredéséből származik. Ennek a kettőnek kell kibékülnie, a magyar léleknek ez a két őseleme értse meg egymást s akkor felvirradt a mi diadalunk napja is. Erre a harmóniára szomjazunk, így akarunk megigazulni!

Művészet és Tudomány, ihlet és belátás Kelet és Nyugat! Két örök szimbólum az emberi haladás déli és északi sarka. Ime a két pólus, mely eléri egymást s nem epad hasztalan, mint a Heine fenyője a déli izzó homokján álmodó palma után. Ha a magyar szellemben kialakul végre a keleti varázslat és a nyugati öntudatosság nemes harmóniája, akkor elkövetkezik végre a nemzeti teremtés igazi korszaka.

Minden jogunk és feltételünk megvan ahhoz, hogy a tudományban, irodalomban és művészetben kívánjuk a nemzeti teljeséget. Hogy azt, amit Petőfi és Arany csak igéretképpen nyújtottak felénk, egy hatalmas fejlődés stílusában kidolgozva, az egész emberiség közkincsévé tegyük. Nekünk a Kemény Zsigmondok szellemére van szükségünk, erre az európai magyar lélekre, mely Ibsennel és Anatole Franceval érez, de kéjes gyönyörrel rezdül meg, ha mongol puszták szelloje simogatja meg. Vannak ilyen magyar lelkek. Ők maguk a jövő és az egész nemzeti teremtés. Belőlük fakad az új világ, általuk születik meg a harmónia, az ő hitük világosítja meg tévelygéseinket.

Hogy kik ezek az európai magyar mongol lelkek? Van nevük, de minék a név ott, ahol az erők színjátéka folyik. Nekünk elég a tudat, hogy élnek és alkotnak s velük van a magyar géniusz minden szeretete és odaadása.

Gyönyörűséggel szemlélem, hogy hová fejlődött a magyar psiche. Oda Nietzsche, Leopardi, Tolsztoj, Hauptmann, Zola, Wilde, Dosztojevskij, Schopenhauer, Häckel, Buch-

ner, Renan, Mark és Jézus Krisztus mellé. Tud szárnyalni, elmélyedni, látja a világot, kontaktusban áll a mindenséget fentartó erővel, van hite, de van szkepszise is és mindezek felül csodás fejlődésképesége. Nagy kincs, a jókedvű istenek ajándéka, elpusztíthatatlan örökség. Csak élni tudjon vele. Csak az energiáit őrizze meg modernül tisztán, nemzetien, akkor a ma rapszodiáiból holnap már világot rengető kulturszimfónia lesz.

Városi közgyűlés.

— A költségvetés tárgyalása. —

Összehasonlítva a multkori városi közgyűlés népességével a f. hó 22-én megtartott közgyűlés néptelenségére mondható. Hja, de akkor választás volt és a választás a magyar nép vérében van. A tanács huza-balasztotta a gyűlés megnyitását, mert 3 óra-
kor 10 képviselő odöngölt a teremben. Egyenyed négykor bevonult a tanács és megkezdődött a költségvetés tárgyalása. Lengyel Lajos főjegyző felolvasta a tanács javaslatát és kéri a közgyűlést, hogy adja meg a tanácsnak a felhatalmazást, hogy a város ügyeit a tavalyi költségvetés szerint vezethesse mindaddig, míg az új költségvetés jóvá nem hagyatik. Az 1909-ik évre szóló költségvetés az idén nagyot késétt, még pedig a villamos ügy miatt. Felszólalás kevés történt. Minthogy a képviselőtestület elernyedt volna. Éppen a nyugtalan óriások hiányoztak, tehát a képviselőtestület legifjabb tagjai. Első felszólalónak jelentkezett

Ujváry Géza: kéri a tanácsot, hogy a költségvetés tárgyalását máskor rendezze időben beosássa a képviselőtestület elé, hogy ha megfeljebbzik is, a város azért ne kerüljön exlex elé. Azután több kanizsai háztulajdonos nevében szóvá teszi, hogy a pócegdör tisztításáért a régi 3 K helyett most 5 K-t szed a tisztító.

A takarékpénztárakban levő betéteket illetőleg kérde, hogy miért szerepelnek azok mindössze 3%-os kamattal.

A mezőőrök illetményeit 16%-os pótdóról felemelték 20%-ra. Ezt a kiszagdák fizetik anélkül, hogy ők rendelkezhetnének a mezőőrrel. Azt ajánlja, hogy ebben a dologban a régi uzust állítsák vissza. Fogadják maguk a kisbirtokosok a mezőört. A mezőrendőri biraskogás különben is igen rossz.

Azután indítványozza, hogy az adótsízt fizetését emeljék fel 1600 K-ra. Azt hitte, hogy a terek, utak és utcák rendezésére felvett 18.000 K fejében igazán tökéletes tisztogatást kapunk. Sajnos, családott: a város két terét, két utcáját tisztítják, a többi a jó Istenre bizzák. A házak előtt mindenütt tisztogatnak a háztulajdonosok, de ahhoz, hogy az utca tulsó sorára lehessen menni, meg kell kerülni a fél utcát. Ők is fizetnek pótdadót épügy, mint a város közepén lakók, mégis nyakig gázolnak a sárban. A piacon a kiskanizsai asszonyok bent ülnek a hóban, a vevő közönségnek szintén a hóban kell járni. Az utcai átjárókat a város nem tisztíttatja. Mindenütt tisztaság van, csak a közjárdán nincs. A költségvetést elfogadja, mert el kell fogadni, hisz kevesebb a pótdadó. Mert ha már úgy sem kapunk semmit, legalább ne járjunk sokkal hozzá.

A VI. rovat 70. tételénél fel van véve a plébánia, izr. hitközség, evang. és ágostai felekezet járandósága. Miután a kath. egyház oly szerencsés

helyzetben van, hogy ilyen járandóságra nincs ráutalva, arra kéri a képviselőtestületet, hogy a helyett a templomépítésre évente 2500 K-t állítsanak be a költségvetésbe. (Közbeküldések: „Hisz benne van 2400 K) De minden évben kellene... (Minden évben.) Hol van? (126 tétel) Bocsnátot kérek, azt nem tudtam.

Arra kéri aztán a képviselőtestületet, hogy II. Rákóczy Ferenc arképpét festessék meg a képviselőtestületi terem számára.

A VI. és VII. kerület községi utjaira áttérve csodálattal konstatálja, hogy azokra nincs egy krajcár sem felvéve. Igen szerencsés időjárás lehet arra felé, hogy az utak nem romlanak. Helytelen dolog, hogy az utak egy részének rendben tartására 18,000 K-t fordítanak, a másik részére semmit sem. Ne legyenek a VI. és VII. kerület polgárai sem mostoha gyermekek

Ma a kormány azon van, hogy az eladósodott városok terhén könnyítsen. Ő csak azt tartja azonban egészséges dolognak, ha a terheiket magunk bírjuk viselni. Jövedelmi forrás után kell nézni. Köztudomású dolog, hogy a katonai javaslatok most lesznek majd előterjesztve és rendezve s a magyar királyi honvédség tűzérőjét kap. Már most idejében írjon fel tehát a város a miniszteriumhoz, hogy mikor felállítják a honvédtűzérőket. Nagykanizsa kapjon egy ezredet. Ez évente legalább fél milliót jelent, mert a katonák mind itt hagyja a pénzt. Indítványát megögegyezzen a képviselőtestület figyelmébe ajánlja.

Györy László nem tartja az utolsó indítványt helyesnek, mert mint volt tűzérő tudja, hogy a tűzérő meennyi kárt csinál. A közmunkák ügyében azt kéri, hogy az egészet engedjék meg természetesen leszolgáltatni. A mezőőrök dolgában Ujváry mellé áll.

Blau Ottó örömmel tapasztalja, hogy a város vezetősége az idei költségvetésben a terek és utcák rendezésére tekintélyes összeget vett fel. Ez haladást jelent. Az évtizedes mulasztást ugyan nem lehet egy-két év alatt pótolni, de már is szükségesnek tartja, hogy a tanács figyelmét felhívja néhány sürgősen pótolandó hiányra. Így a Zrínyi Miklós-utcai és Kazinczy-utcai iskolákon kívül ahol sincs az iskolák és óvodák előtt korlát, amely a járdát a kocsiaktól megvédelmezné.

Villányi Henrik dr. néhány megjegyzést kíván tenni, ámbar — úgy mond — meg van győződve, hogy felszólalásának kevés fogantatja lesz. A rendőrség létszámának szaporítása az ügy, a melyet évről-évre sürget. Nagykanizsán összesen 30 rendőr van, ezek közül többen nem teljesítenek rendőri szolgálatot. Ennyi rendőr ilyen nagy területen fekvő városban kevés. Ilyenformán a rendőrség a ráháruló kötelezettséget nem teljesítheti. Amint értesült, szó volt arról, hogy fokozatosan szaporítják a létszámot két-két emberrel, de nem tudja, miért maradt ez el. Indítványozza, hogy 1540 K-t mint két rendőr illetményét állítsanak be az 1909. évi költségvetésbe. A közutakat fenntartására az idén 900 K-val többet fordítunk. Ez indokolt dolog, mert eddig ugyanis kevesebbet fordítottunk, mint kellett volna. Az utak rendbentartására 18,000 K van felvéve. A kettő között szoros junktim áll fenn. Ha nincs közút, nem lehet öntözni és seperni sem. A nagy forgalmi Csengery és Kazinczy-utcaikat tavaly augusztusban sem locsolhatták kellőképen. Célszerű volna tehát a Csengery-ut vége felé például egy mély furású kutat felállítani. Mindezeket nem indítványképpen hozza fel, csak a tanács figyelmébe ajánlja, hogy a jövő évi költségvetésben ezekről intézkedjék.

Elek Ernő konstatálja, hogy évek sora óta tetemes összeget áldozunk kulturális és humanitárius célokra, de csak olyanokra, amelyeket a közszükséglet hozott magával. Ha ezekre a város nem áldozott volna, ugyanis kötelezték volna rá. Felszólalásának célja, hogy a figyelmet felhívja olyan kulturális és humanitárius intézményekre, amelyeket nem ír elő a mindenkori kormányhatóságok rendelete, hanem amelyre büszkén mutathatunk majd.

Takarékpénztárban vannak letéve azok az összegek, melyek arra a célra szolgálnak, hogy maradó becsű és jellegű intézményeket létesítsünk. Van aztán még közhasznú célokra szolgáló alapunk is. Ebből 600 K járul egy árvaház megteremtésének költségeihez. Azután az árvaház alapra 800 K van felvéve. Tehát összesen 1400 K-val szolgáljuk ezt a célt. Viszont azonban az állandó szegényház alapra 400 K van felvéve összesen. Szegényházunk már van, de jobb róla nem is beszélni. Ha elmaradt-ságunkat nem akarjuk bizonyítani, előbb-utóbb gondoskodni kell szegényeink tisztességes elhelyezéséről és tisztességes módon való megélhetési viszonyaik megteremtéséről. Epügy szükséges az árvaháznak mieelőbbi megteremtése. Ha a szegényház alapra 400 K-t veszünk csak fel, akkor időtlen idők kellene ahhoz, hogy meg is legyen. Vétessék fel a szegényházi alapra az erdei vadászat bérösszege 960 K illetve kikerekítve 1000 K; így lehet még szegényház belátható időben.

A polgármester a 3% kamatozást illetőleg azt a felvilágosítást adja, hogy a betétek tényleg 4.5%-ot kamatoznak, de 1.5% a tőkéhez csatolattik. A mezőőrök fizetésrendezésénél az a cél vezérelte, hogy tisztességesebb fizetésért alkalmasabb embereket kapjon. A törvény rendelkezése szerint a mezőőrök a város polgármestere alkalmazza. Ő azonban mindenkor meghallgatta a érdekelt gazdákat és az ő javaslatuk alapján alkalmazza a mezőőrt.

A bíraskodás kritizálása nem tartozik ide. A bírótól lehet feljebbzeni, ha valaki nincs megelégedve az ítélettel. Persze a bíró nem hoz mindig a panaszos kedve szerinti ítéletet.

II. Rákóczy Ferenc arképpének megfestésére és a tűzérőre vonatkozó indítvány elintézhető itt. Elek indítványára vonatkozólag megjegyzi, hogy ha külön határozattal történik az összeg felemelése, akkor a kivetendő pótdadó százaléka megállapításánál okoz zavart. A 400 K-nak 1000 K-ra való felemelése essék inkább az előre nem látható, vagy átmeneti kiadások tételének rovására. Villányinak a rendőrlétszám felemelésének kérdésével csak hálára kötelezi a hatóságot és a városi tanácsot. Erről az ügyről főkapitány ur előterjesztése alapján a pénzügyi bizottság véleménye már meg van. Előbb azonban a szervezési szabályrendeletet kell módosítani. Azután majd gondoskodnak fedezetről is. A kutra nézve, ami az anyagi erőket szerint lehetséges, megteszik. A kezük meg van kötve, csak a költségvetésben megadott határvonalig mehetnek. Szavazás alá bocsátják a költségvetést, Ujváry és Elek indítványával. A közgyűlés azt egyhangulag elfogadta.

Elfogadott az alispáni rendelet értelmében módosított szabályrendelet a marhalevel kezeléséről. A városi közkórház gondnoksága és irnoka egyenesen a belügyminiszterhez fordult kérvénnyel drágasági pótlék iránt. A miniszteriumtól az alispán utján a váreshoz került a kérvény, melyet a képviselőtestület azzal utasított el, hogy a gondnok már 300 koronát, az irnok pedig 240 koronát kapott ily címen amit most állandóan lakbérül élveznek.

Névszerinti szavazással egyhangulag elfogadta a képviselőtestület a tanácsnak abbéli javaslatát, hogy a város megveszi Neusiedler Antal dr. pécsi tábla bírónak a Zrínyi Miklós-utca 55 sz. alatti telkét és házat város rendezés céljából 17 ezer koronáért, amit a kisajátítási alapról fizetnek; illetőleg a nagy kölcsönből, ahova törlesztésül a házbér jövődelmet utalni fogják. Egy szavazással jóváhagyták a József fbg. uton levő 600 m² területnek Benceköves Gábor részére történt eladását 6 K-ért négyzögölenként. Nagykanizsa illetősége megállapította Sattler Dávidnak és Farkas Györgynek. A gyűlés 5 óra előtt végződött.

A „ZALAI KÖZLÖNY”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Nádor-utca 7. sz. alatt van.

Az iparkamara közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A soproni kereskedelmi és iparkamara 19-én tartotta meg az évi első rendes közgyűlését, Ullein József elnöke alatt. A közgyűlésből a vas és zalamegyei kiltagok majdnem kivétel nélkül otthon maradtak.

Ullein elnök megnyitójában megleghangu emlékezést mondott Szabó Kálmánról, a debreceni kamara nemrég elhunyt érdemes elnökéről.

Ezután Spiegel Szigfrid alelnök sürgős indítvány alakjában a kamara elé terjesztette a borkereskedőknek az új bortörvény végrehajtása tárgyában kibocsátott földmívelésügyi miniszteri rendelet okozta sérelmeit, melyek dolgában a kamara fölterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

A napirend tárgyai közül a következőket említjük meg: A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a kamara folyó évi költségvetését. E szerint az iparkamarai illetékek kulcsa ez évben is változatlanul három százalékos marad.

Az egyenként 100 korona pénzádományból és diszoklevélből álló munkásjutalmi díjakat itélték oda köztük Gajner Károly munkásnak, aki Zámolt Kálmán cipésmesternél dolgozik. A jutalmakat a kamara elnöke január és február hónapok folyamán fogja az munkások lakóhelyén kiosztani.

A kereskedelmi miniszter a kamarának azt a kívánását, hogy a szomszédos vármegyénk határain belül váltott telefon beszélgetések díja két koronáról leszállítassék általánosságban nem teljesítheti, de hajlandó ily irányú konkrét javaslatokat tárgyalás alá vonni és a díjmérséklést a lehetőséghez képest engedélyezni. A kamara tehát kiltagjait fogja ily irányú javaslatok tételére felhívni. Találónan mutattak rá, hogy Sopron város a szabályrendelet óta semmi oly tekintetben sem fejlődött, mely a kávéházak számának a szaporítását igazolná.

A képviselőházban most tárgyalta adóreform-javaslatok ellen folytatott mozgalmat ismertető elnöki jelentés után Spiegel Szigfrid alelnök indítványára elhatározta a kamara, hogy táviratban kéri föl a kereskedelmi minisztert a fenyegetett kereskedelmi és ipari érdekek védelmére, egyidejűleg pedig körlevelet intéz kerülete országgyűlési képviselőihez, hogy a kereskedelemre és iparra sérelmes adókulcs ellen szólaljanak föl.

Pacea község, valamint Szentkereszt és Szentlóna országos vásárai helypénzének a fölemelését a kamara ellenzi.

Klosovszky Ernő Párisban időző zalaegerszegi gépészmérnöknek tanulmányai megkönnyítésére háromszáz koronát szavazott meg.

Pásztory

élővirág nagykereskedő.

10

Telefon 57—93.

Csokor- és koszorukötésért az országban a legtöbb díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-ut 3. (Nemzeti Színház.)

Képes árjegyzék díjtalan. — Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

MILKA SUCHARD

Csak

alpesi tej
kakao
és cukorból áll

Páratlan
különlegesség.

PESTI MAGYAR Kereskedelmi Bank

Részvénytőke ALAPÍTOTT Tartalékalap
42 millió korona. 1841. ÉVBEN. 51 millió korona.

Nagykanizsai fiókja

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskőkre

valamint

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 1/9—12-ig,
D. u. 1/3—6-ig

Betétek, avagy kivétel a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizetőlapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. ○ ○

HIREK.

Emlékeztető naptár.

- Január 30. A nagykanizsai D. V. fűtőházi kézművesek dal-körének műkedvelői előadása.
- Február 1. A nagykanizsai ker. jót. Nőegylet álarcos bálja.
2. A Neptakarekpénztár r. t. Nagykanizsa közgyűlése.
3. Nagykanizsa város és járás' gazdakör közgyűlése d. e. 10 órakor a városház tanácsstermében.
6. A József kir. herceg sza. atorium egyesület pik-nije a Polgári Egylet termében.
7. A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Nagykanizsa közgyűlése.
13. A Kotori takarékpénztár közgyűlése.
14. Jogászbíró Nagykanizsán a Gyermekevédelem bizottság' céljaira.
14. A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése.
20. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyesületének estélye.
- Március 1—7. Fősorozás.

— Közigazgatási tisztviselők lajstroma.

A „Vármegye” c. lap most megjelent száma közli a közigazgatási tisztviselők szolgálati idő szerint összeállított névsort. A belügyminiszter ugyanis egy statusba foglalta a szolgabírói és jegyzői kart E lajstromban Dienes Sándor a nagykanizsai járás szolgabírája az 55-ik, míg a zalamegyei szolgabírák között az első Különösnek tartjuk, hogy mindamellett a most trespádban levő tapolcai és fűtőházi főbírói állásra Dienes Sándor mellőzésével Karácsonyi Kálmán (80. szám), Farkas István (245) és Langer István (340) jelöltettek. Az ilyen érthetetlen mellőzések keserítik el a tisztviselőt és döntik apátiába hivatala iránt, míg az egyének nem szoktak nagy buzgalmat kifejteni hivatalukban. Minek is?

— Zalavármegye közönségének Zalavármegye alispáni hivatala közli velünk, hogy a kereskedelemügyi miniszter Franz Lajos és fia nagykanizsai cégnek a tervezett csurgó-ihárosberényi h. 6. vasút Ihárosberény állomásától Pogányzentpéter és Bagota községek érintésével a cs. kir. szab. délisavut Nagykanizsa állomásáig, valamint Ihárosberénytől Antalfu, Inke, Nemesdél és Miháld községek érintésével ugyancsak a cs. kir. szab. déli-vasut vonalához Szentjakab községnek leendő csatlakozással vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemi helyi érdekű vasut-vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta, miről a közönséget oly felhívással értesíti hogy nevezett előmunkálati engedélyt vagy megbízottjait e működéseiknél a netán szükséges hatósági támogatásban részesítse.

— Kevés a felolvasás. Az idén nagyon lassan indul meg a felolvasások ciklusai Az Irodalmi és Művészeti Kör, mely eddig ciklusos felolvasásai-

val mindig elől járt, még ez ideig programot sem adott. Ha ezek a felolvasások elmaradnak, aligha nem nagy hiányt fogja érezni közönségünk.

— Halálozás. Szell János nyugalmazott zalabéri plébános, aranymisés pap, 89 éves korában elhunyt. A barátságos öreg ur Keszthelyen élt nyugdíjban, ahol szívélyes modorával sok tisztelőt szerzett.

— Önkéntesek figyelmébe. Az önkéntesre jogosított hadköteleseket figyelmezteti a katonai ügyosztály, hogy önkéntességre célzó kérvényeiket minél előbb nyújtsák be, nehogy a késedelem miatt a joguk gyakorolásában akadályozva legyenek.

— Gyűlés. A helybeli kereskedelmi alkalmazottak tegnap a Szarvas szálló termében gyűlést tartottak a következő tárgysorozattal: 1. A keresk alkalmazottak helyzete 2. Miért szükséges a szervezkedés. 3. A teljes vasárnapi 36 órai munkaszünet. Érdekes megemlíteni, hogy a kapitánysághoz beadott bejelentés nemcsak segédek, hanem keresk. cégek is aláírták.

— A vendévidéki iskolák. A vendévidéki magasság sziklaváraitól, az iskolákról szomorú adatokat közöl a Magyar Paizs Adriáné köz-égben 2 tanító tanít 246 gyermeket. Ő bisztricen 1 t. 81 gy. Bagonyán 3 t. 226 gy., Deklezióban 1 t. 120 gy., Gumilicán 1 t. 112 gy., Lippán 1 t. 106 gy., Épáhócon 1 t. 119 gy., Nagypalánán 1 t. 156 gy., Tuskeszeren 1 t. 132 gyermeket. Ilyen az arány a 2—3 tanítós iskolában is. Négy tanítója csak Turisichá-nak van itt is 472 gyermekből 1 tanítóra 118 tanuló jut. Lehet-e ezek után a tanítótól az iskolába csak a minimális eredményt is megkívánni. Ilyen alapon a tanítósgot vad nem érheti, hanem szerencsétlen pénzűgyi viszonyainkat, melyek tantermek és tanítók szaporítását meghiúsítják

— Gazdák figyelmébe! Tekintettel az idő előrehaladt voltára, figyelmeztetjük a t. gazdaközönséget, hogy a „Patria” nagykanizsai pótkávégyárral a katángyökér (cichoria) termelésére a szerződések már kötöttek. — Tapasztalt gazdák nyilatkozatai szerint a kántorgyökér okserű miveltés esetében az egyéb gazdasági növényeknél sokkal jövedelmezőbb termelési ágat képez. A termelés módjának ismerettség és főbb szabályait tárgyzó utmutatással a „Patria” pótkávégyár szívesen szolgál, ajánlatos tehát a gyárral mielőbb érintkezésbe lépni.

— Gyilkosság a kiskanizsai erdőben. Pénteken d. u. 4 órakor a kiskanizsai rendőrközlő-nítmény telefonon értesítette a rendőrséget, hogy Lakatos Györgyöt igazabban Horváth Antal cigányt a kiskanizsai véderdőben meggyilkolta Kolompár József récei cigány. A rendőrség a v. orvossal a helyszínen kiszállott és megállapította a halált A két cigány előzőleg egy koresmában borozgatott, azután tértek Lakatos sátrába. Itt valami lopás ügy miatt dulakodás támadt közöttük, melynek hevében Kolompár úgy megszúrta Lakatos, hogy rövid kiulódás után meghalt. A rendőrség értesítette az esetről a nagykanizsai csendőrséget és felhívta, hogy a megszökött Kolompár Józsefet anyjával K. Terézszel együtt ki felbujtó volt, tartóztassa le. A gyilkost és anyját sikerült jőkor elfogni és most az ügyészégi börtönben várják a büntetést.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is könnyen le lehet gyógyítani, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálób, mint a közönséges csukamájolaj.

Az Emulsió vázár lásnál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halas — kerjük figyelni a leírás 7.111. sz.

Egy eredeti üveg ára 2—K. 50 fillér Kapható minden gyógytában.

i — Ezerháromszáz nyul. Nagy feltűnést keltett mikor szombaton 13 urasági kocsi megrakva nyulakkal a Csengeri-uton végigrobogott a vasúthoz. Ezt a nagy nyulbalkát az a vadászat okozta, melyet báró Inkey József, orsz. képviselő IhárosBerényben főúri vendégei tiszteletére rendezett. A nyulakat Csáktornayra szállították Strachia vadkereskedőnek.

— Az itáliai szerencsétlenekért. A mult héten megyei értekezlet Zalaegerszegen az itáliai földrendéstől sújtott szerencsétlenek segélyezése tárgyában. A gyűjtés e célra már megindult. Városunkben is sok ilyen gyűjtő iv van. Az összegyűlt pénz 20%-a ajkai bányai szerencsétlenségűl hátramaradt özvegyeknek és árvaaknak segélyezésére fordítatik. Vécsey Zsigmond, Nagykanizsa polgármestere ugyan e tárgyban holnap kedden d. u. 3 órára értekezletet hívott össze.

— Lövöldözés. Egy osztrák tartományi fővárosban történt, hogy este holdvilágos éjjel valamely nagyon félték diák a promenádra ment sétálni és mivel bátor nem volt, magával vitte a revolverjét. Az ügyetlen azonban a revolvert kiejtette zsebéből és az a földre hulva esült. A durranás hallatára hallatára két policej bevitte a megdondolai az ifjut, gazolásra szólította fel és elnyomta 10 K erejűj. Nagykanizsa városában megtörtént már, hogy ujság-író a kávéház terraszán nagyon ügyetlenül bánt a revolverrel (a mi nem mindennapi dolog) és azt a közönség ijedelmeire elstította. Hogy pedig ma már tárcumutatságra járnak felfegyverkezve, arra talán példát a lovagkorszakban se találunk. Es mégis ez az eset is megtörtént, hogy valaki rózsás jó kedvében a meunyezetet képzelte förtelmes ellenfélnek és azon lőt lyukat. Hogy minek öröme arrol sikerült biztos adatokat szereznii, de arról sines tudomásunk, hogy a rendőrség ilyen alkalommal szokott-e folyamatba tenni eljárást?

A legjobb kutya-kalács volt és marad a

Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg bérmentve 3-20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3-50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

Fattinger's Patent Hundskuchen und

Geßelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Egy virágzó gyár.

Kis iparból, nagy ipar.

A helybeli Kőlesey-utcai lakosokat napjában többször figyelmezteti egy gyár sipja az elhaladt időre. Ez a gyár a Kőlesey-utczában Mayer Károly vegyi ruhatisztító és festő gyára Szinte iparosiskolai tanulók olvaskönyvébe illő példa, hogy a szakértelem, a szorgalmas munka, miként törí magát keresztül minden akadályon is, hogyan kíséri áldás és szerencse a becsületes ipart. Mayer Károly ezelőtt 12 évvel telepedett le városunkban a modern iparosnak minden jó tulajdonságaival, de kellő tőke nélkül. De nem esett kétségbe. Kis alappal, de nagy szorgalommal és iparának alapos ismeretével kezdte munkáját. Lassan ment a bizalom megszerzése, nehezen szokott hozzá a kanizsai közönség, hogy tisztítandó férfi és női ruháját, női pipere cikkei, csipkét ne a fővárosba, vagy pláne, hogy ne Bécsbe küldje tisztítani plisszirozni, guirorozni Mert hát mi jó magyarok mindig a külföld inádoi voltunk. Hanem aki egyszer Mayer Károlyt bizta meg ilyen munkával, az nemcsak hogy teljesen meg volt azzal elégedve hanem be kellett látnia hogy míg a fővárosban sem kap ennél szebb munkát addig itthon tetemesebben ocsóbban jut a kifogástalan munkához.

A Mayer felé fordult bizalom lassankint nagy mérvet öltött; kezdett terjeszkedni egy szoba helyett kettő, három, négy, volt elfoglalva a munka számára. A takarékos iparos üzembeiktetésre használta megtakarított pénzét, mert tudta, hogy az bőven meghozza a kamatokat. A vegyi tisztításhoz szükséges különböző gépeket, eszközöket szerzett be. Így lett a kis iparból nagy ipar, a kézi iparból gyári ipar. És hogy gyárhelyiségében semmi se legyen előtte ismeretlen, szorgalmas tanulással oda vitte, hogy gépvezetői vizsgát is tett.

Most a gyár már saját telkén két épületet foglal el olyan modern berendezéssel, amilyennel csak a nagyvárosi hasonló gyárak vannak felszerelve. Sőt egy saját találmányú kefélgépet szerkesztett és használ, melyre szabadalmat fog kérni. Ez a kőrforgó elmés kefélgép nem a dörzsoló-sel, hanem a nagy légvonattal a legalaposabban megtisztítja a ruhát minden szennytől amit a benzin még benne hagyott. Ez az oka, hogy az ő gyárában tisztított ruhákra a foltok nem verődnek ki újra.

Érdekes a megtekintésre a festőszhez szolgáló hatalmas üstök, a gőzvasaló, az óriási vörösrézből készült és horgonyozott vasalódót, a szárítógép, a festő laboratórium, a különálló benzinterem, a csomagoló és expediálós terem. A gyárban állandóan 10-en dolgoznak, de már kényseritve lesz a munkások számát szaporítani, mert nemcsak Nagykanizsa város közönsége halmozza el munkával, hanem a Dunántul minden vidékéről érkeznek hozzá megbízások, sőt érdekessé tartjuk megemlíteni, hogy a fővárosból is.

Mayer Károly példája tanulsággal szolgálhat arra nézve, hogy kivált nálunk, hol az ipar fellendülben van, hol a kisiparost az állam támogatja, szakértelem, szorgalom és takarékosággal tisztas kenyeret és polgártársainak megbecsülését könnyen megszerzheti magának.

KÖZGAZDASÁG.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár 1908. évi mérlege.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. Nagykanizsa az elmúlt héten tette közzé az 1908. évi mérlegét, mely 98,696 K tiszta nyereséggel zárult. (1907. évben 90,560 K) A mérlegben természetesen már az 1 millió korona részvénytőke szerepel. Az elmúlt üzletévben azonban csak 500,000 K vett részt a vállalkozásban, miután a tőkeemelés december 10-én történt. A mérleg részletes adatai a következők:

Mérleg számla V a g y o n: Pénzkészlet 65,151, Osztrák magyar bank girószámla 57,878, váltók 1.834,519, jelzálogkölcsonök 774,194, törlesztéss jelzálogkölcsonök 1.394,622, ingatlan birtokvételár hátralékok 25,852, előleg értékpapírokra 18,540, adások 428,044, Kardos Sándor és társa (kefégyár) betétitársaságnál részesedés 20,000, értékpapírok 681,992, ingatlanok parcellázásra szavatosság mellett 404,942, kintlevő kamatok 26,397. — T e h e r: Részvénytőke 1.000,000 (1908. dec. 10-ig 500,000. 1908. dec. 10-én emelés 500,000) tartalékalap 337,949, külön tartalékalap 30,000, nyugdíjalap 42,163, betétek 3.251,885, hitelezők 20,387, visszleszámitolt váltók 607,229, átruházott jelzálogkölcsonök 312,034, átmeneti kamatok (1909. évre) 31,472, fel nem vett osztalékok 316, nyereség 98,696.

Az intézet mérlege valóban szép fejlődésről tesz tanúságot.

Tizenkétévi fennállása alatt 3.251,885 korona betétet gyűjtött. Eme tétel K 108,574 emelkedést mutat az 1907. évvel szemben. Emelkedett az intézet váltótárcája mintegy 400,000 koronával, ellenben csökkentette jelzálogkölcson kihelyezését cca 100,000 koronával, ami a mérleg mobilitását szépen emelte. A visszleszámitolást 170,000 K apasztották. A mérleget nagyon kedvezően fogadták. Az igazgatóság február 7-ére hiya össze a rendes közgyűlést.

A Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán lapunk mai számában teszi közzé harmadik évi mérlegét, mely adataiból látjuk, hogy a fiatal intézet váltótárcája 249,963, betétje 68,355, kezizálogüzleti kölcson állománya 5.468 koronával emelkedett. Az intézet két és felévi fennállás után a 400,000 korona részvénytőke mellett 23,000 korona rendes és 3000 korona külön tartalékalapot létesített. Az intézet 23 korona osztalék kifizetését fogja javasolni a közgyűlésnek, ami a részvénytőke 4% kamatoztatásának felel meg. A közgyűlés napja február 2-ika.

A Nagykanizsai Takarékpénztár megyénk legrégebbi jónévtű intézete február 14-én tartja közgyűlést. Mint értesültünk, az igazgatóság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a jelenlegi 1 millió kor. részvénytőke 1.250,000 koronára emeltessek. A kibocsátás, értesülésünk szerint, 1800 korona árfolyamon történik, melyből 250 ezer korona a részvénytőkéhez lesz csatolva, míg a fennmaradó 200,000 koronát a tartalékalap dotálására fordítják. Minden négy régi részvény alapján egy új ezer korona névértékű részvény szerezhető. A kibocsátás bírért a részvényesek nagy színpatiával fogadták. Szinte felesleges az a kijelentés: hogy a tőkeemelés sikere bizonyos. Garautálja ezt a gondos szakszertű vezetés, mellyel az intézetet Ujnépi Elek Lipót elnök és Tripammer Gyula ügyvezető igazgató vezetik.

Az intézet 1908. évi mérlegét ma még újnes módunkban ismertetni. Mint hírlik az egyes üzletágak szépen fejlődtek.

MULATSÁG.

Diák-hangverseny. A kereskedő pályára készülő ifjak mutatták be f hó 23-án a Kaszinó dísztermében a zene és szavaltat iránt való kedvüket és tehetségüket. A felsőkör-kereskedelmi iskola ifjusága hangversenyt rendezett. A közönség teljesen megtöltötte a termet és már uspokkal a koncert előtt minden jegy elfogyott. A közönség nem bírni ment el, hanem buzdítani ezt az elismerésre vágyó ifjuságot és jótékonyágot gyakorolni a szűkölködő tanulókkal. Nagykanizsa közönségének jó szíve megnyilvánul mindenkor, valahányszor érdemes ügyben fordulnak hozzá és ha elzárkózik néha a hivatásos művész előtt, de az ifjuságot nem hagyja cserben. A mulatság krónikása a bemutatott programot it csak a közönség érzelmeivel nézheti és konstatálhatja, hogy Sterneck és Hirschfeld tanárok hivatott zene és ének-tanároknak bizonyultak. Háhn Izidor behizelgő szép hegedőjátékával, Bíró Simon melodramái szavallattal, Spitzer Gyula egy monolog előadásával és Révész János zongorakisérettel nagy tetszést arattak. Aztán táncra pendült az ifjuság, bele nem fáradva hajualig. A lányok díszes táncerejét kaptak.

Jogászbál Nagykanizsán. Tegnap este a Szarvas szálló éttermében városunk jogászi értekezletet tartottak. Az értekezleten elhatározták, hogy a farsangban estélyt rendeznek, melynek tiszta jövedelmét a Nagykanizsán nemrég megalakult gyermek védelmi bizottság céljaira f ják adni. A rendezés kérelmére Oszterhuber László ítéltőlbi bíró az estély rendezés elnöki tisztét elfogadta. Az értekezlet egyuttal kimondta, hogy tekintettel arra, miszerint a rendezendő mulatságnak a főcéja a jótékonyágot, a mulatság nem lesz a szoros értelemben vett bál, hanem csak táncestély. A mulatságot f. évi február hó 13-án tartják meg.

Tisztelettel kérjük vidéki-előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

LEGNAGYOBBSZÜLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLTMILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér

Fő és székhelyénél raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átkozott köhögés! Gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-kört 17.

csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Raik Gyula és Csáktornyán. Pető Jónó gyógyszerárakban.

MEGHIVÓ.

A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizán

1909. évi február hó 2-án délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartja

III. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1908 évről.

2. Az 1908. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség hova fordítása iránti határozat és a felmentvény megadása.

3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.

4. Az intézet hivatalos lapjának kijelölése.

5. 4 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása (Az alapszabályok 28. §-a értelmében kilépnek Dr. Goda Lipót, Dr. Havas Hugó, Rosenberg Richárd és Rotschild Zsigmond, akik újból választhatók).

6. 4 felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Nagykanizsán, 1909. január hó 15-én.

Az igazgatóság.

JEGYZET: Az alapszabályok 17. §-a értelmében, a közgyűlésen azon részvényes bir szavazati joggal, kinek részvénye a közgyűlés napját megelőzőleg három hónappal már nevére iratott s részvényét három nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál felmutatja. — A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

TARTOZIK

Mérleg-számla.

KÖVETEL

	korona		fill.			korona		fill.	
Pénztár			21.194	34	Alaptőke			400.000	—
Szervezési költség	1950	—			Betét			520.361	34
leírás	950	—	1.000	—	Tartalékalap*)			15.610	40
Felszerelés	8.000	—			Külön tartalékalap			3.000	—
leírás	1.000	—	7.000	—	Nyugdíjalap**)			1.861	28
Váltótárca K 896.681 79					Visszleszámított váltók			653.642	72
Jelzálogilag bizt. váltók K 296.666—	1.193.347	79			Átmeneti tételek:				
leírás	4 03	82	1.192.943	97	függő betét kamat adó			1.189	67
Értékpapir:					felügyelő biz. tiszteletdíj			480	—
4000 K u. é. 4%-os m. k. jár. á 91	3.640	—			előre beszedett kamatok			12.832	77
2 db M. pénztézetek közp. hbank					Hitelezők			22.587	57
részv. á 1000 K	2.000	—	5.640	—	Fel nem vett osztalék			80	—
Jelzálog			155.156	78	Egyenleg mint tiszta nyereség				
Osztrák-magyar bank giró			1.571	40	a) áthozat 1907. évről	2.995	98		
Kötvény-kölcsön			6.804	—	b) folyó évi nyereség	27 307	82	30.303	80
Kézizálog			47.029	96					
Postatakarékpénztár			232	07					
Átmenő tételek									
hátralékos kézizálog és egyéb kamat	2.825	15							
előre fizetett visszleszámítási kamat	2 760	05	5.585	20					
Adósok fedezet mellett és pénztézeteknél elhelyezett tőkék			216.610	38					
Főügynökség			360	65					
Különfélék			820	80					
			1.661 949	55				1.661.949	55

*) Folyó évi nyereségből kiegészítve 23.000 K-ra.
**) 3.000 K-ra.

Kelt Nagykanizsán, 1908. december hó 31-én.

Remete Géza s. k. elnök. Dénes Lajos s. k. h. elnök. Rosenberg Richárd s. k. h. elnök. Gellért Henrik s. k. vezértitkár.
Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1909. január hó 5-én.

Dr. Rosenberg Mór s. k. f. elnök. Ötvös Emil s. k. fel. biz. tag. Barta Lajos s. k. fel. biz. tag. Steiner Zsigmond s. k. fel. biz. tag.

MEGHIVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaság

1909. évi február hó 14-én d. e. 10¹/₂ órakor tartandja saját helyiségében

64. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyhez a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése feletti határozathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése tárgyában.
4. Az alapszabályok 3. és 11. §-ainak módosítása.
5. A nyugdíjszabályzat módosítása.
6. A hivatalos közlőny kijelölése.
7. Az alapszabályok 27. §-a szerint sorrendben lévő 4 igazgatósági tag ugymint Aczél Pál, Sartory Oszkár, Práger Béla és Sommer Sándor, valamint a felügyelő-bizottsági tagok helyett újak, esetleg azoknak ismétli megválasztása; és pedig a 4 igazgatósági tagnak 3 évi, a 4 tagból álló felügyelő-bizottságnak 1 évi időtartamra.
8. Netáni indítványok.

JEGYZET: A t. cz. részvényesek figyelmeztetnek, miszerint szavazó-lapjaikat 1909. évi február hó 13-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig az intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.
Megjegyzetjük, hogy az alapszabályok 11-ik §-a szerint szavazati jogot csak az gyakorolhat, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg négy héttel nevére átiratott.

MEGHIVÓ.

A Kotori Takarékpénztár részvénytársaság

tizenhetedik

Rendes Közgyűlését

1909. február hó 7-én d. u. 2 órakor üzlethelyiségében tartandja, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

- 1.) A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.
- 2.) Az évi zármérleg és eredményszámla bemutatása, valamint az osztalék megállapítása.
- 3.) Az igazgatóság és felügyelőség részére a felmentvény megadása.
- 4.) Esetleges indítványok tárgyalása.

„M-i-l-i-t?” — „Papa megengedte! Niaz' valódi Jakobi-féle Anticotin-cigaretthüvelyek fadozban!”

Figyelom! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden dohoz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult közvényénél, oszánál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik

Felölős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, Nádor-utca 7.

Hirdetések díjazás szerint.

A megyei pénzek elhelyezése.

— **Andrássy körrendelete.** —

Nagykanizsa, január 28.

(Saját tudósítónktól.) Minél inkább közeledünk a vármegye februári közgyűléséhez, mely a megyei betétek ügyében határoz, annál nagyobb érdeklődést tapasztalunk a bizottsági tagok körében. Különösen a megyei pénzügyintézetek várják elének érdeklődéssel a döntést, mert ők nagyobb betétösszeget nyerve, működésüket vidékük gazdasági életében jobban kifejthetik. Az intézetek érdeklődése jogos. De érdeklődik az ügy iránt az Országos Központi Hitelszövetkezet is, mely érdeklődés nem annyira jogos, mint inkább érthető. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Zalavármegyének közel három millió betéte van a Központi Hitelszövetkezetnél. Ha tekintetbe vesszük, hogy emez intézetnek egészen mintegy 29 millió betéte van és így a betétnek mintegy 10%-a Zalamegyéé, az érdeklődés valóban érthető. Ez ügyben a következőkről számolhatunk be:

A vármegye múlt évi szeptemberi és decemberi határozata kellemtlenül érintette a Központi Hitelszövetkezetet. Az intézetek nagyobb kamatoztatást ajánlottak, mint amit eddig ők adtak. Ettől nagyon megijedt. Feltette betétét. Ugy értesülünk, beadványt is intézett a megyéhez, melyben 4 $\frac{1}{2}$ %, tiszta kamatoztatást ajánl. A Hitelszövetkezet tehát „konkurál.” Azt hiszem így hívják a versengést kereskedelmi körökben.

A jolekből ítélve az esetről jelentést tettek a pénzügyminiszternek is. Legalább ezt sejteti **Andrássy** belügyminiszter által 1908. december 23-án kiadott körrendelet, melyben „valamely vármegyei és városi törvényhatóság közönségének” többek közt ezt írja:

A pénzügyminisztertől értesült **Andrássy**, hogy a törvényhatóságok a közpénzek elhelyezésénél vagy teljesen mellőzik az Országos Központi Hitelszövetkezetet, vagy a már elhelyezett betétet minden komolyabb ok nélkül visszavonja. A pénzügyminiszter felhívta **Andrássy** belügyminiszter figyelmét, hogy a központi hitelszövetkezet mily teljes mértékben bizalmat keltő intézmény, mely a kisemberek reális hitelviszonyait előmozdítja. A belügyminiszter felhívja a törvényhatóság figyelmét a Központi Hitelszövetkezeteknek támogatására.

A rendelet, természetesen nem ily szűkszavú, mint a mi ismertetésünk. A rendeletet az alispáni hivatal közölte Nagykanizsa város tanácsával is.

A megyénél beavatottak, állítólag tudnak már arról, hogy a februári határozat **Andrássy** leírata következtében nem lesz olyan, minőnek tervezték. Ez a vélemény azonban véleményünk szerint csak kombináció.

A Központi Hitelszövetkezet és a megyei szövetkezetek közötti viszonyról különben újból közöljük egy pénzügyi szakembernek a *Zalai Közlöny* munkatársa előtt tett nyilatkozatát:

A rendelkezésemre álló adatok szerint 1907 évben 22 zalamegyei hitelszövetkezet tartozott a Központi Hitelszövetkezet keretébe. Ez a szám a többi megyékhez viszonyítva nagyon kicsiny. S ha meggondoljuk, hogy e 22 szövetkezetnek csak 5123 tagja volt, úgy arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a Központi Hitelszövetkezetnek nem is nyílhatott alkalma a megyei szövetkezeteket nagyobb összeggel támogatni. Nem szabad felednünk, hogy a szövetkezeti adások többnyire kis összeggel tartoznak. A megyei szövetkezetek nagy támogatástól tehát nem esnek el. Különben ugyanazt a támogatást a megyei intézeteknél is lehet biztosítani.

Érdekes, hogy egyik másik pénzügyintézet 1908. évi igazgatósági jelentése már rózsás színben eseteli a megyei betétek haza hozása következtében beálló változást. Mi hisszük, hogy pénzügyintézeteink reménye teljesül.

A messinai áldozatokért.

— *A nagykanizsai gyűjtés megindult* —

A két egü Szcília felül még egyre érkezőnek világszerte gyászhirek. A csodás szigetország népe romokká vált városai, törmelékévé vált hajlékai helyén siratja a földrengés szazezerüni áldozatát. A hajléktalanokká, koldusokká, földönfutókká vált megmenekültek százezrei pedig nagy tömegekben lépik el az ország belsejébe vezető utakat, hogy nyomorúságos életüknek biztosabb földet érjenek el. Minlen idők egyik legnagyobb szerencsétlensége alkalmából az egész világ egyformán mélyeséges részvétellel tekint a gyászborult Itália felé. A művelt kulturországok mindögyike állami és társadalmi segélyként utak indítja bőséges kincseinek feleslegét hogy enyhítse a szenvedést és a nyomort. És hogy segítségére siessen a meutőknek abban, ami még megmenthető. Ebben a munkában kiveszi a maga részét a szintén sok szenvedésen keresztül ment Magyarország is, ha nem is azokkal a gazdag eszközökkel, mint amilyenekkel a milliárdok hazái tudják ezt tenni, hanem csak a maga szegényes eszközeivel, de a meleg részvét minden bensőséges érzetével.

A magyarországi segélyakció élén a nemzet leghivatottabbjai állanak: Esztergom érseke, a bíboros primás **Vaszary** Kólos, **Wekerle** Sándor miniszterelnök s **Kossuth** Ferenc kereskedelemügyi miniszter. Induljon el a nemzet legjobbjai után az akcióban, vegyen részt a segítés munkájában mindenki, gyűljenek az adományok kinek-kinek tehetsége szerint forintonként, vagy fillérenként, mozduljon meg a részvét nagy érzésében a mi társadalmunk is, hogy majdha az irtózatos szerencsétlenség már csak elmosódó emlékezetünkben fog élni, lelkünkben érezzük

mi is azt a megnyugvást, hogy — amelyet annak enyhítésére fordítottunk — a mi filléreink is letöröltek egy-egy könnyet.

A kedden **Vécsey** Zsigmond polgármester elnöke alatt tartott értekezleten elhatározták, hogy 10 gyűjtővet bocsátanak ki az itáliai földrengés károsultjai részére eszközözendő segélynyújtása céljából. Az így begyűlt pénz 25%-át az ajkai bányászercsétlenség áldozatainak hátramaradt özvegyei, árvái számára fordítják.

A XX. század rabszolgasága.

— *Levél a szerkesztőhöz.* —

Becsés lapunk január 18-iki számában a fenti címmel megjelent cikkre engedje meg tisztelt szerkesztő ur válaszolni. Reám oly benyomást tesz a cikk mintha hölgy írta volna, ki kiakarja irtani a férfi nemet. Pedig hiába a nő, mint gyengébb nem mindig a férfi oltalmát fogja keresni. A nő legyen hűséges, hitves, élettárs, szerető anya, gondos háziasszony. A feminista mozgalom hívei mindig csak azok lesznek, kiket a sors ettől megfosztott. Az a pár elkiseredett leány nem fogja az évszázadok óta fennálló szokásokat megváltoztatni. Az ilyen mozgalomnak, mind a férfiak az okai. Ha minden férfi megnőszülne, mennyivel kevesebb feminista nő lenne a társadalomban.

Az a bizonyos napszámú asszony (a cikk emliti) kinek férje egész heti keresményét elitta és az asszony keresményét is elveszi, „sőt a brutális férj még utlageli” az ilyen alakok, tisztelt Szerkesztő ur, nem a szalónak parketjén ismerkedtek meg. Hitet teszek rá, hogy ebben az „utlagelésben” már leány korban is részesült és mégis hozzá ment feleségül, csakhogy ne legyen kénytelen a feminista mozgalomhoz csatlakozni, vagyis a vén leányok gardájához. Különb széles e Zalamegyében az a hit van elterjedve a nép körében: amely asszonyt az ura meg nem veri, nem is szereti.

Szerkesztő urnak tisztelője

(Budapest.)

Helvey Andorné.

A Zalai Közlöny

egyes száma

az alábbi helyeken kapható:

ifj **Wajdits** József könyvkereskedésében
Deák-tér,

Schwarz és **Tauber** dohánytözsdeben
Kazinczy-utca.

Egyes szám 10 fillér

Villamosügyi városi közgyűlés.

Vegleges döntés febr. 1-én.

Vécsy polgármester tegnap délután 3 óra városi közgyűlést hívott össze, melynek egyetlen tárgya a villamos világítás ügyében tett tanácsi javaslat előterjesztése volt. A gyűlés képe ugyanaz volt, mint a világítás ügyét tárgyaló egyéb gyűléseké már 1¹/₂ év óta. Tömött padosok, sok szónok, a tárgyalóság mögött rejtőzködő azenevelőesség. Az a régóta lappangó terv, hogy a város maga létesítse a világítási telepet, ma konkrét formában alakult ki. Tripammer Gyula képviselő fejtette ki, és hogy a legtöbb képviselő álláspontját képviselte, mutatja a nagy helyeslés, mely beszédét kísérte. Az elv ki van mondva, és ha a város febr. 1-éig egyik ajánlatot sem tartaná érdekeinek megfelelőnek, akkor ez a terv fog testet öltetni. A Mumus bálványát döntötte le Tripammer képviselő és ezzel szolgálatot tett a város ügyének. A tárgyalás folyamán szó volt arról, hogy amint decemberben a Franz cég, úgy most a Siemens cég jutatta a várost kényszerhelyzetbe. A két dolog lényegesen eltér egymástól. A Siemens cég a rövid terminust szükségesnek tartotta, mert másképp ajánlatainak jul. 2-áig nem tudna megfelelni, amint ezt ki is fejtette. A Franz cégnek ilyen üzem felállítási kényszerhelyzete nem volt. Si duo faciunt idem, non est idem.

A főjegyző ismerteti az egész közvilágítási ügy minden fázisát, amit a közönség már ismer leggye lapunkból. A legújabb fordulat az, hogy a Siemens-Schuckert cég irásbelileg öjjelentette a polgármester előtt, hogy ajánlatát csak úgy tartja magára nézve kötelezőnek ha febr. 2-án délig a vállalkozással megbizatik. Bár a terminusnak febr. 15-éig való meghosszabbítására felkérte, a cég erre rá nem állott, tekintve, hogy a Franz cég mindeztideig új ajánlatot nem tett és mert az üzemhez szükséges munkálatokat a kitűzött időre csak úgy tudja elkészíteni. Felhatalmazza azért a bizottságot, hogy ajánlatát a villamosügyi bizottság felbontassa, ami 26-án d. u. meg is történt. Egy vezetékhalozati térkép és szerződés-tervezet volt benne. 2-án délig a városi mérnököt, hogy az előbbi szerződéstől való eltéréseket állítsa össze. Ezek után a tanács javaslata az, hogy febr. 1-ére rendkívüli közgyűlés hívassék össze, melyre a szakértők is meghívandók és a tanács végleges javaslatát előterjeszti. A Siemens Sch. cég új szerződés-tervezete pedig kinyomatik és még pénteken a képviselők kezei között lesz.

Elek Ernő a Franz cég legutóbbi levelét kéri felolvasni Remete Géza konstatálja, hogy ebben nincs kijelentés az iránt, hogy régebbi ajánlatát állja-e.

Rosenheim mérnök most is a dec. 3-iki, állásponton van, hogy Franz ajánlata legelőnyösebb de ha egyenlő volna is a másik ajánlattal, mint városi nagyiparos és adófizető kedvezőbb elbírálásban részesítendő.

Weisz Lajos dr. indítványozza, hogy Siemens cég szerződés-tervezete a joggyi bizottsághoz is utasítsassék.

Schwarz Adolf dr. azt veszi észre, hogy a tárgyalás nem a tanács javaslatáról foly. A dec. 2-iki határozatból kifolyólag új szerződés-tervezetet közölt a vállalkozókkal a város is felszólította őket azok elfogadása iránti nyilatkozatra és esetleg új előnyök nyújtására. Mert mindkét ajánkozás bizonyos határozatlanságot mutatott. A Siemens cég legutolsó ajánlatát csak 26-án bontották fel. Van abban sok tekintetben elfogadható is. De érdemlegesen most csak a tanács javaslatáról határozhatnak.

Fabius Cunctator.

Fried Ödön dr. A főjegyző referálása a romai consult, Fabius Cunctatort (késedelmező) juttatja eszébe/ aki folyton taktikázott, hogy ellenfelet kifárasztja. Így tett Franz cég, hogy a várost ajánlatauk elfogadására kényszerítse. Vádolja a Zalát, hogy nem tudott arra a magaslatra emelkedni, hol a város gazdasági érdekei voltak minden sorával a Franz céget szolgálta. Polgármester kéri a képviselőt, hogy aki itt nem védekezhetik, azt a támadástól kímélje meg.

Fried: Franz mint valami diplomata taktikázik a várossal. Legutóbbi levele is ezt árulja el. Indítványozza, hogy szállítsassék fel, hogy 48 óra alatt világossan nyilatkozzék előbbi ajánlatára vonatkozólag.

A világítás városi kezelése.

Tripammer Gyula. Nem látja oly fekete színben a város helyzetét, mint sokan szeretik feltüntetni. Most ugyanazon alapon áll, mint mikor a szerződést telmondták. A Fr. cég nem adott be, a Siemens cég adott új ajánlatot, de neki az se kell. Vegyék városi kezelésbe. Gondot, dolgot ad, de jövődelmet is, amit a város fejlődésére lehet felhasználni. Hiszen akkora hivatalnokai apparátussal vezetik a várost, hogy elvágja ezt is, ha munkakörébe utalják. A villamos motorokat nem kell feltalálni, csak meg kell szerezni. A v. mérnök adta annak idején ezt a gondolatot neki, de azóta költségvetéseket is szerzett be. Az a nagy Franz malom nem a villamos üzem helyisége, hanem a malomé, egy két szobát foglal el ez csak. Gépeket lehet kapni százával. A Zárda-utcán van a városnak alkalmas helye hozzá. Pénze is van a városnak hozzá (Általános helyeslés).

Rotschild Jakab dr. A város most olyan kényszerhelyzetben van, mint volt dec. 2-án. Akkor Fr. tűzött ki rövid terminust, ma a Siemens cég. De itt most döntésről szó nem lehet, hanem hogy hatalmaztassék fel a városi tanács, hogy febr. 1-ére újra közgyűlést hívjon össze. Bár a polgármester szerint pénteken az ajánlat nyomtatásban a képviselők kezei között lesz, de abból annyit értenek, mint a hajdu a harangöntéshez. A Siemens ajánlata 40 évre megköti a várost fejlődésében, a Fr. cég pedig nem ad új ajánlatot pedig a képviselőtestület a város anyagi érdekeit tartja szembe előtt. Indítványozza, hogy térjenek napirendre az ajánlatok fölött és Tripammer képviselő indítványát elfogadva vegye a város kezelésébe a közvilágítást. A Fr. céggel levő vitás kérdést, ha lehet egyezkedéssel fogják elintézni. Ha idők múltán úgy tetszik a városnak, az üzemet bérbe is adhatja.

Elek Ernő. Nemesak a Fr. cég cunctator, hanem a tanács is rászolgált erre a jelzőre. A helyi sajtóból értesült a közönség az ajánlattevőknek minden lépéséről, amiből látszik, hogy a közgyűlés után csak 25 nap múlva intézett felszólítást a cégekhez ajánlatuk megtételére. Bár Tripammer indítványát tartja legjobbnak, de csatlakozik Fried indítványához is, hogy a Fr. cég még 48 óra alatt nyilatkozzék.

Eperjessy Gábor. Most is, mint a múlt évi máj. 15-iki közgyűlésen a békeséges elintézés híve. Bár a joggyi bizottság 1892-ben blamáta magát, de hogy ne mondassák, hogy nem hallgattak meg az illetékes forumot, hozzájárul Weiss dr. indítványához.

Tripammer Gyula indítványát nyomdósítja, hogy tűzzenek ki 2 napot a Franz cég nyilatkozat tételére és csak azután tárgyalassék a városi kezelésről szóló indítványát.

Remete Géza, Elek Ernő, és Lőke Emil dr. hozzászólása után úgy határoz a képviselőtestület, hogy a tanács javaslatát elfogadja és kitérzi a febr. elsejéi közgyűlés napirendjére Tripammer képviselő indítványát Fried dr. és Elek Ernő képviselő; kiegészítéseiével. A joggyi bizottsághoz az ügyet nem utasítják. A Franz cég esetleg újabb ajánlatának határidejét jan. 30-án d. u. 5 órakor jelöli meg a képviselőtestület.

A gyűlés 5 órakor befejeződött.

HIREK.

Művészet és műkedvelés.

— Nem lehet művészi hangversenyt rendezni. —

A művész és a művészet, ugyilátszik egészen visszavonult a nagyvárosokba. És miután bazánkban nagy város nincs, Budapestre. Különben, hogyan volna lehetséges, hogy farsangi naptárunkban nem találunk egyetlen egy hangversenyt, melyen hivatásos művész közreműködne?

Azt vetik a hivatásos művészeknek szemükre, hogy nagyon drágán szerezhető meg egy-egy felléptük. 5—600 koronán alul nem jönnek vidékre, koncertet pedig csak jótékony célra lehet rendezni, különben nem megy el a közönség. Ezeket a körülménye-

ket már kitanulmányoztuk Nagykanizsán. Az a Kanizsa, mely 1868—92 a hivatásos művészeknek kedvelt vidéki városa volt, ez idő szerint teljesen nélkülözi az igazi, művészeket és be kell érnie holmi snasszos produkciókkal és mindezt a jótékonyág kedvéért.

Művészet mindenütt van, hol méltányolják. Mióta hire járt, hogy Nagykanizsán K 70 tiszta jövedelemmel megy, kir. Operanékesnők rendeztek hangversenyt, nem jönnek hozzánk művészek. Próbálja valaki megreszkizni és hozassa le Sándor Erzsit, a magy. kir. Opera e kiváló művésznőjét és majd meglátjuk, mennyiben sikerül telt házat csinálni. A mi még 3 évvel ezelőtt lehetséges volt; egy hegedűhangverseny rendezése, az ma már kötes kimenetelű vállalkozás.

Annyira benne vagyunk az emberbaráti intézmények krealásában, hogy csupa altruizmusból már a művészeket is számítani kell Nagykanizsáról és be kell érünk silány műkedveléssel.

Az emberbaráti intézményeknek is megvannak követelményei, mufassunk a szegényekért és a népért, de a művészet terén is megvan a demokrácia egyengető hatása? Hallgassunk tehát mindg egyforma rossz éneket, zenét, zongorást? Nem, a művészetben a szociáldemokrataságnak nincs létjogosultsága. A művészet a maga előkelőségében nem transigál, nem alkuszik. Az marad kiváltságos embereknek kiváltságos tulajdona. Csakhogy ugyilátszik, ez a tulajdon ma nem kell senkinek Nagykanizsán.

V. H.

— Ipariskolai tanítók választása. Az iparos iskola felügyelőbizottsága legutolsó gyűlésén Nagy Lajos és Littvai Endre áll. iskolai tanítókat megválasztotta iparos iskolai tanítóknak. A felügyelőbizottság elnökének pedig Weiss Tivadar választott meg a leköszönt Josifovics Milivoj helyett.

— Kalazanti emlékünnap. A főgimnáziumi ifjusága febr. 2-án d. u. a Polgári Egyletben Kalazanti szent József emlékére hangversenyt tart.

— Orvosválasztás. A nagykanizsai kerületi mánkásbiztosító pénztár igazgatósága tegnap este 8 órakor Schweitzer József elnöklete alatt rendkívüli gyűlést tartott. Egyedüli tárgya az orvos választás volt. Négy pályázó volt, kik közül egyhangulag megválasztották Pillitz Samu, Schwarz Károly és Pollák Ernő doktorokat. A negyedik pályázó Vajda Márk dr. fogorvos volt, akinek beadványát a legközelebbi igazgatósági ülésen veszik tárgyalás alá, mintbogy fogorvosi alkalmazás kérdése az igazgatóságot eddig nem foglalkoztatta.

— Felülfizetések. A helybeli felső kereskedelmi iskola ifjusága által az intézet ifj. segítő egyestete javára rendezett hangversenyen következő felülfizetések folytak be: Ujnépi Elek Lipót, Ujnépi Elek Ernő, dr. Rothschild Jakab, Rosenberg Richard, Grünhut Henrik, Ebenspanger Leó, dr. Ollopp Mór, dr. Szukits Zsigmondné, Szegő Izidor Alsódomboru, Bun Samu igazgató, Mercure vasművek Ring Samu Kaposvár, dr. Bók Zalán Lajos lungyeltóti 10—10 K dr. Villányi Henrik 6 K, Vidor Samuné, Stern Lajos Géma, Gráf Simon, dr. Szabó Zsigmond, Sommer Sándor, Fischer Lajos, Hirschler Sándor, Székely Vilmos, 5—5 K Josifovics Milivoj, Rosenberg Henrik, Rosenfeld József, Domány Armin 4—4 K N. N., Freud Imre Siofok, Kertész Lajos 3-80—3-80 K Loposa Ferenc, Lustig József, Hoffmann Henrik, Sauer Ignác, Neumann Róbert Csáktornya 3—3 K Wolf Lipót, dr. Rosenberg Mór, Mendlovics József, Melezer Jakab, Böhm N. Páca, Pollák József, Singer József, Hegedűs József, Fleischer Miksa, Laipig Antal, Bettheim Aladár, Leitner József, Schwarc József Kövágó-Örs, Markovics Dávid, Balog Dezső 2—2 K Berger N. Gross Mór, Mészáros Jakab 1-0—1-80 K Krömsir N., Neufeld Henrik,

Vértes Antal, N. N., Farkas Sándor, dr. Pollák Ernő 1—1 K Grünfeld Márk, Grünfeld Miksa, N. N., Marosi Gusztáv, N. N., N. N., N. N., Marton N. 80—80 fill., összesen 266 korona 20 fillér. A hangverseny tiszta jövedelme 832 korona 3 fillér. A nemes lelkű adakozóknak, valamint mindazoknak, kik jótékony célunk elérésében támogatni kegyeskedtek, különösen a Nagykanizsai Kaszinónak, mely dísztermét díjtalanul átengedte, ugyszintén Franz Lajos és Fiai cégnek, mely az összes kaszinói helyiségek villamos világítását díjtalanul szolgálta, e helyen is hálas köszönetet mond az igazgatóság.

— **Dohányzás a női szakaszokban.** Egyik helyi lapban egy hír jelent meg, melyben egy esetet úgy tüntetnek fel, mintha női szakaszokra nézve nem volna intézkedés a dohányzást illetőleg. — Ezzel szemben közlik velünk, hogy a déli vasút üzletszabályzatának 18. § egészen világosan intézkedik ez ügyben.

— **A szegény ember aranyai.** Husz esztendeig tartogatott a ládafiában Janesek Márton apja 120 frtnyi 12 drb. aranypénzt. Azaz csak aranypénz gyanánt tartogatta ott a szegény ember, de mikor elővette, veszedelmesen könnyűnek és feketének találta azokat. Tegnap Janesek Márton tótszentmártoni lakos a rendőrségen elmondta, hogy apja réges-régen ökröket adott el és két ismeretlen a bankpénzét kiéserülte ezekre az akkor még fényes arany pénzekre. Egyik oldalon egy kettejű sas van, a másikon egy női fej Viktoria felirattal. Olyan játék pénz felek melyeket a két csaló adott a bankokért. Most behozta a rendőrségre, nehogy hamis pénznek forgalombahozása miatt baja legyen. Barény József aranyműves megállapította, hogy a pénzek értéketlen sárgaréz játékmecsek.

— **Gazdák figyelmébe!** Tekintettel az idő előrehaladt voltára, figyelmeztetjük a t. gazdaközönseget, hogy a „Patria” nagykanizsai pótkávéggyárral a katángyökér (cichoria) termelésére a szerződésük már kötöttnek. — Tapasztalt gazdák nyilatkozatai szerint a kántorgyökér okszerű művelés esetében az egyéb gazdasági növényeknél sokkal jövedelmezőbb termelési ágat képez. A termelés módjának ismertetését és főbb szabályait tárgyzó utmutatással a „Patria” pótkávéggyár szívesen szolgál, ajánlatos tehát a gyárral mielőbb érintkezésbe lépni.

— **Meghívó.** A Pacsai Iparoskör 1909. február 2-án, a nagyvendéglő nagytermében Reb Antal ur, Liebich Gizella kisasszony, valamint Koronya László, Fekete Zsigmond, Sárkány Kálmán, Valek Károly és Budó István urak szíves közreműködésével monológ, páros jelenet, ének és szavaltból összeállított műsorról és táncdal egybekötött Kedélyes Estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor.

EGYESÜLETEK.

A nagykanizsai „Polgári Egylet” folyó évi február 2-án (kedden) d. e. 11 órakor saját helyiségében tartja 73-ik évi rendes közgyűlését. Targysorozat: 1. Titkári jelentés 1908. évről. 2. Zárszámadás, vagyönkimutatás 1909-ik évi költségvetés előterjesztése, ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása. 3. Kötvények kisorsolása 4. Elnök, al-elnök, tiszttakar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Indítványok.

A nagykanizsai „Emberbarát” temetkezési egyesület 1909. évi február hó 2-án délután 4 órakor a régi gimnázium rajztermében tartja rendes évi közgyűlését. Targysorozat: 1. Választmány jelentése 2. Felügyelő bizottság jelentése. 3. Választmányi póttagok és felügyelő bizottság választása, esetleg ezek újbóli megválasztása. 4. Netáni indítványok.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales által az

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes diszcretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerház Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

A

ZALAI KÖZLÖNY

részére

hirdetéseket
felvesz:

a kiadóhivatal

Nádor-utca 7.,

ifj. Wajdits József
könyvkereskedése

Deák-tér.

minden bel- és

külföldi hirdetési

iroda.

*

Jutányos tarifa.

Hirdetési tervezete-
ket ingyen készí-
tünk.

MEGHIVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár által alapított

Önsegélyző Szövetkezet

1909. évi február hó 13-án délután 4 órakor tartandja a
— Nagykanizsai takarékpénztár helyiségében —

12. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. szövetkezeti tagokat tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.

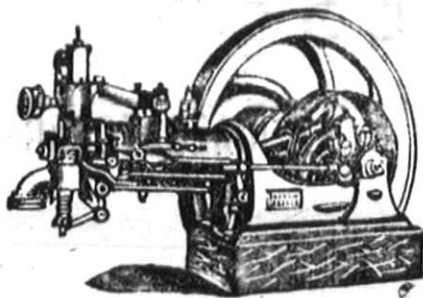
TARGYSOROZAT:

1. Évi jelentés.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, ennek alapján a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozat.
3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.
4. Az igazgatóság tagjai közül az alapszabályok 23. §-a értelmében sorrend szerint lelépő Czápáry Ádám, Grünhut Henrik, Halvax Frigyes, Muraközy Lajos, Rosenfeld József és Halvax Gyula igazgatósági tagok helyett 3 évi időtartamra, valamint a felügyelő-bizottsági tagok helyett 1 évi időtartamra újak, esetleg azok újbóli megválasztása.

Nagykanizsán, 1909. január 28-án.

Jegyzet: A felügyelő-bizottság által felülvizsgált vagyönmérleg a szövetkezeti helyiségben bármikor betekinthező. Az üzletresz birtokosok könyveik felmutatása mellett szavazatlappjaikat folyó évi február hó 11-én és 12-én a szövetkezet helyiségében átvehetik.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező üzemi feltételek

A Drezdai Motorgyár
részvénytársaság.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legtekélyesebb, legtar-
tósabb, legrögzősebb, legbiztosabb járású
és legolcsóbb üzemi

**Benzin- Myersolaj-
Gáz- Szivógáz- Acetylen-
motorokat és lokomobilokat.**

Vezérképviselő és raktár: 27

Gellért Ignác és Tsa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

Alkalmi vásár.

40—45 méter maradék

feltétlenül színtartó oxford, kanavász, zefir, vászon, flanel és divatbarchent-
ből álló, küld utánvétellel összeválogatva csak **15 koronáért**. Maradék nagy-
ság: 4—14 méter, tehát minden darab jól elhasználható.

Karl Kohn vászonszövődéje

NACHOD (Csehország) 32. szám.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

1909. évi február hó 13-án délután 3 órakor saját helyiségében

35. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések.
- Az 1908-iki mérleg fölötti határozat.
- A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.
- A felügyelő bizottság 1909. évi járulékának megállapítása.
- Az igazgatóságból az alapszabályok 18. §-a értelmében jelenleg sorrend szerint kilépő Weisz Tivadar ur helyébe 1 igazgatósági tag, vagy a nevezett ur újbóli megválasztása.
- A felügyelő bizottság és pedig 3 rendes és 2 póttag megválasztása.
- Egyéb — alapszabályszerűleg bejelentett indítványok tárgyalása.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazati jogukat érvényesíteni óhajtják, felhivatnak, miszerint az alapszabályok 33. §-ához képest, még la nem járt szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlést legalább 8 nappal megelőzőleg az egyesületi pénztárnál letéteményezzék.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi január hó 25-én.

Az igazgatóság.

MEGHIVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaság

1909. évi február hó 14-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor tartandja saját helyiségében

64. ÉVI

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyhez a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

- Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
- A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése feletti határozathozatal.
- Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése tárgyában.
- Az alapszabályok 3. és 11. §-ainak módosítása.
- A nyugdíjszabályzat módosítása.
- A hivatalos közlöny kijelölése.
- Az alapszabályok 27. §-a szerint sorrenden lévő 4 igazgatósági tag ugymint Aczél Pál, Sartory Oszkár, Práger Béla és Sommer Sándor, valamint a felügyelő-bizottsági tagok helyett újak, esetleg azoknak ismétli megválasztása; és pedig a 4 igazgatósági tagnak 3 évi a 4 tagból álló felügyelő-bizottságnak 1 évi időtartamra.
- Netáni indítványok.

JEGYZET: A t. cz. részvényesek figyelmeztetnek, miszerint szavazó-lapjaikat 1909. évi február hó 13-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig a intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.
Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 11-ik §-a szeriut szavazati jogot csak az gyakorolhat, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg négy héttel nevére átíratott.

Nyomatott a tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.